

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม:
จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

“ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกันไว้”

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม:

จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน
จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

มณฑิรา ตาเมือง

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน..... - 6 ส.ค. 2555
เลขทะเบียน..... 1.5972953
เลขเรียกหนังสือ.....

DS
523.3
ม 155 ก
2555

ภาควิชาภาษาและคติชนวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2554

ภาษา สังกมและวัฒนธรรม:

จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

พิมพ์ครั้งที่ 2

ปรับปรุงใหม่และเพิ่มเติม

เรียบเรียงโดย

มณฑิรา ตาเมือง

การพิมพ์ดอกคอม

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ชื่อเรื่อง ภาษา สังคมและวัฒนธรรม:จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ผู้เขียน มณฑิรา ตาเมือง

พิมพ์ครั้งที่ 2

จำนวนพิมพ์ 900 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ โดย มณฑิรา ตาเมือง ห้ามลอกเลียนเปลี่ยนแปลงหรือ
เผยแพร่ส่วนหนึ่งส่วนใด ของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาตความยินยอมเป็น
ลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

มณฑิรา ตาเมือง

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม:จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน.–พิษณุโลก:
การพิมพ์ดอทคอม; 2555.

204 หน้า

ISBN 978-974-8230-04-7

จัดพิมพ์โดย

ISBN-การพิมพ์ดอทคอม 999/2-3 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 055-303040 Email: kanpim@hotmail.com

ราคา 240 บาท

คำขอบคุณ

ตำรา “ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน” เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้เรียบเรียงขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กัญญรัตน์ เวชชศาสตร์และผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระฉัตร วรรณดี ผู้ให้แนวคิดในการเขียนตำราและสนับสนุนให้ผู้เรียบเรียงได้เริ่มเขียนตำราที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์ที่กรุณาให้ข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์และตรวจแก้เนื้อหาในบางประเด็นที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วงศ์วัฒนาผู้นำเสนอหลักสูตรรายวิชาภาษา สังคมและวัฒนธรรมเข้าเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปอีกทั้งได้เขียนตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชานี้ซึ่งผู้เรียบเรียงได้นำมาใช้สอนในระยะแรกที่กลับมาสอน ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์และขอบคุณ อาจารย์ณรงค์करण รอดทรัพย์ นางสาวศิวาพร ศุภผล นายเจษฎาพร ชันทอง อาจารย์ผู้ช่วยสอนทั้งสี่ท่านที่สนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียบเรียงในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน ขอขอบคุณนางสาว วิลาวรรณ คงมั่น นางสาวสายชล ยอดนวล นายสมรรถชัย เดชฤทธิ์และนายสัญญา จันทาผู้ช่วยพิมพ์เอกสาร ออกแบบปก จัดรูปเล่มและเป็นการกำลังสำคัญในการประสานงานกับสำนักพิมพ์จนตำราเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ยังมีบุคคลท่านอื่น ๆ ที่ผู้เรียบเรียงไม่ได้กล่าวขอบคุณไว้ ณ ที่นี้แต่ก็ระลึกถึงความมีน้ำใจของท่านอยู่เสมอ ท้ายที่สุดผู้เรียบเรียงขอขอบคุณลูกศิษย์ทุกคนทั้งที่เคยเรียนรายวิชานี้มาแล้วและที่กำลังเรียนอยู่ คำติชมและข้อเสนอแนะรวมทั้งคำถามทุกคำถามที่ได้ถามในชั้นเรียนนั้นล้วนแล้วแต่มีประโยชน์สำหรับผู้เรียบเรียงในการใช้ข้อมูลเขียนตำราเล่มนี้ ผู้เรียบเรียงขอขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

มณฑิรา ตาเมือง

11 พฤศจิกายน 2554

คำอุทิศ

ความดีแห่งตำราเล่มนี้ขอมอบเพื่อตอบแทนคุณของแผ่นดิน

มณฑิรา ตาเมือง

คำนำ

ตำรา “ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน” เล่มนี้ได้เรียบเรียงขึ้นโดยมีเนื้อหาครอบคลุมการเรียนการสอนรายวิชาภาษา สังคมและวัฒนธรรม รหัสรายวิชา 001222 ระดับปริญญาตรีซึ่งอยู่ในหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวร เนื้อหาในตำราเล่มนี้มุ่งเน้นให้ผู้อ่านได้มีความรู้ในเรื่องภาษาที่มีความสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง ๆ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในเชิงภูมิภาคซึ่งได้หยิบยกข้อมูลและนำประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มอาเซียนมาศึกษาเปรียบเทียบกันเพื่อแสดงให้เห็นความคล้ายคลึงกันอันเป็น “จุดร่วม” และความแตกต่างกันอันหมายถึง “จุดต่าง” โดยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 บท ซึ่งมีการกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญอยู่ 3 ประเด็น ประเด็นแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและการใช้ภาษา ประเด็นที่สอง ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนและประเด็นสุดท้าย ได้แก่ การศึกษาเปรียบเทียบจุดร่วมและจุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยหวังว่าจะเป็นตำราที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์จริงในสังคมไทยซึ่งได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนแล้วในปัจจุบัน

ผู้เรียบเรียงได้ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ดังปรากฏในเอกสารอ้างอิงตอนท้ายของแต่ละบทและบรรณานุกรมท้ายเล่ม จากนั้นจึงจัดประเภทข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบและนำเสนอข้อค้นพบหรือสิ่งสะท้อนที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบนั้นในรูปแบบของการอธิบายและยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าตำรา “ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน” เล่มนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในเชิงความรู้วิชาการและในเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวเพื่อปรับให้ก้าวทันการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มอาเซียนอันจะยังประโยชน์ต่อการเข้าใจภาษา สังคมและวัฒนธรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นอันจะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันเป็นประชาคมที่ใหญ่ขึ้นได้อย่างสันติสุข

มณฑิรา ตาเมือง

11 พฤศจิกายน 2554

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	ความนำ
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและการเปลี่ยนแปลงของภาษา..... 2
	ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงระบบเสียง..... 10
	ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงความหมาย..... 10
	ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์..... 10
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม..... 12
	ความหมายของสังคม..... 12
	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม..... 14
	ประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม..... 15
	ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม..... 17
	ความรู้ทั่วไปทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม..... 18
	ความสำคัญของวัฒนธรรม..... 20
	แนวคิดและที่มาของวัฒนธรรม..... 21
	องค์ประกอบของวัฒนธรรม..... 21
	ลักษณะของวัฒนธรรม..... 22
	แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านวัฒนธรรม..... 23
	บทสรุป..... 25
	คำถามทบทวน..... 26
	เอกสารอ้างอิง..... 27
2	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิก
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน..... 34
	การประชุมสุดยอดอาเซียน "ASEAN SUMMIT"..... 37
	ภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน..... 38
	กฎบัตรอาเซียน(ASEAN Charter)..... 47
	กลไกการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียน..... 50
	วิสัยทัศน์ของอาเซียน ปี 2020..... 52
	บทบาทของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศในเวทีอาเซียน..... 52
	กลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน..... 53
	สาระสำคัญของพิธีสารกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน..... 53
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน..... 56

	ราชอาณาจักรไทย	56
	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	63
	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	66
	เนการา บรูไน ดารุสซาลาม	77
	ราชอาณาจักรกัมพูชา	83
	สหพันธรัฐมาเลเซีย	91
	สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	97
	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	103
	สาธารณรัฐสิงคโปร์	111
	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	118
	สรุป	123
	คำถามท้ายบท	124
	เอกสารอ้างอิง	125
3	ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน	
	มองอย่างไรให้เห็นจุดร่วมจุดต่าง	130
	จุดร่วมจุดต่างทางด้านภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน	131
	การจัดแบ่งภาษาตามความสัมพันธ์ทางเชื้อสายภายในกลุ่มประเทศ	
	สมาชิกอาเซียน	132
	ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน	133
	ภาษาตระกูลไท	135
	ภาษาตระกูลจีน - ทิเบต	140
	การจำแนกสาขาของภาษาตระกูลทิเบต-พม่า	142
	ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก	144
	จุดร่วม-จุดต่างทางด้านสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียน	148
	บทวิเคราะห์จุดแข็ง	
	เนการา บรูไน ดารุสซาลาม	149
	ราชอาณาจักรกัมพูชา	150
	สาธารณรัฐสิงคโปร์	151
	สหพันธรัฐมาเลเซีย	152
	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	154
	สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	155
	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	156
	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	157

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	158
ราชอาณาจักรไทย	160
บทวิเคราะห์จุดอ่อน	
เนการา บรูไน ดารุสซาลาม	161
ราชอาณาจักรกัมพูชา	162
สาธารณรัฐสิงคโปร์	163
สหพันธรัฐมาเลเซีย	164
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	165
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	166
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	168
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	170
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	177
ราชอาณาจักรไทย	172
ตารางเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	173
จุดร่วม-จุดต่างทางด้านวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน	173
สรุป	182
คำถามทบทวน	183
เอกสารอ้างอิง	184
บรรณานุกรม	187

สารบัญรูปภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ตราสัญลักษณ์อาเซียน	35
2	ธงอาเซียน.....	35
3	ธงชาติไทย	36
4	ธงชาติอินโดนีเซีย	36
5	ธงชาติฟิลิปปินส์	36
6	ธงชาติมาเลเซีย.....	36
7	ธงชาติสิงคโปร์	36
8	ธงชาติบรูไน.....	36
9	ธงชาติเวียดนาม.....	36
10	ธงชาติลาว	36
11	ธงชาติพม่า	36
12	ธงชาติกัมพูชา.....	36
13	การประชุมสุดยอดอาเซียน "ASEAN SUMMIT".....	38
	ภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน	
14	ครั้งที่ 1.....	38
15	ครั้งที่ 2.....	38
16	ครั้งที่ 3.....	39
17	ครั้งที่ 4.....	39
18	ครั้งที่ 5.....	40
19	ครั้งที่ 6.....	40
20	ครั้งที่ 7.....	41
21	ครั้งที่ 8.....	41
22	ครั้งที่ 9.....	42
23	ครั้งที่ 10.....	42
24	ครั้งที่ 11.....	43
25	ครั้งที่ 12.....	43
26	ครั้งที่ 13.....	44
27	ครั้งที่ 14.....	44
28	ครั้งที่ 15.....	45
29	ครั้งที่ 16.....	45

30	ครั้งที่ 17	46
31	ครั้งที่ 18	46
32	กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)	47
	ราชอาณาจักรไทย	
33	แผนที่ประเทศ	56
34	การแต่งกายของชาวไทยสมัยน่านเจ้าถึงปลายสมัยอยุธยา	59
35	การแต่งกายของชาวไทยสมัยเชียงแสน.....	59
36	การแต่งกายของชาวไทยสมัยสุโขทัย.....	60
37	การแต่งกายของชาวไทยสมัยอยุธยา รัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ	60
38	การแต่งกายของชาวไทยสมัยต้นอยุธยา.....	61
	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	
39	แผนที่ประเทศ	63
40	การแต่งกายของชาวเวียดนาม ชุด อ่าว หลู่ยาล.....	65
	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	
41	แผนที่ประเทศ	66
42	ภาพ เปรียบเทียบอักษรปลลระกับอักษรกวีในอินโดนีเซีย	67
43	ประเพณีการกล่าวหาของชาวอินโดนีเซีย.....	73
44	เร็นดัง อาหารประจำชาติอินโดนีเซีย	73
45	นาซิโกเร็ง อาหารชาวอินโดนีเซีย	74
46	โบนัง เครื่องดนตรีประจำชาติอินโดนีเซีย	74
47	การแต่งกายของชาวอินโดนีเซีย	76
	เนการา บรูไน ดารุสซาลาม	
48	แผนที่ประเทศ	77
49	การแต่งกายของชาวบรูไน.....	82
	ราชอาณาจักรกัมพูชา	
50	แผนที่ประเทศ	83
51	อักษรมูล ของชาวกัมพูชา	84
52	อักษรเฉลี่ย.....	84
53	อักษรเฉลี่ย พร้อมตัวเชิง.....	85
54	การแต่งกายของชาวไท-เขมร.....	90
	สหพันธรัฐมาเลเซีย	
55	แผนที่ประเทศ	91
56	ตัวอักษรภาษาอาหรับ	91

ภาพที่	หน้า
57 ตัวเลขภาษามาเลย์.....	92
58 อักษรละตินสำหรับชาวมาเลย์.....	92
59 การออกเสียงของภาษามาเลย์.....	92
60 การแต่งกายของชาวมาเลเซีย.....	96
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	
61 แผนที่ประเทศ.....	97
62 อักษรฟิลิปปินโน.....	98
63 อักษรตากาล็อก.....	98
64 การแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์.....	102
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	
65 แผนที่ประเทศ.....	103
66 อักษรพม่า รูปที่ 1.....	103
67 อักษรพม่า รูปที่ 2.....	104
68 ตัวเลขพม่า.....	104
69 สคริปและตัวอักษรพม่า.....	105
70 ประเพณีการบวชลูกแก้วเมืองม้่า พม่า.....	108
71 ประเพณีสงกรานต์ สาดน้ำ พม่า.....	109
72 การแต่งกายของชาวพม่า.....	110
สาธารณรัฐสิงคโปร์	
73 แผนที่ประเทศ.....	111
74 ตัวอักษรภาษา.....	112
75 การออกเสียงของภาษามาเลย์.....	112
76 การแต่งกายของชาวสิงคโปร์.....	117
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	
77 แผนที่ประเทศ.....	118
78 อักษรลาว รูปที่ 1.....	119
79 อักษรลาว รูปที่ 2.....	120
80 วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ.....	121
81 สัมตำลาว.....	122
82 การแต่งกายของชาวลาว.....	122

สารบัญรูปภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
84	แผนที่ตระกูลภาษาออสโตรนีเซียนในประเทศไทย..... 134
85	แผนที่ภาษาตระกูลจีน - ทิเบตในประเทศไทย..... 141
86	แผนที่ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกในประเทศไทย..... 144
87	วิลเฮล์ม ชมิตท์ 145
88	ภาพการจับมือของผู้นำประเทศต่างๆในอาเซียน..... 148
89	ภาพเครื่องจักรในประเทศบรูไน..... 149
90	ปราสาทนครวัด กัมพูชา..... 150
91	อุตสาหกรรมทางน้ำของสิงคโปร์..... 151
92	อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของมาเลเซีย..... 152
93	อาหาร ข้าวหมกไก่ มาเลเซีย..... 153
94	ท่าเรือขนส่งสินค้าของอินโดนีเซีย..... 154
95	แรงงานผลิตสินค้าเทคโนโลยี ฟิลิปปินส์..... 155
96	พลังงานไฟฟ้า ลาว..... 156
97	อัญมณี พม่า..... 157
98	การทำเกษตรกรรม พม่า..... 157
99	การทอผ้า เวียดนาม..... 158
100	แหล่งน้ำมันดิบ เวียดนาม..... 159
101	ธนาคารพาณิชย์ในไทย..... 160
102	การขนส่งสินค้า บรูไน..... 161
103	เส้นทางการคมนาคม กัมพูชา..... 162
104	ตึก อาคารประเทศสิงคโปร์..... 163
105	การผลิตยางพารา มาเลเซีย..... 163
106	แรงงานในมาเลเซีย..... 164
107	ตลาดผลไม้ อินโดนีเซีย..... 165
108	การประท้วงในฟิลิปปินส์..... 166
109	การปราบปรามโจรก่อการร้ายในฟิลิปปินส์..... 167
110	ภูมิอากาศในลาว..... 168
111	ธนบัตร ลาว..... 169
112	สถาปัตยกรรมพม่า..... 170
113	การคมนาคมของชาวเวียดนาม..... 171

114	การชุมนุมของประชาชนชาวไทย	172
115	การเรียนรู้ปฏิบัติงานของแรงงาน ด้านอาชีพในไทย	172
116	การแสดงโขน.....	178
117	การทำพิธีทางศาสนาของผู้นับถือศาสนาอิสลาม	179
118	วัฒนธรรมการแต่งกายของประเทศสมาชิกอาเซียน	180
119	วัฒนธรรมทางอาหารของประเทศสมาชิกอาเซียน.....	181

บทที่ 1 ความนำ

ภาษา เป็นระบบสัญลักษณ์ของมนุษย์ที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยสี่ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ เพราะภาษามีอำนาจในตัวเองซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสารของมนุษย์และบังเกิดผลได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ผู้ที่ศึกษาและฝึกทักษะในการใช้ภาษามาเป็นอย่างดีย่อมมี “เครื่องมือ” ที่ดีกว่าผู้ที่ได้รับการฝึกทักษะทางภาษาน้อย นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาเพื่อให้การสื่อสารบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารแต่ละครั้งนั้น ผู้ใช้ภาษาต้องเรียนรู้กฎวิธีในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องหรือเหมาะสมกับกาลเทศะและบริบทในการสนทนา จึงจะทำให้ผู้ใช้ภาษาท่านนั้น “มีอำนาจ” หรือ “มีความได้เปรียบในการเจรจา” ซึ่งนับเป็นความสำเร็จประการหนึ่งที่เกิดจากการมีไหวพริบในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของแต่ละคน

สำหรับบทที่ 1 ซึ่งเป็น “ความนำ” ในตำราเล่มนี้ผู้เรียบเรียงได้ให้นิยามเกี่ยวกับภาษาพร้อมทั้งกล่าวถึงองค์ประกอบของภาษา ระดับการใช้ภาษาและการแปรเปลี่ยนของภาษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นพลวัตที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยและส่งผลกระทบต่อในในด้านต่าง ๆ ทั้งต่อไวยากรณ์ของภาษาและต่อผู้ใช้ภาษาที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ภาษาของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยหยุดนิ่ง การรู้จักเลือกใช้รูปแบบภาษาที่เหมาะสมนั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาเป็นอย่างดี อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยทางสังคมสามารถกำหนดรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันได้และในขณะเดียวกันรูปแบบของภาษาก็ช่วยกำหนดสังคมและช่วยธำรงสังคมของผู้ใช้ภาษาได้เช่นเดียวกัน อนึ่ง รูปแบบการใช้ภาษากับลักษณะโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างเลี่ยงไม่ได้ ผู้เรียบเรียงจึงได้กล่าวถึงนิยามของ “สังคม” และ “วัฒนธรรม” ไว้ในเนื้อหาบทที่ 1 ด้วยเช่นกันโดยได้ชี้ให้เห็นองค์ประกอบของสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นองค์ประกอบในโครงสร้างเดิมและการเปลี่ยนแปลงสู่โครงสร้างใหม่ ตามความเป็นไปของยุคโลกาภิวัตน์ อีกทั้งได้กล่าวถึงผลกระทบที่จะเกิดตามมา หากมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมเกิดขึ้นในสังคม นอกจากนี้ในช่วงท้ายของบทที่ 1 ผู้เรียบเรียงได้กล่าวสรุปถึงภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างภาษา สังคมและวัฒนธรรมอีกครั้งเพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของความสัมพันธ์ดังกล่าวและเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและการเปลี่ยนแปลงของภาษา

คำว่า “ภาษา” ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปี พุทธศักราช 2542 มีความหมายดังนี้ “ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีนหรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม; เสียง ตัวหนังสือหรือกิริยา อากักรที่สื่อความได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ภาษามือ โดยปริยายหมายความว่า สารระ เรื่องราว เนื้อความที่เข้าใจกัน เช่น ตกใจจนพูดไม่เป็นภาษา เขียนไม่เป็นภาษา ทำงานไม่เป็นภาษา” นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการท่านอื่น ๆ ที่กล่าวถึงนิยามของภาษาไว้อย่างน่าสนใจด้วยเช่นกัน อาทิ วิจิตร ณ ภาณุพงศ์ (2524) ที่กล่าวว่า “ภาษา หมายถึงเสียงพูดที่มีระเบียบและมีความหมาย ซึ่งมนุษย์ใช้ในการสื่อความคิด ความรู้สึกและในการที่จะให้ผู้ที่เราพูดด้วยทำสิ่งที่เราต้องการและแทนสิ่งที่เราพูดถึง” คำว่า “ภาษา” เดิมเป็นคำสันสกฤต มาจากรากศัพท์หรือธาตุว่า ‘ภาษา’ บาลีว่า “ภาษา” คนไทยรับเข้ามาใช้ในรูปของคำว่า “ภาษา” ซึ่งมีความหมายในภาษาเดิมทั้งสองว่า “ถ้อยคำ” หรือ “คำพูด” (สนิท ตั้งทวี, 2528) และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายไว้ว่าภาษา คือเสียงหรือกิริยาอาการที่ทำให้ความเข้าใจกันได้ คำพูดถ้อยคำที่ใช้พูดกันโดยปริยาย หมายถึงคนหรือชาติที่พูดภาษานั้นๆ เช่น นุ่งห่มและแต่งตัวตามภาษาหรือหมายความว่ามีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งความหมายดังกล่าวของภาษามีความคล้ายคลึงกับความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 แต่มีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับนิยามของภาษาที่ปรากฏเพิ่มเข้ามาในพจนานุกรมฉบับปี พ.ศ. 2542 ที่กล่าวว่านิยามของคำว่า “ภาษา” มีความหมายที่กว้างขึ้น โดยรวมเอาความหมายที่ใช้กันในวงการคอมพิวเตอร์เพิ่มเข้ามาด้วยเพื่อให้ครอบคลุมกับสถานการณ์การใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ภาษามีคุณสมบัติหรือลักษณะสำคัญที่ประกอบขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอยู่หลายประการ ซึ่งวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2526) ได้สรุปลักษณะสำคัญดังกล่าวของภาษาไว้ ดังนี้

1) ภาษาประกอบขึ้นด้วยเสียงและความหมาย โดยนัยของคุณสมบัตินี้ ภาษาหมายถึงภาษาพูดเท่านั้น ไม่รวมถึงภาษาเขียน ภาษาเขียนเป็นเพียงสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์ใช้บันทึกภาษาพูด

2) ภาษาเป็นเรื่องของสัญลักษณ์ซึ่งต้องมีการเรียนรู้จึงจะเข้าใจได้ว่าสัญลักษณ์นั้นมีความหมายว่าอย่างไร

3) ภาษา มีระบบ เช่น การเรียงลำดับเสียงหรือการเรียงลำดับคำในประโยค การจะใช้ภาษาให้ถูกต้องจึงต้องเรียนรู้ระเบียบและกฎของภาษานั้นๆ

4) ภาษา มีพลังงอกงามอันไม่สิ้นสุด จากจำนวนเสียงที่มีอยู่ผู้พูดสามารถผลิตคำพูดได้ไม่รู้จบ เราจึงไม่อาจนับได้ว่าในภาษาหนึ่งๆ มีจำนวนคำเท่าใด

นอกจากการศึกษาภาษาและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปริบทของการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามวิถี โดยทั่วไปในสังคมผู้ใช้ภาษาแล้ว การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระดับของภาษา นับเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่าภาษาแต่ละภาษานั้นมีธรรมชาติของภาษาหรือธรรมเนียมการใช้ภาษาที่ผู้ใช้ต้องเรียนรู้หรือสังเกต เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การแบ่งระดับภาษามีทั้งที่เป็นการแบ่งโดยทั่วไปและการแบ่งอย่างละเอียดหรือการแบ่งตามวัตถุประสงค์และปริบทในการใช้ภาษา กุสุมา รักษมณี (2533) ได้แบ่งระดับภาษาออกเป็น 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์การแบ่งทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ภาษา ระดับทางการ เป็นภาษาที่ใช้ในที่ประชุมที่มีแบบแผน เช่น การบรรยาย การอภิปรายอย่างเป็นทางการหรือใช้ในการเขียนข้อความที่จะใช้ปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการเป็นงาน เช่น ตำราวิชาการ หนังสือที่ใช้ติดต่อกันทางราชการ หรือในวงการธุรกิจ ผู้รับสารและผู้ส่งสารมักเป็นบุคคลในวงการเดียวกันหรือวงอาชีพเดียวกันติดต่อกันในด้านธุรกิจการงาน เช่น บอกหรือรายงานให้ทราบ ให้ความรู้เพิ่มเติม เสนอความคิดเห็น ฯลฯ ลักษณะของสารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความคิดที่สำคัญ อันเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจให้ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกัน ถ้อยคำที่ใช้ผลตามจุดประสงค์ โดยประหยัดทั้งถ้อยคำและเวลาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตัวอย่าง เช่น

“การรับทูตของไทยกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวตะวันตกที่เข้ามาติดต่อเป็นมิตรกับไทยนั้น มีทัศนคติต่อพระราชสาส์นต่างกัน กล่าวคือ ประเพณีไทยเคารพพระราชสาส์น เพราะถือว่าพระราชสาส์นเป็นตัวแทนของพระมหากษัตริย์ การจารึกพระราชสาส์นของไทยจึงจารึกลงบนแผ่นทองคำ ราชทูตผู้จาทูลพระราชสาส์นเป็น

เพียงข้าราชการผู้มีหน้าที่เชิญพระราชสาส์นของพระเจ้าแผ่นดินไปเท่านั้น แต่ทางฝ่ายประเทศตะวันตก พระเจ้าแผ่นดินทรงมอบอำนาจอย่างเต็มที่ให้แก่ผู้เป็นทูต ซึ่งผู้เป็นทูตมีอำนาจจะเจรจาตกลงได้ทุกอย่างเหมือนพระวาทของพระเจ้าแผ่นดินเอง อักษรสาส์นที่ทูตเชิญมานั้น เป็นแต่เพียงหนังสือรับรองประจำตัว และบอกกล่าวทางไมตรีมาตามประเพณี ประเพณีการรับทูตของไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นประเพณีสำคัญที่ถือเป็นเกียรติยศของบ้านเมืองและควรคำนึงด้วยว่า ทูตสมัยนั้นไม่ได้มีเข้ามาบ่อยครั้ง เมื่อทูตต่างประเทศเข้ามาถึงชายพระราชอาณาเขต จะมีข้าราชการออกไปต้อนรับ ที่พักรับรองตลอดจนอาหารการกินของคณะทูตเป็นของหลวงพระราชทานทั้งสิ้น เมื่อถึงกำหนดเวลาเข้าเฝ้าถวายพระราชสาส์น จะจัดกระบวนแห่พระราชสาส์นอย่างงดงามสมเกียรติ โดยมีทูตร่วมในกระบวนด้วย

ที่มา : ธงทอง จันทรางศุ. 2539. ประเพณีทูตถวายอักษรสาส์นตราตั้งสาธารณุกรมไทย ฉบับกาญจนานิกเชก

2. ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารโดยมุ่งให้เกิดความเข้าใจกันด้วยความรวดเร็ว ลดความเป็นทางการลงบ้างเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร มักใช้ในการประชุมกลุ่ม การอภิปรายกลุ่ม การบรรยายในห้องเรียน การพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ข่าว และบทความในหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ลักษณะของสารมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ธุรกิจ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการหรือการดำเนินชีวิต ฯลฯ มักใช้ศัพท์วิชาการเท่าที่จำเป็น และอาจมีถ้อยคำที่แสดงความคุ้นเคยปนอยู่บ้าง ตัวอย่างเช่น

“ปลดล็อกเงื่อนไข ห้ามโอนภายใน 5 ปี กรณีผู้ซื้อรถ(ผ่อน)ผิดนัดไม่สามารถผ่อนชำระต่อได้ ไฟแนนซ์ก็สามารถยื่นเรื่องให้กรมสรรพสามิตตรวจสอบ ว่าเป็นจริง เป็นเหตุสุดวิสัยหรือไม่ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าผู้ซื้อรถผิดนัดไม่ผ่อนชำระต่อจริง ก็จะแก้เงื่อนไขห้ามโอนภายใน 5 ปี ให้สามารถนำรถไปขายทอดตลาดได้และจะเรียกเงินภาษีจากผู้ซื้อรถไปแล้วแต่ไม่สามารถผ่อนต่อได้ คืนกลับให้กรมสรรพสามิตเท่ากับจำนวนที่ได้รับไป (ผู้ซื้อรถไปแล้วแต่ไม่สามารถผ่อนต่อได้ จะต้องคืนเงินให้กรมสรรพสามิตเท่ากับจำนวนเงินที่ได้รับ การคืนภาษีรถยนต์คันแรก)”

ที่มา: นโยบายรถคันแรก. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก

<http://thaielectionnews.blogspot.com>

3. ภาษาระดับปาก เป็นภาษาที่ใช้ในการพูด มักใช้ในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวกับบุคคลที่สนิทสนมคุ้นเคย เช่นระหว่างสามีภรรยา ระหว่างญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท เป็นต้น ลักษณะของสารไม่มีขอบเขตจำกัด แต่มักใช้ในการพูดจากันเท่านั้น อาจจะปรากฏในบทสนทนาในนวนิยายหรือเรื่องสั้นเพื่อความสมจริง ถ้อยคำที่ใช้อาจมีคำคะนอง คำไม่สุภาพ หรือคำภาษาถิ่นปะปนอยู่ ตัวอย่างเช่น

อีกเรื่อง เป็นตอนที่เรามาทำงานใหม่ๆ ยังไม่ค่อยเข้าใจภาษาต่างชาติมากนัก มีคนไข้ เป็นชาวกะเหรี่ยงที่เกิดในพม่า มาทำงานในเมืองไทย มีแผลถูกฟันที่แขนเราก็ดึงท่าจะเย็บเลย ก็ฉีดยาชา ชักพัก ก็ถามคนไข้ว่า " ชาริยัง " คนไข้ตอบว่า " อะชา อะชา " เราก็คิดว่า อ้อ..ยาชาออกฤทธิ์ละ...ก็ลงมือเย็บ...เย็บไป คนไข้ก็ร้องโอดโอยดังมาก...เราก็คิดว่า อืม สงสัยฉีดยาชาน้อยไป พี่พยาบาลอีกคนที่ได้ยินเสียงก็เข้ามาถามว่าเป็นอะไร ทำไมคนไข้ร้องเสียงดังจัง เราก็บอกว่า กำลังเย็บแผลอยู่ที่ฉีดยาชาแล้วนะ ก็ถามคนไข้แล้วว่า ชาริยัง คำนี้ก็บอกว่าคุณแล้ว หนูก็เย็บนะพี่...พี่พยาบาลคนเดิมก็ส่ายหน้า แล้วบอกว่า " คำว่า ชา ในภาษากะเหรี่ยง แปลว่า เจ็บ " มิน่าล่ะ เราถามว่า ชามั้ยๆ คนไข้ก็ตอบว่า ชา ซึ่งหมายความว่า คำเจ็บอยู่จึก...ทำบาปซะแล้วซัน

ที่มา: เรื่องเล่าขำๆ ของคนไข้ (ชาวต่างชาติ). สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=toon-np&month=11-2007&date=25&group=1&gblog=4>

หากจัดจำแนกการแบ่งระดับของภาษาโดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ อีกหลายประการ จะสามารถจำแนกได้ถึง 5 ระดับ (กรมวิชาการ, 2546) ได้แก่

- 1.ภาษาระดับพิธีการ
- 2.ภาษาระดับทางการ
- 3.ภาษาระดับกึ่งทางการ
- 4.ภาษาระดับสนทนาทั่วไป
- 5.ภาษาระดับกันเอง

1) ภาษาระดับพิธีการ ภาษาระดับพิธีการเป็นภาษาที่ใช้ในงานระดับสูงที่จัดขึ้นเป็นพิธีการ เช่น การกล่าวสดุดี กล่าวรายงาน กล่าวปราศรัยกล่าวเปิดพิธี ผู้กล่าวมักเป็นบุคคลสำคัญ บุคคลระดับสูงในสังคมวิชาชีพหรือวิชาการ ผู้รับสารเป็นแต่เพียงผู้ฟังหรือผู้รับรู้ไม่ต้องโต้ตอบเป็นรายบุคคล หากจะมีก็จะเป็นการตอบอย่างเป็นทางการในฐานะผู้แทนกลุ่ม การใช้ภาษาระดับนี้ต้องมีการเตรียมล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเรียกว่า วาหนิพนธ์ก็ได้ ในการแต่งสารนี้มีคำต้องเลือกเฟ้น ถ้อยคำให้รู้สึกถึงความสูงส่งยิ่งใหญ่ จริงจังตามสถานภาพของงานนั้น ตัวอย่างเช่น

“ขอเดชะ พระบารมี ปกเกล้าข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้า ถวายเศียร แต่พระผู้เป็นยอดฉัตร รัตนจำเนียร มีแปรเปลี่ยน พระปราณี มีเมตตาเหล่าทวยราษฎร์ แซ่ซ้อง สรรเสริญขอพระองค์ ทรงพระเจริญ เกริกกล้าเป็นมิ่งขวัญ ชาวไทย ชาวประชา เหล่าทวยข้า ขอแซ่ซ้อง ด้วยสดดี..”

ที่มา : แด่องค์ราชันแห่งแผ่นดิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=388427968f94066c>

2) ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับทางการ ใช้ในงานที่ยังต้องรักษามารยาท ในการใช้ภาษาค่อนข้างมาก อาจจะเป็นการรายงาน การอภิปรายในที่ประชุม การปาฐกถา ซึ่งต้องพูดเป็นการเป็นงาน ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม อาจจะมีการใช้ศัพท์เฉพาะเรื่องหรือศัพท์ทางวิชาการบ้างตามลักษณะของเนื้อหาที่ต้องพูดหรือเขียน การสื่อสารระดับนี้มุ่งความเข้าใจในสารมากกว่าระดับพิธีการ อาจจะต้องมีการอธิบายมากขึ้น แต่ก็ยังคงต้องระมัดระวังมิให้ใช้ภาษาฟุ่มเฟือยหรือเล่นคำสำนวน จนดูเป็นการพูดเล่นหรือเขียนเล่น (กรมวิชาการ, 2546) ตัวอย่างเช่น

“การรับทูตของไทยกับชาวต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวตะวันตกที่เข้ามาติดต่อเป็นมิตรกับไทยนั้น มีทัศนคติต่อพระราชสาส์นต่างกัน กล่าวคือ ประเพณีไทยเคารพพระราชสาส์น เพราะถือว่าพระราชสาส์นเป็นตัวแทนของพระมหากษัตริย์ การจารึกพระราชสาส์นของไทยจึงจารึกลงบนแผ่นทองคำ ราชทูตผู้จําทูลพระราชสาส์นเป็นเพียงข้าราชการผู้มีหน้าที่เชิญพระราชสาส์นของพระเจ้าแผ่นดินไปเท่านั้น แต่ทางฝ่ายประเทศตะวันตก พระเจ้าแผ่นดินทรงมอบอำนาจอย่างเต็มที่ให้แก่ผู้เป็นทูต ซึ่งผู้เป็นทูตมีอำนาจจะเจรจาตกลงได้ทุกอย่างเหมือนพระวาจาของพระเจ้าแผ่นดินเอง อักษรสาส์นที่ทูตเชิญมานั้นเป็นแต่เพียงหนังสือรับรองประจำตัว และบอกกล่าวทางไมตรีมาตาม

ประเพณีประเพณีการรับทูตของไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นประเพณีสำคัญที่ถือเป็นเกียรติยศของบ้านเมือง และควรคำนึงด้วยว่า ทูตสมัยนั้นไม่ได้มีเข้ามาบ่อยครั้ง เมื่อทูตต่างประเทศเข้ามาถึงชายพระราชอาณาเขตจะมีข้าราชการออกไปต้อนรับ ที่พักรับรองตลอดจนอาหารการกินของคณะทูตเป็นของหลวงพระราชทานทั้งสิ้น เมื่อถึงกำหนดเวลาเข้าเฝ้าถวายพระราชสาส์นจะจัดกระบวนแห่พระราชสาส์นอย่างงดงามสมเกียรติ โดยมีทูตร่วมในกระบวนด้วย

ที่มา : ธงทอง จันทรางศุ. 2539. ประเพณีทูตถวายอักษรสาส์นตราตั้งสารานุกรมไทย ฉบับกาญจนาภิเษก.

3) ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการเป็นภาษาที่ใช้ในระดับเดียวกับภาษาทางการที่ลดความเป็นงานเป็นการลง ผู้รับและผู้ส่งสารมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น มีโอกาสโต้ตอบกันมากขึ้น อาจต้องสร้างความเข้าใจด้วยการอธิบายชี้แจงประกอบหรือมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือปรึกษาหารือกัน ภาษาระดับนี้มักใช้ในการประชุมกลุ่ม การบรรยายในชั้นเรียน การให้ข่าว การเขียนข่าว หรือบทความในหนังสือพิมพ์ ซึ่งนิยมใช้ถ้อยคำ สำนวน ที่แสดงความคุ้นเคยกับผู้อ่านหรือผู้ฟังด้วยนั้น (กรมวิชาการ, 2546) ตัวอย่างเช่น

“ปลดล็อกเงื่อนไข ห้ามโอนภายใน 5 ปี กรณีผู้ซื้อรถยนต์ไม่สามารถผ่อน(ผ่อน)ชำระต่อได้ ไฟแนนซ์ก็สามารถยื่นเรื่องให้กรมสรรพสามิตตรวจสอบ ว่าเป็นจริง เป็นเหตุหรือไม่ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าผู้ซื้อรถยนต์ไม่ผ่อนชำระต่อจริง ก็จะแก้สฤวิสัยเงื่อนไขห้ามโอนภายใน 5 ปี ให้สามารถนำรถไปขายทอดตลาดได้และจะเรียกเงินภาษีจากผู้ซื้อที่ซื้อไปแล้วแต่ไม่สามารถผ่อนต่อได้คืนกลับให้กรมสรรพสามิตเท่ากับจำนวนที่ได้รับไป ผู้ซื้อที่ซื้อรถผ่อนต่อได้ จะต้องคืนเงินให้กรมสรรพสามิตเท่ากับจำนวนเงินที่ได้ไปแล้วแต่ไม่สามารถรับการคืนภาษีรถยนต์คันแรก

ที่มา : นโยบาย รถคันแรก . สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://thaielectionnews.blogspot.com>

4) ภาษาระดับสนทนาทั่วไป ภาษาระดับสนทนาทั่วไป เป็นภาษาระดับที่ใช้ในการพูดคุยกันธรรมดา แต่ยังไม่เป็นการส่วนตัวเต็มที่ ยังต้องระมัดระวังเรื่องการให้เกียรติคู่สนทนา เพราะอาจจะไม่เป็นการพูดจาเฉพาะกลุ่มพวกของตนเท่านั้น อาจมีบุคคลอื่นอยู่ด้วย หรืออาจมีบุคคลต่างระดับร่วมสนทนากัน ต้องคำนึงถึงความรู้สึกให้เป็นกันเอง จนกลายเป็นการล่วงเกินคู่สนทนานั้น (กรมวิชาการ, 2546) ตัวอย่างเช่น

“นายนั้นแหละทำบ้าอะไรปล่อยสิ...” น้ำฟ้าดินสุดฤทธิ์ ดินกอดเธอไว้นั่นไม่ยอมปล่อย ทั้งคู่เสียหลักล้มกลิ้งไปกับพื้น น้ำฟ้าสั่งให้ปล่อยเธอได้แล้ว ดินไม่ปล่อยจนกว่าเธอเลิกคิดสั้นฆ่าตัวตาย น้ำฟ้าหัวเราะก๊ากเรื่องแค่นี้ไม่ทำให้เธอคิดสั้น ดินยอมปล่อยเธอในที่สุด น้ำฟ้าลุกขึ้นจัดเสื้อผ้าหน้าผมให้เข้าที่ แล้วหันไปทางดิน

“นายตามฉันมาทำไม ฉันบอกแล้วไงว่าไม่ให้ตาม”

“ผมเป็นห่วงคุณ คุณทุกคนเป็นห่วงคุณ...เออ...คุณเล่นวิ่งหนีทุกอย่างมาแบบนี้”

“ฉันแค่ขอเวลานอกช่วยเงี้ยๆด้วย...และยังไม่อยากคุยกับใคร...”

น้ำฟ้าเดินหนีไปนั่งริมน้ำ ดินเดินตามมานั่งข้างๆ ปิดปากเงี้ยบไม่พูดไม่ถามอะไรอีก...

ที่มา : บทละครโทรทัศน์เรื่อง “เส้นตายสลายโสด” ตอนที่ 4. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://cliptvonline.wordpress.com/>

5) ภาษาระดับกันเอง หรือระดับภาษาปาก ภาษาระดับกันเองเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกับผู้คุ้นเคยสนิทเป็นกันเอง ใช้พูดจากันในวงจำกัด อาจจะเป็นกลุ่มเพื่อนฝูง ครอบครัวสถานที่ใช้ก็มักเป็นส่วนตัว เป็นสัดส่วนเฉพาะกลุ่ม เฉพาะพวก หรือที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องระวังให้สุภาพ หรือมีระเบียบแบบแผนมากนักได้แก่ ภาษาถิ่น ภาษาสแลง ภาษาที่ใช้ติดต่อกันในตลาดในโรงงาน ร้านค้า ภาษาที่ใช้ในการละเล่น หรือการแสดง บางอย่างที่มีงให้ตลกขบขัน เช่น จำอวด ฯลฯ (กรมวิชาการ, 2546) ตัวอย่างเช่น

“โอย!!! ทำเอาหลายๆ คนแอบอิจฉาตาร้อน เพราะนักแสดงสาว หนึ่ง ปณิธา พัฒนาทริฎุ ที่นับวันยิ่งไกล้จะเป็นเป็นเจ้าของสาวอย่างเต็มตัว ซึ่งล่าสุดว่าที่เจ้าสาว ก็ถือโอกาสอวดชุดเจ้าสาวสุดหรู ที่แฟนหนุ่ม จินจรินทร์ ธรรมวัฒน์ะ ที่ยอมควักเงินหลายสิบล้านซื้อให้ แหมๆ เป็นใครจะไม่รู้สักอิจฉาละ ได้เป็นสะใภ้ตระกูลดังชะขนาดนี้”

ที่มา : ซุบซิบดอทคอม สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูล

จาก www.zubzip.com/

หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง ดังนี้

“คุณพระช่วยอย่าบอกนะว่าแกเป็นตุ๊ด...ทำไมหน้าตาเป็นแบบนี้สายชล...”สายชล
เหวอไม่รู้ว่าอารีพะหมายถึงอะไร จนกระทั่งเข้าไปที่หน้าบ้าน อารีพะเอาระจกให้ส่งดู
สายชลถึงกับตาเหลือกหันเล่นงานแต่ลอยว่าทำไมไม่บอกตน แต่ลอยยิ้มแหยๆบอกว่าไม่รู้
จะบอกยังไง

“แล้วใครทำกับสายชลแบบนี้” อารีพะถาม สายชล แทบไม่ต้องคิด กำหมัดแน่น
นึกถึงนางฟ้าทันที พุดอย่างหัวเสีย

“จะใครซะอีกล่ะ!”

ที่มา : บทละครโทรทัศน์เรื่อง “เกมร้ายเกมรัก” ตอนที่ 3 สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่
11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก www.zubzip.com/

กล่าวโดยสรุป ภาษา คือ ถ้อยคำหรือเสียงพูดที่มีกฎเกณฑ์และความหมาย เป็น
เครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารระหว่างกันเพื่อแสดงความรู้สึก ทศนคติ ความเห็นและ
โต้ตอบสนทนาระหว่างกัน ภาษาที่สื่อสารกันในปัจจุบันนี้มีการแปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย
เห็นได้จากการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ที่เดิมที่นิยมใช้คำว่า ผม กระผม แทนผู้พูดที่เป็น
เพศชายและนิยมใช้คำว่า ฉัน ดิฉัน แทนผู้พูดที่เป็นเพศหญิง แต่ในปัจจุบันมีคำสรรพนาม
ซึ่งเป็นคำใหม่เกิดขึ้นจำนวนมากหรือหากเป็นคำที่เคยใช้มาก่อนก็มักจะพบว่ามี
ความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ตัวเอง ตัวเรา เค้า เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีกลไกบางอย่างที่ทำให้ภาษา
เปลี่ยนแปลง กลไกดังกล่าวได้แก่ การกลายเสียง การเทียบแบบและการยืมภาษา
อื่น สำหรับในภาษาไทยนั้นกลไกสำคัญที่ทำให้ภาษาไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้คือ
กลไกการยืมภาษาอื่น (borrowing) ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีผู้ใช้ภาษาที่แตกต่างกันอย่างน้อย
2 ภาษาที่จะต้องสื่อสารกัน ด้วยความจำเป็นอันเนื่องมาจากการติดต่อสัมพันธ์กันทั้ง
ในด้านธุรกิจ การค้าหรือการเมือง ทำให้ผู้ใช้ภาษาหนึ่งจะต้องดำเนินการอย่างใดอย่าง
หนึ่ง (ปราณี กุลละวณิช, 2545) การเปลี่ยนแปลงหรือแปรเปลี่ยนของภาษาเกิดขึ้นได้
โดยกลไกทางภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การบัญญัติศัพท์ หมายถึงการสร้างคำในภาษาเพื่อแทนคำในอีกภาษาหนึ่ง
ส่วนใหญ่วิธีการบัญญัติศัพท์จะใช้วิธีการประสมคำทั้งแบบไทยและคำสมาสแบบคำบาลี

สันสกฤต เช่น น้ำแข็ง บัตรเติมเงิน ห้างสรรพสินค้า โทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์ ประชาธิปไตยรัฐบาล โศกนาฏกรรม วิสัยทัศน์

2. การแปลศัพท์ หมายถึง การแปลความหมายของคำศัพท์ในภาษาหนึ่ง มาใช้เป็นคำในอีกภาษาหนึ่งโดยตรง เช่น right hand แปลว่า มือขวา, sea food แปลว่า อาหารทะเล, tea spoon แปลว่า ช้อนชา, cold war แปลว่า สงครามเย็น, black market แปลว่า ตลาดมืด, solar cell แปลว่า เซลล์สุริยะ เป็นต้น

3. การทับศัพท์ หมายถึง การใช้อักษรของภาษาหนึ่งแทนเสียงของคำในอีกภาษาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อคงเสียงของคำนั้นไว้ สำหรับในภาษาไทย มีทั้งคำทับศัพท์ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร อังกฤษ จีน ญี่ปุ่นคำทับศัพท์เหล่านี้เรียกว่าคำยืมภาษาต่างประเทศ

ผลจากการที่ในภาษามีการหยิบยืมคำระหว่างกัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาษาที่เป็นฝ่ายยืมหรือรับคำจากภาษาอื่นเข้ามาใช้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงระบบเสียง ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงความหมาย และผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงในด้านไวยากรณ์ ดังที่ ศุภรางค์ อินทรา (2548) กล่าวไว้ดังนี้

1. ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงระบบเสียง

ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงระบบเสียง ตัวอย่างเช่น การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ เช่น Bromine โบรมีน, Fluorine ฟลูออรีน, Drum Major ดรัมเมเยอร์, treatment ทรีตเมนต์ คำเหล่านี้ ทำให้ในภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะต้นควบเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงความหมาย

การยืมคำภาษาอื่นมาใช้ในภาษาอาจทำให้ความหมายของคำในภาษาเดิมแคบลงหรือกว้างขึ้นกว่าเดิม เช่น เดิมไทยใช้คำว่า “ตั้ง” หมายถึงจุมูกทั้งหมด แต่เมื่อยืมคำว่า “จุมูก” จากภาษาเขมรมาใช้ คำว่า “ตั้ง” ซึ่งเป็นคำไทยแท้ก็กลับลดความหมายเป็นเพียงส่วนของสันจุมูกเท่านั้น โดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงในด้านความหมายเกิดได้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ความหมายแคบเข้า (narrowing) ความหมายกว้างออก (widening) และความหมายย้ายที่ (transference)

3. ผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์

การเปลี่ยนแปลงไวยากรณ์เกิดจากการใช้ประโยคหรือกลุ่มคำที่แปลในลักษณะที่เลียนแบบโครงสร้างของภาษาต่างประเทศ ตัวอย่าง การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์อัน

เนื่องมาจากการเลียนแบบระบบประโยคภาษาต่างประเทศ เช่น ตัวอย่างประโยคที่ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาต่างประเทศ (ศุภรางค์ อินทรา, 2548)

1. เขาถูกเชิญไปรับประทานอาหาร (ผิด)
เขาได้รับเชิญไปรับประทานอาหาร (ถูก)
2. เขาได้รับการลงโทษอย่างหนัก (ผิด)
เขาถูกลงโทษอย่างหนัก (ถูก)
3. เขาจับรถไฟไปเชียงใหม่ (ผิด)
เขาโดยสารรถไฟไปเชียงใหม่ (ถูก)
เขาไปเชียงใหม่ทางรถไฟ (ถูก)
4. วาสถิฐีแต่งโดยเสฐียรโกเศศและนาคะประทีป (ผิด)
เสฐียรโกเศศและนาคะประทีปแต่งวาสถิฐี(ถูก)
วาสถิฐีเป็นนิพนธ์ของเสฐียรโกเศศและนาคะประทีป (ถูก)
5. กำหนดนัดตรงกับ 20 นาฬิกา แต่เขามาสายไป 15 นาที (ผิด)
กำหนดนัดตรงกับ 20 นาฬิกา แต่เขามาช้าไป 15 นาที (ถูก)
6. เธอพบตัวเองอยู่ในห้องคนเดียว (ผิด)
เธอรู้สึกตัวว่าอยู่ในห้องคนเดียว (ถูก)
7. สนามเต็มไปด้วยหญ้า (ผิด)
ในสนามมีหญ้าเต็ม (ถูก)
สนามมีหญ้าเต็ม (ถูก)
8. กองทัพไทยโดยการนำของสมเด็จพระนเรศวรมีชัยชนะแก่กองทัพพม่า (ผิด)
กองทัพไทยซึ่งสมเด็จพระนเรศวรทรงนำ ชนะกองทัพพม่า (ถูก)
9. ในอนาคตอันใกล้นี้ ฉันจะได้เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยแล้ว (ผิด)
ฉันจะได้เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยเร็วนี้ (ถูก)
10. พอทราบผลการสอบไล่ เขาก็ตกอยู่ในห้วงแห่งความระทมทุกข์ (ผิด)
พอทราบผลการสอบไล่เขาก็เกิดความระทมทุกข์ (ถูก)

1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ความหมายของสังคม

สังคม หมายถึง การอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีบุคคลแต่ละคนเป็นส่วนประกอบรวมตัวกันขึ้นโดยมีกิจกรรม วัฒนธรรม วิถีชีวิตหรือลักษณะความเป็นอยู่และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นตัวเชื่อมโยงที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นและทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ มีระเบียบเรียบร้อยและมีแบบแผนในการใช้ชีวิตอยู่บนบรรทัดฐานเดียวกัน ในทำนองเดียวกันนี้หมายถึงกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ยอมรับแบบแผนและกฎเกณฑ์ของกลุ่มร่วมกันในการดำเนินชีวิต (ปราณี เกษมสันต์, 2550) ลักษณะทั่วไปของสถาบันสังคมต้องประกอบขึ้นจากองค์ประกอบอย่างน้อย 5 ข้อได้แก่

- 1) เป็นสิ่งที่คนในสังคมสร้างขึ้นมาจากความต้องการที่มีร่วมกัน
- 2) มีแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม
- 3) มีความมุ่งหมายที่จะดำเนินการให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น
- 4) มีระเบียบแบบแผนหรือมีกติการ่วมกัน
- 5) สามารถกำหนดพฤติกรรมหรือควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมได้

สังคม ประกอบด้วยสถาบันที่หลากหลายซึ่งต่างก็มีหน้าที่รวมอยู่ในโครงสร้างสังคมใหญ่ที่เป็นสังคมเดียวกัน สถาบันหลัก ๆ ที่มีอยู่ในทุกสังคมและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องกล่าวถึงซึ่ง รุ่งโรจน์ เนติชนารัตน์ (2546) กล่าวไว้ดังนี้

สถาบันทางสังคม สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญที่สุด เพราะมีความสัมพันธ์และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด กำหนดสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกพึงปฏิบัติ ครอบครัวเดี่ยวหรือครอบครัวขนาดเล็ก มีสามี ภรรยาและบุตร สมาชิกจะผูกพันกัน และในสังคมปัจจุบัน ครอบครัวแบบนี้เริ่มมีมากขึ้น ข้อเสียของครอบครัวแบบนี้ ขาดความอบอุ่น เพราะห่างไกลญาติพี่น้อง ข้อดีของครอบครัวเดี่ยวคือ มีความเป็นอิสระ ครอบครัวขยายหรือครอบครัวขนาดใหญ่ มี สามี ภรรยา บุตรและวงศาคณาญาติ รวมอยู่ในบ้านเดียวกันหรือรั้วเดียวกันพบมากในสังคมชนบท

สถาบันการปกครอง สถาบันการปกครอง คือ กลุ่มบรรทัดฐานทางสังคมที่องค์กรทางการเมืองการปกครอง นำเป็นแบบอย่างของการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง สถาบันทางการเมืองเป็นเรื่องการให้อำนาจที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยและกำหนดสิทธิเสรีภาพของพลเมืองในการดำเนินชีวิต

สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันเศรษฐกิจหมายถึง สถาบันที่ดำเนินการเรื่องเศรษฐกิจผลิตสินค้า การกระจายการบริโภค และการบริการเพื่อการอยู่กินดีของประชาชน

สถาบันการศึกษา การศึกษาช่วยให้เกิดความคิดและเกิดปัญญา เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวหน้า ดังนั้นบุคคลที่มีการศึกษาดี หมายถึง บุคคลที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

สถาบันศาสนา สถาบันศาสนาเป็นสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตใจ ความเชื่อทางสังคม ทางศาสนา เพื่อให้สมาชิกได้นำมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติดำเนินชีวิตได้

วิถีชีวิตของมนุษย์นั้นเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเป็นพลวัตร ซึ่งส่งผลให้สังคมของมนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตัวอย่างเลี่ยงไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีหลายรูปแบบและขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยหลายประการ พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524) ให้ความหมายเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” ว่า หมายถึง การที่ระบบสังคมกระบวนการแบบอย่างหรือรูปแบบทางสังคม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบครอบครัว ระบบการปกครองได้เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้ อาจจะเป็นไปในทางก้าวหน้าหรือถดถอย เป็นไปอย่างถาวรหรือชั่วคราว โดยวางแผนให้เป็นไปหรือเป็นไปเองและที่เป็นประโยชน์หรือให้โทษก็ได้ทั้งสิ้น จากความหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงทั้งที่เป็นไปในด้านดีและด้านลบ อาจจะมีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หรือจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินไปตามธรรมชาติวิถีก็ได้เช่นกัน ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่สำคัญๆ นั้นเกิดในลักษณะต่าง ๆ (จิราภา ธนาไชยสกุล, 2547) ดังนี้

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (Social relationship) ที่มนุษย์ได้ปฏิบัติต่อกันในสังคมนั้นเอง
2. เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้างการหน้าที่การกระบวนการต่างๆภายในโครงสร้างของสังคม
3. การเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโอกาสและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคม

จากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change) ทั้งสามประการข้างต้น ทำให้เห็นว่าความแตกต่างที่เกิดขึ้นในสังคมนั้นระหว่างช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งนั้น หรือทั้งที่เกิดขึ้นกับระดับจุลภาคและระดับมหภาคนั้น อาจเป็นผลดีหรือผลเสียต่อมนุษย์และสังคมวัฒนธรรมก็ได้

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เกิดจากสาเหตุที่หลากหลายและเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่เป็นปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ แต่สาเหตุหลัก ๆ ที่พบโดยทั่วไป (จิราภา ธานีไชยสกุล, 2547) ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและประชากร (*The physical environment and population*)

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ความแห้งแล้ง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สังคมเกิดการเสียระเบียบของสังคม (*Disorganization*) และความสัมพันธ์ของคนในสังคมที่มีต่อกันถูกเปลี่ยนไป เช่น สมาชิกในครอบครัวต้องแยกจากกันเพราะการเสียชีวิตและการพลัดพรากจากกัน เป็นต้น

2. เทคโนโลยี (*Technology*)

เมื่อมีสิ่งใหม่ที่ทันสมัยเกิดขึ้นในสังคมจากการคิดค้นได้เองหรือการรับเอามาใช้ สังคมย่อมได้รับผลกระทบและมีการเปลี่ยนแปลงตามที่คนในสังคมได้รับผลประโยชน์จากเทคโนโลยีนั้นมากหรือน้อย เพราะเทคโนโลยีทำให้มนุษย์ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมในการกระทำต่อกิจกรรมที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ เทคโนโลยีบางอย่างทำให้ความสัมพันธ์ที่มีต่อครอบครัวและคนอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันมีการเปลี่ยนแปลงไป การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ อาจทำให้เกิดความล่าช้าทางวัฒนธรรม (*Cultural lag*) ซึ่งเป็นช่องว่างระหว่างสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่ที่ปรับตัวในอัตราที่ไม่เท่ากัน จนเกิดเป็นความเหลื่อมล้ำระหว่างกันและเป็นปัญหาสังคมตามมา

3. วัฒนธรรมอวัตถุ (*Nonmaterial culture*)

นักสังคมวิทยา มองว่าวัฒนธรรมที่เป็นอวัตถุ เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุตามมา สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาทั้งหลายเกิดมาจากคตินิยม (*Ideology*) ที่ถ่ายทอดออกมาสู่วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ หากความคิดเห็นความเชื่อและวิธีการคิดของคนในสังคมต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดความอยู่รอดการเปลี่ยนแปลงภายในสังคมก็จะเกิดขึ้นตามมา

4. กระบวนการทางวัฒนธรรม (*Cultural processes*)

เมื่อเกิดการค้นพบ (*Discovery*) และมีการประดิษฐ์ (*Invention*) จนเกิดเป็นนวัตกรรม (*Innovation*) ขึ้นในสังคม การเคลื่อนไหวทางสังคม (*Social movement*) ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรม (*Cultural diffusion*) จากคนกลุ่มหนึ่งหรือสังคมหนึ่งไปสู่คนกลุ่มอื่น หรือสังคมอื่น สังคมที่รับเอานวัตกรรมไว้ใช้ ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงในสังคมเกิดขึ้น

5. การพัฒนาทางเศรษฐกิจ (*Economic development*) ทำให้เกิดความทันสมัย (*Modernization*)

เพราะมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตตามแบบดั้งเดิม ในยุคสังคมเกษตรกรรม (Preindustrial society) ไปสู่การผลิตแบบอุตสาหกรรมและแบบเมือง ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม (Industrialization) ที่เปลี่ยนระบบการผลิตจากการใช้แรงงานมนุษย์ไปสู่การใช้แรงงานจากเครื่องจักรกล ใช้ระบบการทำงานแบบอุตสาหกรรม บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมเกิดความเป็นเมือง (Urbanization) เพราะมีการอพยพแรงงานจากชนบทเข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรม การทำงานในกิจกรรมต่างๆเปลี่ยนรูปแบบไปสู่ความเป็นระบบราชการ (Bureaucratization) เกิดเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีการจัดการที่เป็นทางการ

นอกจากสาเหตุดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งสามารถสรุปแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ (จิราภา ธนาไชยสกุล, 2547) ได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technology Factor)
  - 1.1 การคมนาคมขนส่ง (Communication)
  - 1.2 สื่อสารมวลชน (Mass media)
  - 1.3 เครื่องจักรกล (machinery)
2. ปัจจัยทางด้านประชากร (Population Factor)
3. กระบวนการอุตสาหกรรม (Industrialization)
4. ตัวนำการเปลี่ยนแปลง (Changeagent)
5. การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social mobility)
6. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
7. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม
8. ทักษะคติและค่านิยม
9. ความต้องการที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

ประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมมี 2 ประเภท คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หมายถึงการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ซึ่งมีได้หลายแบบ เช่น เปลี่ยนแปลงขนาดของความสัมพันธ์จากขนาดใหญ่เป็นขนาดเล็กหรือจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทของความสัมพันธ์ เช่น เปลี่ยนความสัมพันธ์จากเพื่อนเป็นความสัมพันธ์แบบสามีภรรยาเพราะแต่งงานกัน เปลี่ยนความสัมพันธ์แบบเพื่อนเป็นความสัมพันธ์แบบพ่อค้ากับลูกค้าเพราะมีการซื้อขายสินค้ากัน หรือเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้ที่อยู่ในความสัมพันธ์ เช่น สถานภาพหญิงไทย

สูงขึ้นเมื่อเทียบกับสมัยก่อน คนไทยปัจจุบันมีสถานภาพเป็นพลเมืองไทยซึ่งนับว่าสูงกว่าสมัยเป็นไพร่อย่างแต่ก่อน

2. *การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม* หมายถึงส่วนที่เป็นวัฒนธรรมของสังคม อันได้แก่ ความรู้ ความคิด ค่านิยม อุดมการณ์ และบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งรวมขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆของสังคม รวมทั้งวัตถุที่ควบคู่มาด้วย ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เห็นได้ชัด เช่น ความรู้ ความคิด ค่านิยม อุดมการณ์ หรือแม้แต่บรรทัดฐานทางสังคมจากวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาสู่วัฒนธรรมไทย เป็นเหตุให้ละเอียดหรือหลงลืมวัฒนธรรมไทยบางอย่างไป การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องกันเสมอ เช่น เมื่อมีประชากรเพิ่มขึ้น การจัดระบบการศึกษาย่อมเปลี่ยนไป มีการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนจำนวนมาก ทำให้ต้องประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนจำนวนมาก มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานทะเบียนและวัดผล เป็นต้น เมื่อมีการขยายถนนเข้าไปในชนบทย่อมเกิดร้านค้าและโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนชนบทในท้องถิ่นนั้นเปลี่ยนแปลงไปเป็นความสัมพันธ์แบบคนในเมืองมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทางวัฒนธรรมเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในสังคมมนุษย์

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมแต่ละสังคมเกิดจากปัจจัย 2 ประการ ได้แก่

1. *การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสาเหตุภายในสังคม* ที่เรียกว่าปัจจัยภายในสังคม หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสมาชิกหรือสิ่งแวดล้อมภายในสังคมนั้นเอง เช่น การที่สังคมมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัย เกิดการบุกรุกที่ดินและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. *การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละสังคม* จะมีอัตราแตกต่างกันไป เช่น ชุมชนเมืองย่อมมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วกว่าชุมชนชนบท สังคมในภูมิภาคตะวันออก เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วกว่าสังคมในเอเชียใต้ เช่น อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญ คือ

- *สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ* สังคมที่เป็นศูนย์กลางของการคมนาคมขนส่ง ย่อมมีโอกาสเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจการค้าและการรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่นได้ง่าย สังคมที่อยู่ดistantไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติย่อมมีโอกาสพัฒนาให้เจริญได้ง่าย เป็นต้น

- *โครงสร้างของประชากรในสังคม* สังคมที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมมีโอกาสสร้างสรรค์ความเจริญได้ยาก เพราะสังคมต้องมีภาระเลี้ยงดูประชากรในวัยเด็กในทางตรงกันข้าม สังคมที่มีประชากรน้อยจนเกินไปย่อมเกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งทำให้ไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เป็นต้น

- **พื้นฐานดั้งเดิมทางวัฒนธรรมทางสังคม** ลักษณะและโครงสร้างทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคม จะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้มากน้อยแตกต่างกันไป เช่น ชุมชนชนบทสมาชิกมีความผูกพันกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนอย่างเหนียวแน่น จะรับการเปลี่ยนแปลงได้ช้ากว่าชุมชนเมือง เป็นต้น
- **การติดต่อกับสังคมภายนอก** สังคมที่ยอมรับการติดต่อกับสังคมอื่นๆย่อมมีการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วกว่าสังคมที่สกัดกั้นการติดต่อของสมาชิกกับสังคมภายนอก ดังนั้น สังคมประชาธิปไตยจึงมีการเปลี่ยนแปลงได้เร็วกว่าสังคมคอมมิวนิสต์ เป็นต้น
- **สมาชิกสังคมเห็นความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลง** โดยสมาชิกรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงใดมีคุณค่าและให้ประโยชน์ต่อความต้องการของตนและสังคม เช่น ชาวกรุงเทพฯต่างเห็นว่าจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันน้ำท่วม ระบบการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ มีระบบขนส่งที่รวดเร็วและปลอดภัย ด้วยเหตุนี้กรุงเทพฯจึงมีการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นดังกล่าวเร็วกว่าจังหวัดอื่น ๆ ของไทย
- **ความสามารถของผู้นำ** ผู้นำที่สามารถและเป็นที่ยอมรับของสมาชิก ย่อมเป็นบ่อเกิดของการเปลี่ยนแปลง เช่น พระมหากษัตริย์ของไทยหลายพระองค์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางก้าวหน้าและถดถอย
- **การสะสมความรู้และเทคโนโลยีวิทยาการของสังคม** สังคมตะวันตกมีการสะสมความรู้และเทคโนโลยีวิทยาการมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ต่อกันไปได้อย่างรวดเร็ว สังคมไทยวิทยาการทางการเกษตรปัจจุบันเจริญอย่างรวดเร็วเพราะมีการค้นคว้ามาช้านาน ตรงกันข้ามกับวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่เพิ่งเข้ามาในสังคมไทยจึงมีอุปสรรคที่จะพัฒนา ทั้งนี้เพราะการศึกษาไทยไม่เคยปลูกฝังเรื่องนี้มาก่อน

ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมก่อให้เกิดผล คือ

1. **ผลดี** การเปลี่ยนแปลงช่วยให้มนุษย์มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น เช่น ทำให้มนุษย์หาอาหารได้มากขึ้น ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกสบายได้มากขึ้น ติดต่อกันได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นต้น
2. **ผลเสีย** การเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดมลภาวะ การเป็นทาสของผลิตผลซึ่งเกิดจากการนำเอาเทคโนโลยีเข้าช่วย โดยเฉพาะทาสทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางวัตถุ ความมั่งคั่งร่ำรวยนอกจากนั้นความสะดวกสบายเกินไป บางครั้งทำให้คนเกียจคร้านไม่รู้จักช่วยตนเอง ความสัมพันธ์ของผู้คนเปลี่ยนไป เป็นต้น

1.3 ความรู้ทั่วไปทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

คำว่า วัฒนธรรม มาจากคำบาลีว่า “วฒฺสน” ซึ่งแปลว่า เจริญงอกงาม คำว่า “ธรรม” มาจากภาษาสันสกฤตว่า “ธฺรม” หมายถึง ความดีทางสังคมศาสตร์ - วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต (way of life) ของมนุษย์ในสังคม พระยาอนุมานราชธน ได้กล่าวถึง วัฒนธรรม ไว้ว่า หมายถึงสิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือผลิตสร้างขึ้นเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีแห่งชีวิตของส่วนรวมที่ถ่ายทอดกันได้เลียนแบบกันได้ เอาอย่างกันได้ “อุทัย หิรัญโต” วัฒนธรรมคือ มรดกทางสังคมที่ได้ตกทอดมาเป็นสมบัติของมนุษย์ในสมัยปัจจุบัน และนำมาใช้ในการครองชีวิตเป็นแบบแผนแห่งการครองชีวิต หรือ Design of Living ดังนั้น วัฒนธรรมจึงมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งมนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์วิธีในการปฏิบัติ รวมทั้งการจัดระเบียบ ตลอดจนระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยได้วิวัฒนาการสืบทอดกันมาอย่างมีแบบแผน (ฉวีวรรณ สุวรรณภา, 2546)

นิยามความคิดในเรื่องวัฒนธรรมมีหลากหลาย ไม่หยุดนิ่งและมีการแปรเปลี่ยนไปตามสภาพกาลเทศะและเงื่อนไขต่างๆที่เป็นบริบททางสังคมวัฒนธรรมใหม่ๆของผู้คนในแต่ละยุคสมัย บทความเรื่องนี้มุ่งทบทวนความคิดที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำว่า วัฒนธรรมจากงานวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องทางมานุษยวิทยาเป็นหลัก เพื่อเปิดประเด็นการแลกเปลี่ยนกันในแวดวงทางวิชาการผู้ปฏิบัติงานและเกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมรวม ทั้งผู้สนใจทั่วไปอันจะเป็นการขยายพรมแดนความรู้อันกว้างขวางเกี่ยวกับความคิดด้านวัฒนธรรม งานเขียนนี้ผู้เขียนได้อาศัยกรอบความคิดทางมานุษยวิทยาสังคมวัฒนธรรมเป็นด้านหลัก เนื่องจากการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญของศาสตร์นี้ ในการศึกษาทางมานุษยวิทยาโดยทั่วไป เชื่อกันว่า วัฒนธรรมกับสังคมเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้ง

สังคม หมายถึง กลุ่มชนที่มาอยู่ร่วมกันและมีการกระทำระหว่างกันในขณะที่ วัฒนธรรม หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิตที่คนส่วนใหญ่ในสังคมมีส่วนร่วม กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรม คือ *วิถีชีวิตของคนในสังคม* หรือที่เรียกกันในภาษาอังกฤษว่า “way of life”

ยศ สันตสมบัติ (252540: 11-13) เสนอว่าลักษณะพื้นฐานที่เป็นความหมายร่วมของวัฒนธรรม มีดังนี้:

1. วัฒนธรรมเป็นความคิดร่วมของมนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ
2. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสามารถเรียนรู้จากกันและกัน ได้สืบทอดได้โดยผ่านกระบวนการทางสังคมวัฒนธรรม ทั้งในด้านวิถีคิดและวิถีปฏิบัติจากมนุษย์รุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง วัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งสืบทอดทางสายโลหิตหรือทางชีวภาพพันธุกรรม
3. วัฒนธรรมยังมีพื้นฐานมาจากการสื่อสารผ่านระบบสัญลักษณ์ เช่น ภาษา พิธีกรรม งานศิลปะ
4. วัฒนธรรมเป็นผลรวมขององค์ความรู้และภูมิปัญญา
5. วัฒนธรรมคือกระบวนการที่มนุษย์กำหนดนิยามความหมายให้กับชีวิตและสิ่งต่างรอบตัว
6. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งมีพลวัตรเคลื่อนไหวปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

นิยพวรรณ วรณศิริ (2540) สรุปประเภทวัฒนธรรมว่ามีทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเชิงนามธรรมหรือจิตใจและรูปธรรมหรือวัตถุและแยกประเภทวัฒนธรรมตามระบบวัฒนธรรมสากล ดังต่อไปนี้ : ภาษาและการสื่อความหมาย, วัฒนธรรมเชิงวัตถุ (เช่น เสื้อผ้าอาหารและข้าวของเครื่องใช้ต่างๆในชีวิตประจำวันของผู้คน การเดินทางขนส่ง เครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆ อาชีพอุตสาหกรรมต่างๆ) ศิลปะทุกแขนง (สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การฟ้อนรำ ดนตรี เพลงการละเล่นพื้นบ้านและอื่นๆ) ระบบศาสนาและรูปแบบ, ระบบครอบครัว การแต่งงานและเครือญาติ, ระบบเศรษฐกิจและทรัพย์สิน, ระบบการปกครองและรัฐบาล (การเมืองการปกครองนิติบัญญัติตุลาการและระบบควบคุมสังคมอื่นๆทุกประเภท), การศึกษาสังคม (ระหว่างเครือญาติคนในสังคมเดียวกันและระหว่างสังคม), การกีฬาและการละเล่น, และระบบความรู้การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิทานพื้นบ้าน นิทานปรัมปราที่ให้ความรู้แก่สังคมทางอ้อม ถ้าหากยึดเกณฑ์ตามที่กล่าวมานี้ เราจะพบว่าขอบเขตของวัฒนธรรมค่อนข้างกว้างขวางครอบคลุมทุกมิติของชีวิตมนุษย์และไม่ได้จำกัดอยู่แต่กับสิ่งที่เป็นเรื่องโบราณในประวัติศาสตร์หรือเกี่ยวข้องเฉพาะงานเทศกาลบุญประเพณี ขนบธรรมเนียมที่มีมาแต่สมัยโบราณ แต่มีพัฒนาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตมนุษย์ในทุกด้าน เกี่ยวพันกับมิติด้านเวลา ตั้งแต่อดีตปัจจุบันและเชื่อมโยงสู่ออนาคต

ในสังคมไทย นิยามที่คนไทยได้รับรู้มาตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และเป็นนิยามที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ. 2542 นั่นคือ วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญงอกงามหรือสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้หมู่คณะ หากย้อนไปในอดีต เราพบว่านิยามของไทยชุดนี้ใกล้เคียงกับคำว่า วัฒนธรรมของยุคสมัยกรีก

โบราณที่เน้นการพิจารณาในเชิงคู่ตรงข้าม กาญจนา แก้วเทพ (2544: 9-11) ให้ความเห็นว่า วัฒนธรรมในยุคควางรากฐานเริ่มตั้งแต่สมัยกรีกโบราณก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 6-7 มีนัยยะสื่อถึงผลผลิตของการควบคุมตัดแปลงขัดเกลา สภาวะที่เป็นธรรมชาติ “ดิบ” ให้ “สุก” ปรากฏทั้งในด้านอารมณ์ ความรู้สึก สำนึก ความเชื่อ ความปรารถนา การประพฤติ ความสามารถของมนุษย์ในการควบคุมธรรมชาติ ด้วยการจัดการและการใช้เทคโนโลยี ต่างๆ การประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้ เทคโนโลยี สิ่งก่อสร้าง การคิดสร้างภาษาและความหมายการติดต่อสื่อสารศิลปะและอื่นๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง กระบวนการทางสังคม วัฒนธรรมช่วยในการขัดเกลาบ่มเพาะสภาวะธรรมชาติที่ “ดิบ” ให้ “สุก” ก่อให้เกิดการมีวัฒนธรรมร่วมกันของกลุ่มชนที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างผู้มีอารยะ โดยนัยยะนี้ วัฒนธรรมจึงมีความหมายถึง การทำให้มนุษย์เจริญงอกงามด้วยการบ่มเพาะขัดเกลาอบรมปลูกฝังและควบคุมสภาวะที่ “ดิบ” อันเป็นธรรมชาติให้เป็นสภาวะที่เจริญงอกงาม หรือ “สุก” นั่นเอง

ประเด็นที่น่าจะตั้งคำถามต่อไปคือ สังคมประกอบด้วยผู้คนที่มีความหลากหลาย วัฒนธรรมสิ่งที่เรียกว่า “เจริญงอกงาม” ในแต่ละสังคมมีเพียงมาตรฐานเดียวหรือไม่ กำหนดคุณค่ามาจากอะไร เป็นมาตรฐานของชนกลุ่มใด ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น กลุ่มใดได้ประโยชน์ กลุ่มใดเสียประโยชน์ ความคิดความเชื่อที่แสดงออกในพฤติกรรมของมนุษย์ในหลายเรื่องที่ไม่เข้าข่ายการก่อให้เกิดความงอกงามตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดจะอยู่ร่วมกันได้หรือไม่ในลักษณะใดหรือจะต้องถูกขจัดตัดออกไปโดยปริยาย เนื่องจากไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานชุดที่ว่าด้วย “ความเจริญงอกงาม” ในแต่ละสังคม (รัตนา โตสกุล, 2552)

ความสำคัญของวัฒนธรรม

วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ชาติมีสภาพและความเป็นอยู่ต่างจากสัตว์โลกทั้งหลาย เป็นสิ่งที่ทำให้สังคมมีระเบียบแบบแผนมีความสุขและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางวัตถุและจิตใจ ดังนี้

1. วัฒนธรรมช่วยแก้ปัญหาและสนองความต้องการต่างๆ ของมนุษย์
2. วัฒนธรรมช่วยเหนี่ยวรั้งสมาชิกในสังคมให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
3. เป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของชาติ
4. เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคม
5. ช่วยให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรืองถาวร

แนวคิดและที่มาของวัฒนธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม

การที่มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่รอดมาได้ นั่น เนื่องจากความสามารถพิเศษ และปัญญา ความคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้มนุษย์สามารถป้องกันธรรมชาติและเอาชนะธรรมชาติได้ เช่น เมื่อมีอากาศหนาวก็ไม่ได้อาศัยการปรับตัว โดยมีหนังหนาหรือขนขึ้นตามตัวมากขึ้น แต่รู้จักคิดเอาใบไม้หรือหนังสัตว์มาห่อหุ้มร่างกายวัฒนธรรมของมนุษย์เริ่มแรกย่อมมีลักษณะง่ายๆ เช่น ในการทำมาหากิน เมื่อหิวก็ออกล่าสัตว์หรือเก็บของป่า โดยอาศัยมือและกำลังกายเพื่อจับสัตว์หรือเก็บผลไม้ ต่อมาจึงค่อยๆ รู้จักใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการทำมาหากิน วัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นมานั้น ย่อมมาจากความคิดและสร้างสรรค์อันเกิดจากประสบการณ์และปัญญาความรู้

ที่มาของวัฒนธรรม

1. ปัจจัยทางชีวภาพ
2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ
3. ปัจจัยทางจิต ร่างกายและจิตใจจำแนกได้ดังนี้
  - ความอยากอันสืบเนื่องมาจากกายภาพ
  - ความอยากพักผ่อน
  - ความอยากอยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสม
  - ความอยากทางเพศโดยธรรมชาติ
  - ความอยากขจัดในสิ่งที่ร่างกายไม่ต้องการ
  - ปัจจัยทางสังคมและการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

องค์ประกอบของวัฒนธรรม

องค์ประกอบของวัฒนธรรมโดยทั่วไป มี 4 ประการ (ฉวีวรรณ สุวรรณภา, มปป) คือ

1. องค์วัตถุ (Instrumental and Symbolic Objects)
2. องค์การ (association or Organization)
3. องค์พิธีการ (Usage)
4. องค์คติ (Concept)
5. ประเภทของวัฒนธรรม

โดยทั่วไปแล้วมักจะแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ (Material Culture)
- วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Non- material Culture)

นักสังคมวิทยาบางคนเห็นว่า ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ คือ

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material)
2. วัฒนธรรมความคิด (Idea)
3. วัฒนธรรมด้านบรรทัดฐาน (norm)

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2485 ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. คติธรรม (Moral)
2. เนติธรรม (Legal)
3. สหธรรม (Social)
4. วัตถุธรรม (Material)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 สาขา ตาม UNESCO ประกอบด้วย

1. สาขามนุษยศาสตร์
2. สาขาศิลปะ
3. สาขาช่างฝีมือ
4. สาขาคหกรรมศิลป์
5. สาขากีฬาและนันทนาการ

ลักษณะของวัฒนธรรม

ลักษณะวัฒนธรรมโดยพื้นฐานจะมีธรรมชาติเป็นเช่นเดียวกัน (ฉวีวรรณ สุวรรณภา, 2546) ดังนี้

1. วัฒนธรรมเกิดจากการเรียนรู้
2. วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม
3. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สังคมต้องยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน
4. วัฒนธรรมเป็นความพึงพอใจของมนุษยชาติ
5. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บูรณาการและปรับได้
6. วัฒนธรรมสิ้นสุดหรือตายได้

จะเห็นว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เลื่อนไหล ถ่ายทอด และเปลี่ยนแปลงได้ทั้งภายในกลุ่มชนเดียวกันหรือระหว่างท้องถิ่นระหว่างชาติพันธุ์ การสืบทอดวัฒนธรรมของกันและกันนี้เองเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างอารยธรรมของโลกโดยรวม

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านวัฒนธรรม

รัตนา โตสกุล (2542) ได้ศึกษาวิวัฒนาการทางวัฒนธรรม โดยค้นคว้างานของโครเบอร์และคลักคอน (Kroeber & Kluckhohn 1952) พบว่านักมานุษยวิทยาให้นิยามมากมายเกินกว่า 100 ชุดเกี่ยวกับความหมายของคำว่าวัฒนธรรม กล่าวโดยสรุปรวมวัฒนธรรม หมายถึงระบบความเชื่อและค่านิยมทางสังคมที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของมนุษย์ พฤติกรรมมนุษย์ไม่ใช่วัฒนธรรม แต่วัฒนธรรม คือระเบียบกฎเกณฑ์มาตรฐานของพฤติกรรมที่คนในสังคมยอมรับ กล่าวได้ว่าวัฒนธรรม คือวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมนั้นเอง อี. บี. ไทเลอร์ (Tylor 1871) เป็นผู้ใช้คำว่าวัฒนธรรมในระยะเริ่มแรกของการศึกษาทางมานุษยวิทยา ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยนิยามว่าเป็นผลรวมที่ซับซ้อนของความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศิลปกรรมจรรยา กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสามารถหรือลักษณะนิสัยที่มนุษย์ได้มา อันเป็นผลมาจากการเป็นสมาชิกในสังคม

(“Complex whole which includes knowledge, belief, art, law, custom, and other capabilities and habits acquired by man as a member of a society.”)

นิยามที่ไทเลอร์เสนอยังมีอิทธิพลต่อแวดวงวิชาการทางมานุษยวิทยาค่อนข้างมาก ผลรวมทางวัฒนธรรมตามนิยามของเขา สื่อนัยยะถึงวิวัฒนาการของวัฒนธรรมที่ต้องเป็นไปตามลำดับเส้นตรงแบบทางเดียว หมายถึงผลรวมขององค์ประกอบต่างๆในชีวิตมนุษย์ที่รวมกันเข้าเป็นวัฒนธรรมจะมีวิวัฒนาการในแบบเดียวกันในทุกสังคม โดยมีแนวโน้มที่จะวิวัฒนาการไปในการทำงานเดียวกันตามลำดับขั้นที่เสนอของไทเลอร์และนักมานุษยวิทยาในช่วงต้นๆ เช่น ลิวอิส เบนน์มอร์แกน (Bohannan 1988) ให้ความสำคัญในเรื่องวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมอย่างเป็นลำดับขั้น เริ่มจากระดับต้นๆที่ยังเรียบง่ายขั้นปฐมภูมิไปสู่ระดับที่ละเอียดอ่อนซับซ้อนยิ่งขึ้นจนถึงขั้นสูงสุดที่เรียกว่า อารยธรรม (civilization) ของมวลมนุษยชาติ ในขั้นที่เรียกว่าอารยธรรมมีนัยยะเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของพวกผิวขาวคอร์เคเซียนในยุโรป ในยุคสมัยล่าอาณานิคมของความคิดในลักษณะนี้ก่อให้เกิดการกำหนดบรรทัดฐานหรือให้คุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลายของกลุ่มชนต่างๆอย่างไม่เท่าเทียมกัน เกิดสภาพวัฒนธรรมหลักโดยมีศูนย์กลางที่โลกตะวันตกคู่ขนานไปกับวัฒนธรรมย่อยรองหรือชายขอบ ซึ่งมีแนวโน้มจะอยู่บริเวณดินแดนในกลุ่มประเทศโลกที่สาม ความคิดนี้ยังมีผลต่อการปลูกฝังหรือสร้างทัศนคติที่ถูกเหยียดหยามกลุ่มชนอื่นๆที่เชื่อว่ามีวัฒนธรรมด้อยกว่า เช่น การใช้คำว่า วัฒนธรรมคนป่าคนดง วัฒนธรรมคนป่าเถื่อนหรือวัฒนธรรมคนบ้านนอก เป็นต้น เกิดการแบ่งแยกกลุ่มออกเป็นพวกเรา (We) พวกเขา (Others) ทัศนคติที่เชื่อว่าวัฒนธรรมตนเองสูงส่งกว่าของกลุ่มชนอื่นๆมีชื่อเรียกเป็นศัพท์เฉพาะทางมานุษยวิทยาว่า *อคติทางชาติ*

พันธุ์ (Ethnocentrism) อคติทางชาติพันธุ์ส่งผลให้เกิดปัญหาความแตกแยกระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมต่างๆมากมาย ดังที่ปรากฏเป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในหลายประเทศ แม้แต่ปัญหาในเรื่องจินตนาการของความเป็นไทยที่สังคมไทยกำลังถกเถียงกันอยู่ในขณะนี้ เนื่องจากเรากำลังเผชิญกับวิกฤตทางสังคมวัฒนธรรมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศไทย พี่งระลึกว่านิยามหรือคำจำกัดใดๆก็ตามไม่เพียงแต่เสนอกรอบความคิดมุมมอง หากแต่มีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่นำเสนอด้วยโดยวาทกรรมแต่ละชุดจะทำหน้าที่จำแนกแยกแยะกลุ่มที่เข้าข่ายและขจัดกลุ่มที่ไม่เข้าข่ายออกไปพร้อมๆกัน ปัญหาที่จะตามมาในสังคมคือ บรรทัดฐานค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ในแต่ละด้านถูกกำหนดมาจากมาตรฐานหรือการให้คุณค่าของใคร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีเพียงมาตรฐานเดียว ไม่เคารพและไม่คำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมก็มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดหรือสร้างความรู้สึกแตกแยกและแปลกแยกในระหว่างผู้คนที่วิถีชีวิตในโลกวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ในยุคล่าอาณานิคม (colonialism) ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 กลุ่มประเทศเมืองแม่ที่มาจากยุโรป ใช้มาตรฐานจากวัฒนธรรมตนเองที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมกรีกและโรมันผสมผสานกับความเชื่อในเรื่องผิวสีเชื้อชาติ (racism) เป็นตัวตั้งในการอธิบายสถานะที่ถูกอ้างว่าวัฒนธรรมของกลุ่มตนเองเหนือกว่าวัฒนธรรมของกลุ่มชนพื้นเมืองดินแดนเมืองขึ้น ดังนั้นบรรดากลุ่มชนพื้นเมืองต่างๆที่อยู่ในอาณานิคมภายใต้การปกครองดูแลของจักรวรรดินิยมจากยุโรป จึงถูกมองว่าเป็นคนป่าคนเถื่อนพวกไร้อวัฒนธรรมหรือมีวัฒนธรรมในลำดับชั้นปฐมภูมิมากๆ จำเป็นที่ต้องได้รับการขัดเกลาฝึกอบรมบ่มเพาะและควบคุมความคิดและวิถีปฏิบัติให้มีแนวทางใกล้เคียงกับอารยชนในยุโรป วัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่องว่าอยู่ในลำดับชั้นสูงเรียกว่า ศิวิลไลซ์ จึงมีนัยยะที่อิงวัฒนธรรมยุโรปนิยมเป็นต้นแบบ ซึ่งในระยะเวลาต่อมาได้กลายเป็นมาตรฐานของวัฒนธรรมพวกชนชั้นนำ (Elitist culture) ในดินแดนที่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของจักรวรรดินิยมยุโรป รวมทั้งดินแดนในกลุ่มประเทศโลกที่สามหลายแห่งที่ยอมรับเอาอิทธิพลจากวัฒนธรรมยุโรปและประเทศอื่นๆที่เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจการเมืองจากซีกโลกตะวันตกเข้าไปในสังคมของตนเองผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในการสร้างวัฒนธรรมกลุ่มชนชั้นนำ

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมกับอำนาจ (ทางเศรษฐกิจการเมือง) เป็นของคู่กันและหนุนเสริมซึ่งกันและกัน ปรากฏการณ์ทางสังคมดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้เกิดเฉพาะในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเมืองแม่กับเมืองบริวารในยุคล่าเมืองขึ้นเท่านั้น หากพิจารณาให้ตีความคิดในเรื่องอคติเชิงชาติพันธุ์ก็ยังแฝงตัวเข้าไปในกระบวนการทางวัฒนธรรมภายในสังคมหลายแห่ง ดังจะเห็นได้จากกระบวนการสร้างรัฐชาติของกลุ่มชนพื้นเมืองภายหลังการได้รับเอกราชในหลายดินแดน วัฒนธรรมชาติหรือวัฒนธรรมที่ได้รับ

1.5772953

การยกย่องให้เป็นกระแสหลักมักมีแนวโน้มที่จะมีที่มาจากวัฒนธรรมของกลุ่มชนชั้นนำมากกว่าการให้ความสำคัญกับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในสังคมเดียวกัน เบนดิคท์ แอนเดอร์สัน (Benedict 1979) อธิบายความคิดและวิถีปฏิบัติในลักษณะนี้ว่าการล่าเมืองขึ้นภายใน (internal colonialism) เป็นความสัมพันธ์ในรูปลักษณะเดียวกับการล่าอาณานิคมจากภายนอกที่มากระทำต่อคนท้องถิ่น หากแต่เป็นคนภายในที่มีกระทำต่อผู้อยู่ใต้ปกครองในสังคมเดียวกันเองไม่ใช่มาจากการกระทำของกลุ่มจักรวรรดินิยมจากภายนอกสังคม

1.4 บทสรุป

ภาษา สังคมและวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เพราะการใช้ภาษาหรือการเลือกใช้คำ ประโยคและน้ำเสียงในการสนทนานั้นผู้พูดจะคำนึงถึงปัจจัยทางสังคมของผู้ฟังหรือผู้ร่วมสนทนาด้วยเสมอ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้บ่งบอกถึงสถานภาพและโครงสร้างทางสังคมที่ผู้พูดและผู้ฟังต่างมีส่วนร่วมอยู่ด้วยกัน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากที่จะใช้ภาษาในชีวิตประจำวันโดยไม่คำนึงถึงปัจจัยใด ๆ ทางสังคม นอกจากนี้ องค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเช่นกัน ในการกำหนดรูปแบบการใช้ภาษาของผู้คนในสังคม อาจกล่าวได้ว่าผู้ใช้ภาษาต้องคำนึงและให้ความสำคัญกับบรรทัดฐานทางสังคมวัฒนธรรมด้วยเสมอเพื่อว่าจะทำให้สามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะและสถานการณ์การใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน

1.5 คำถามทบทวน

1. จงอธิบายความหมายของคำว่า “ภาษา” พร้อมยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “ภาษามีระดับ” เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
3. จงอธิบายถึงการแปรเปลี่ยนของภาษาว่าส่งผลกระทบต่อในด้านใดบ้าง
4. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมคืออะไรและมีรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง
5. ท่านคิดว่าการหลั่งไหลเข้ามาของเทคโนโลยีต่าง ๆ ในปัจจุบันส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างไร

1.6 เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์. 2545. การสื่อสารกับอัตลักษณ์ถนนข้าวสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
- มหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกพร สังวรประเสริฐ. 2548. ความร่วมมือระหว่างประเทศ โลกภิวัตน์ กับ โรคระบาดรุนแรงในยุคโลกาภิวัตน์: ศึกษากรณีโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (ซาร์ส). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2544. การวิจัยสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- กุสุมา รักษมณี. 2533. การวิจัยวรรณคดี. คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. 2542. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- จิราภา ใจจันทร์ ธานีไชยสกุล. 24 ธันวาคม 2547. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม. วงศ์พลกานันท์. 2549. กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของสตรีชายแดนกลุ่มชาติพันธุ์มอญ และปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มพม่าและไทย : กรณีศึกษาชุมชนมอญในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉัตรทิพย์ นาดสุภา และพรพีไล เลิศวิชา. 2537. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- _____ . วัฒนธรรมหมู่บ้านกับโลกาภิวัตน์. 2538. ในสังสิต พิริยะรังสรรค์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร (บรรณาธิการ), โลกาภิวัตน์กับสังคมเศรษฐกิจไทย, หน้า 167-180 . กรุงเทพมหานคร : 179 ภาพพิมพ์.
- ไฉน สนสกุล. 2535. การอ้างชาติพันธุ์และการผสมกลมกลืนของชาวมอญ : ศึกษาเฉพาะ

กรณีชุมชนมอญบางชั้นหมาก ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ชลธิชา สัตยาวัฒนา,และคณะ. 2547. สิทธิชุมชนท้องถิ่นมอญ: กรณีการสร้างท่อ
ก๊าซที่มี
ผลกระทบต่อชุมชนมอญพื้นเมืองและชุมชนมอญอพยพที่อำเภอสังขละบุรี.
ชุดโครงการสิทธิชุมชนท้องถิ่นจากจารีตประเพณีสู่สถานการณ์ปัจจุบัน :
การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางนโยบายสิทธิชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย.
ชุดโครงการวิจัยสิทธิชุมชนท้องถิ่นฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.) กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : แชนโพรพรินดิง.
- ไชยา อุชนะภักย์. 2537. การจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบพื้นบ้าน :การศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาในเขตภาคเหนือ
ของประเทศไทย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชิญขวัญ ฤชณรงค์. 2549. การสื่อสารของกลุ่มชาวกะเหรี่ยงถิ่นฐานมาสู่ชุมชนเมืองใน
การปรับตัว
และการแสดงอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดุจฤดี คงสุวรรณและ วรณะ รัตนพงษ์ .2546. ประชาคมโลก (Global
Community),คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทวิช จตุรพลกฤษ. 2541. เสียงจากคนชายขอบ :ศักดิ์ศรีความเป็นคนของชาว
ลีซอ. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 1. เชียงใหม่ : เครือข่ายชาติพันธุ์ศึกษา ศูนย์ภูมิภาคเพื่อการศึกษา
สังคมศาสตร์และการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สาระกุล. 2538. ภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพตนเองของชุมชนชาวเขา.
รายงานการวิจัย นครสวรรค์ : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุข
มูลฐานภาคเหนือ.
- ธงทอง จันทรางศุ2539. ประเพณีทูตถวายอักษรสาส์นตราตั้งสารานุกรมไทย
ฉบับกาญจนาภิเษก
- ธีรยุทธ บุญมี. 2546. ชาตินิยมและหลังชาตินิยม. กรุงเทพฯ : เดือนตุลาคม.
- _____ บุญมี.2547. ประชาสังคม. กรุงเทพฯ : สายธาร.

- นิตยสาร วรณศิริ. 2540. มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญยัง หมั่นดี. 2540. วัฒนธรรมกับการพัฒนา. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “ราชภัฏสุรินทร์” ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนพฤษภาคม 2540, 281-283.
- บุษบา สุธีธร. 2531. พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคล. เอกสารชุดวิชา หน่วยที่ 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์.
- บัณฑิต ไกรวิจิตร. 2549. ชีวิตพลัดถิ่น : คนคาเร็นนี่ที่เข้ามาอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรวพรรณ ทรงบัณฑิตย. 2549. นิตยสารต้าเจียหัวกับการนำเสนออัตลักษณ์จีน-สยาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะนุสรณ์ ศิริสุข. 2541. การยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในบุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต จิตวิทยา (จิตวิทยาสังคม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยง ลิ้มตระกูลและคณะ. 2536. ความเชื่อแผนโบราณและพฤติกรรมการเยียวยารักษาแบบพื้นบ้านของชาวบ้านห้วยสะแพท อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราณี เกษมสันต์. 2550. ความหมายของสังคม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- ปรารธนา มงคลธวัช. 2541. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ของชาวเขาเผ่าม้งบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมชฌ สอดส่องกฤษ2554 . คำเสริมสร้อยสองพยางค์ภาษาอีสานที่สันนิษฐานว่าเป็นคำศัพท์ร่วมเชื้อสายไทจีน
- ยศ สันตสมบัติ. 2551. อำนาจ พื้นที่และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์: การเมืองวัฒนธรรมของ ชาติในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- รัตนา โตสกุล. 2552. “เฮือนเคยอยู่ อยู่เคยนอน ต้องจรจำลา : ชาวลาวลี้ภัยในสหรัฐอเมริกา” ใน มานุษยวิทยาปะทะวัฒนธรรมศึกษา : ยกเครื่องเรื่อง

- วัฒนธรรม 2 .รวมบทความจากการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยา ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- รุ่งโรจน์
ลลนา เนติชนารัตน์. 2546. หนังสือสังคมศึกษาแนวใหม่ 4-5-6.
ศักดิ์ชูวงศ์. 2548. การให้ความหมายและเหตุผลการดำรงอยู่ของประเพณี
บั้งไฟพญานาคใน
ยุคโลกาภิวัตน์.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.สาขาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
นิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภัทรานุจ แสงจันทร์. 2542.สถานภาพการศึกษาวิจัยทางการสื่อสารระดับ
วัฒนธรรมในไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชากร, กรม. 2546.ความหมายของชาติพันธุ์. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ
เล่มที่23.กรุงเทพมหานคร.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. 2521.ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันดี สันติวุฒิมณี. 2545. กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทย
ใหญ่ชายแดนไทย-พม่า : กรณีศึกษาหมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วสุ เขียวสะอาด. 2545.การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมชาวไทยและชาวมอญที่
ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาดำบลตลาด อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศรีปาน รัตติกาลชลาธร. 2537. บทบาทของสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญใน
อำเภอพระประแดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกลกานต์ อินทร์ไทร. 2542.การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มเด็กป๊มใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งทวี. 2528. ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สลิลทิพย์ ชีระภากรและวิเชียร เปรมชัยสวัสดิ์. 2553. การประยุกต์ใช้ระบบ
สารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ร่วมกับฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านเครือข่าย

- อินเทอร์เน็ต. สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสยาม.
- สายฝน. ควรมดุง. 2537.การศึกษาสถานะทางเอกลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมสุข. หินวิมาน. 2548. ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสาร หน่วยที่ 8-15.นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรัตน์. วรงค์รัตน์. 2541. การศึกษาเปรียบเทียบประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทย – ชาวโซ่ ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพรรณานิคมและอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- สุวิไล. เปรมศรีรัตน์ และคณะ.2550. แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย (Ethno linguistic Maps of Thailand). สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- _____ เปรมศรีรัตน์. 2550. ความหลากหลายของภาษาและชาติพันธุ์ในประเทศไทย. สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- เสรี. ชาเหलाและคณะ. 2545.รายงานการวิจัย กลุ่มชาติพันธุ์ :วัฒนธรรมและประเพณีจังหวัดนครสวรรค์.สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- อคิน. รพีพัฒน์, ม.ร.ว., 2551.2475-วัฒนธรรมคือความหมาย: ทฤษฎีและวิธีการของคลิฟฟอร์ดเกียร์ช / อคินรพีพัฒน์.— กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), 2551. 262 หน้า (เอกสารวิชาการลำดับที่ 70).
- องค์. บรรจุน. 2550. “หญิงมอญ, อำนาจและราชสำนัก.” กรุงเทพฯ : มติชน.
- อภิญา. เฟื่องฟูสกุล. 2546. อัตลักษณ์. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อมรา. พงศาพิชญ์. 2538.วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อุษา ศรีจินดารัตน์. 2539. สรุปรายงานการวิจัยฉบับที่ 60 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีวินัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อรัญญา ศิริผล. 2548. เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมนุษยวิทยา ครั้งที่ 4 เรื่องวัฒนธรรมไร้อคติ ชีวิตไร้ความรุนแรง “ระหว่างเส้นทางชีวิตพลัดถิ่น”: ชุมชนไทใหญ่กับการค้าแรงงานในมิติทางสังคมวัฒนธรรมบริเวณพรมแดนไทย-พม่า. : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- Giddens, A. “The Globalizing of Modernity,” In D.Held; and McGrew (eds.), The Global Transformation Reader, Oxford : Blackwell publishing ,2003.
- Gupta, A. and el. Culture, Power, Place : Explorations in Critical Antropology. Durham : Duke University Press, 1999.
- Hall Stuart. The Question of Cultural Identity in Modernity and Its Futures. Edited by Stuart Hall, David Held and Tony McGrew. Cambridge : Polity Press, 1992.
- Hall Stuart. Cultural Identity and Diaspora.”Identity : Community, Culture, Difference, Jonathan Rutherford, ed. London : Lawrence & Wishart. 1990.
- Hoult, T. Ford. Dictionary of modern sociology. 1st edition. Totowa, NJ : Littlefield, Adams 1969.
- Sorensen, B. The experience of Displacement : Reconstructing Place and Identities in Sri Lanka. In Olwig, K.F. and K. Hastrup, (eds) Sitting Culture : The Shifting Antropological Object. Newyork: Routledge, 1997.
- Wahlbeck, osten. The Concept of Diaspora as an Analytical Tool in the Study of Refugee Communities. Journal of Ethnic and Migration Studies. Vol.28 no. 2. 2002.
- จุดมุ่งหมายขององค์การและการบริหารงานบุคคล. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก http://www.moodythai.com/new/article/hr/human_resource.htm#2
- ซุบซิปดอทคอม. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก <http://www.zubzip.com/>

แต่องค์กรฯ แห่งแผ่นดิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก
<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=388427968f94066c>

ธงทอง จันทรางศุ. 2539. ประเพณีทูตถวายอักษรสาส์นตราตั้งสาธารณุกรมไทย ฉบับ
 กาญจนวชิษเษก

ธงสวรรค. 2554. บทละครโทรทัศน์. เส้นตายสลายโสด. ตอนที่ 4. สืบค้นเมื่อ
 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก <http://thairath.com>

นโยบาย รถคันแรก . นโยบายรถคันแรก. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554
 จาก <http://thaielectionnews.blogspot.com>

บุษบาพาฝัน. 2554. บทละครโทรทัศน์. เกมร้ายเกมรัก. ตอนที่ 3. สืบค้นเมื่อ
 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก <http://thairath.com>

เรื่องเล่าขำๆ ของคนไข้ (ชาวต่างชาติ). สืบค้นเมื่อ
 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=toon-np&month=11-2007&date=25&group=1&gblog=4>.

ศุภรางค์ อินทรา. 2548. การเปลี่ยนแปลงความหมาย. สืบค้นเมื่อ
 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2554 จาก
<http://www.huso.buu.ac.th/thai/web/personal/subhrang/208322/208322chap7.htm>

บทที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิก

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of South East Asian Nations/ASEAN) เป็นองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความมั่นคงทางการเมือง การเจริญเติบโตทางการค้าและทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมของประเทศสมาชิก ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของอาเซียนตั้งแต่แรกเริ่ม โดยในครั้งนั้นมีประเทศสมาชิกเพียง 5 ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย อาเซียนได้พยายามสร้างความสัมพันธ์และประสานความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ มาโดยตลอด จนกระทั่งในปัจจุบันอาเซียนมีประเทศสมาชิกถึง 10 ประเทศซึ่งประเทศสมาชิกใหม่นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นแล้วได้แก่ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา เนื้อหาในบทที่ 2 เกี่ยวกับ “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิก” เป็นการอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับกำเนิดของอาเซียนและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศสมาชิกของอาเซียน อีกทั้งได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ทางภาษา สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศเหล่านั้น ก่อนที่จะนำเสนอผลการสังเคราะห์ “จุดร่วม” และ “จุดต่าง” ทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในบทถัดไป

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 (ค.ศ. 1967) ณ กรุงเทพฯ เป็นองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความมั่นคงทางการเมือง การเจริญเติบโตทางการค้าและทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมของประเทศสมาชิก แรกเริ่มอาเซียนประกอบด้วย 5 ประเทศคือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาภายหลังยุคสงครามเย็น อาเซียนได้พยายามสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคโดยได้ขยายจำนวนประเทศสมาชิกเป็น 10 ประเทศทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มด้วยการเป็นประเทศสมาชิกของประเทศบรูไนในปี 2527 (ค.ศ. 1984) ต่อมาเวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิกในปี 2538 (ค.ศ. 1995) ลาวและพม่าในปี 2540 (ค.ศ. 1997) และกัมพูชาในปี 2542 (ค.ศ. 1999) อาเซียนมีประชากรรวมประมาณ 550 ล้านคน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 4.5 ล้านตารางกิโลเมตร โดยสำนักงานเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

คำขวัญของอาเซียน

"One Vision, One Identity, One Community"

ตราสัญลักษณ์ของอาเซียน

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ประเทศสมาชิกในสมาคมอาเซียน

ไทย

อินโดนีเซีย

ฟิลิปปินส์

มาเลเซีย

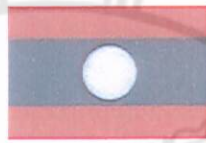
สิงคโปร์

บรูไน

เวียดนาม

ลาว

พม่า

กัมพูชา

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 4 ปี 2535 (ค.ศ. 1992) ได้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง ว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area – AFTA) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญเพื่อป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้าและการลดภาษีและอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้ภาษี รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรเพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี และตั้งแต่ปี 2540 (ค.ศ. 1997) อาเซียนได้เสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยได้มีการแถลง ASEAN Vision 2020 ซึ่งต่อมาได้กำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) รวมทั้งได้ริเริ่มการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers’ Meeting – AFMM) และความร่วมมือกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ปี 2550 (ค.ศ. 2007) ณ ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะให้เร่งการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากปี 2563 (ค.ศ. 2020) เป็นปี 2558 (ค.ศ. 2015) โดยได้ร่วมลงนามในแผนการดำเนินงานไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint – AEC Blueprint) นอกจากนี้ ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 13 ผู้นำอาเซียนยังได้ให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งกรอบทางสถาบันและกฎหมาย

สำหรับอาเซียนในการเป็นองค์กรระหว่างประเทศชั้นนำในภูมิภาค โดยกฎบัตรอาเซียนจะมีผลบังคับใช้หลังประเทศสมาชิกทุกประเทศให้สัตยาบัน

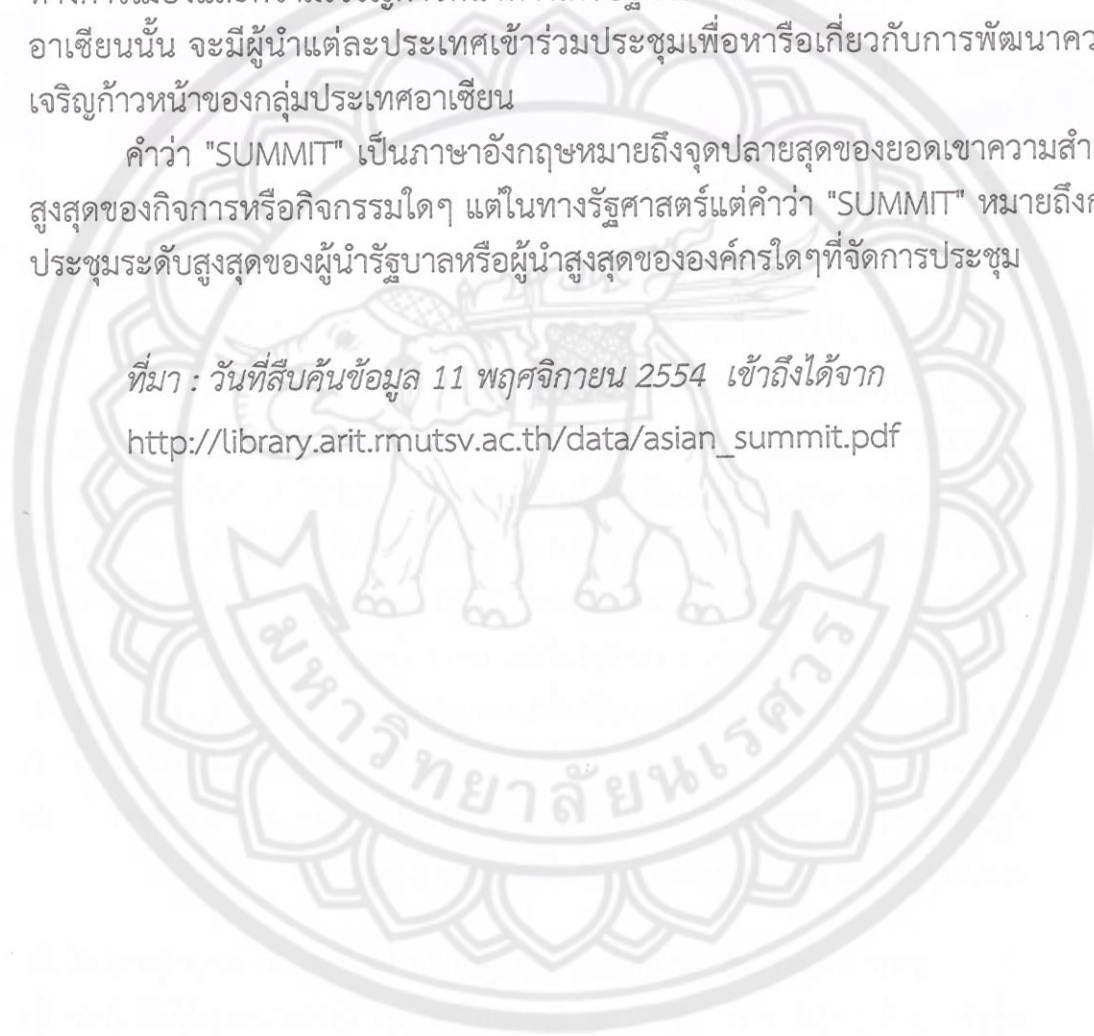
การประชุมสุดยอดอาเซียน "ASEAN SUMMIT"

การประชุมผู้นำรัฐสมาชิกอาเซียนเรียกเป็นทางการว่า "ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน" ภาษาอังกฤษใช้คำว่า "ASEAN SUMMIT" จัดขึ้นโดยสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) หรืออาเซียน (ASEAN) ถูกตั้งขึ้นเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมืองและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการประชุมอาเซียนนั้น จะมีผู้นำแต่ละประเทศเข้าร่วมประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของกลุ่มประเทศอาเซียน

คำว่า "SUMMIT" เป็นภาษาอังกฤษหมายถึงจุดปลายสุดของยอดเขาความสำเร็จสูงสุดของกิจการหรือกิจกรรมใดๆ แต่ในทางรัฐศาสตร์แต่คำว่า "SUMMIT" หมายถึงการประชุมระดับสูงสุดของผู้นำรัฐบาลหรือผู้นำสูงสุดขององค์กรใดๆ ที่จัดการประชุม

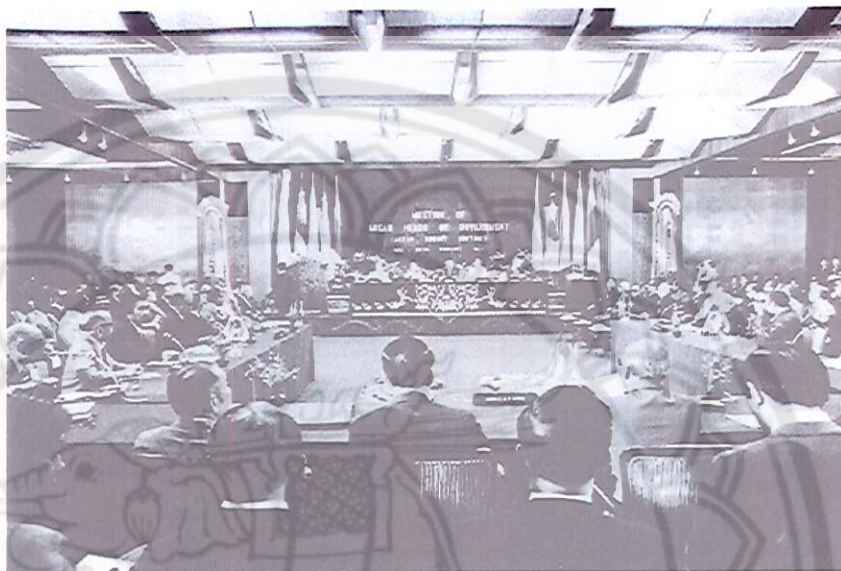
ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://library.arit.rmutsv.ac.th/data/asian_summit.pdf

ภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

ครั้งที่ 1 วันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2519 ประเทศเจ้าภาพ อินโดนีเซีย 🇮🇩

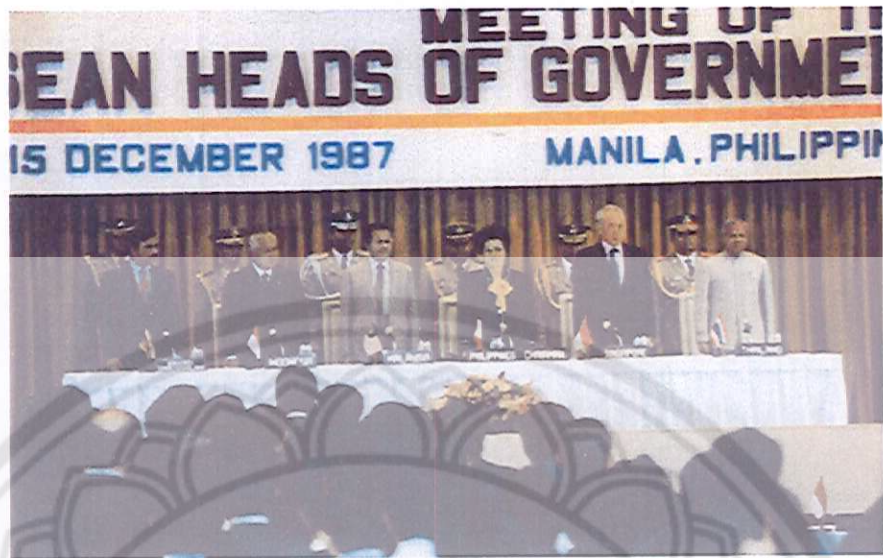
ที่มา:วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 2 วันที่ 4-5 สิงหาคม 2520 ประเทศเจ้าภาพ มาเลเซีย 🇲🇾

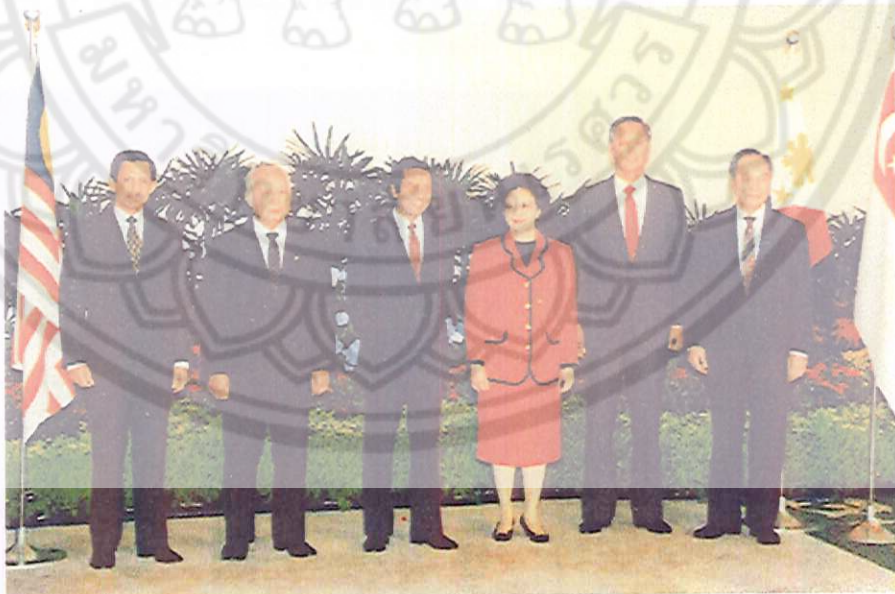
ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 3 วันที่ 14-15 ธันวาคม 2530 ประเทศเจ้าภาพ ฟิลิปปินส์

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 4 วันที่ 27-29 มกราคม 2535 ประเทศเจ้าภาพ สิงคโปร์

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 5 วันที่ 14 - 15 ธันวาคม 2538 ประเทศเจ้าภาพ ไทย

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 6 วันที่ 15-16 ธันวาคม 2541 ประเทศเจ้าภาพ เวียดนาม

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 7 วันที่ 5-6 พฤศจิกายน 2544 ประเทศเจ้าภาพ บรูไน 🇧🇷

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 8 วันที่ 4-5 พฤศจิกายน 2545 ประเทศเจ้าภาพ กัมพูชา 🇰🇲

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

ครั้งที่ 9 วันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ประเทศเจ้าภาพ อินโดนีเซีย 🇮🇩

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.kantei.go.jp/foreign/koizumiphoto/2003/10/07asean3_e.html

ครั้งที่ 10 วันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2547 ประเทศเจ้าภาพ ลาว 🇱🇦

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.kantei.go.jp/foreign/koizumiphoto/2004/11/29asean_e.html

ครั้งที่ 11 วันที่ 12-14 ธันวาคม 2548 ประเทศเจ้าภาพ มาเลเซีย 🇲🇾

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก <http://asean-chinasummit.fmprc.gov.cn/eng/tpbd/>

ครั้งที่ 12 วันที่ 11-14 มกราคม 2550 ประเทศเจ้าภาพ ฟิลิปปินส์ 🇵🇭

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก <http://guru.truelife.com/issue/content/view/104850>

ครั้งที่ 13 วันที่ 18-22 พฤศจิกายน 2550 ประเทศเจ้าภาพ สิงคโปร์ 🇸🇬

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1258289773

ครั้งที่ 14 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552, 10-11 เมษายน 2552
 ประเทศเจ้าภาพ ไทย 🇹🇭

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255203090274&tb=N255203

ครั้งที่ 15 วันที่ 23 - 25 ตุลาคม 2552 ประเทศเจ้าภาพ ไทย 🇹🇭

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
http://downmerngnews.blogspot.com/2009/10/15_27.html

ครั้งที่ 16 วันที่ 8 - 9 เมษายน 2553 ประเทศเจ้าภาพ เวียดนาม 🇻🇳

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://goo.gl/4w0mm>

ครั้งที่ 17 วันที่ 28-30 ตุลาคม 2553 ประเทศเจ้าภาพ เวียดนาม 🇻🇳

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://goo.gl/VJKZQ>

ครั้งที่ 18 วันที่ 7-8 พฤษภาคม 2554 ประเทศเจ้าภาพ อินโดนีเซีย 🇮🇩

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://203.146.129.175/web/?q=node/57214>

2.1.1 กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

หลังจากประเทศสมาชิกทุกประเทศให้สัตยาบันแล้ว กฎบัตรอาเซียนจะมีผลบังคับใช้ทันที รายละเอียดเกี่ยวกับกฎบัตรดังกล่าวตามประกาศของอาเซียน มีดังนี้

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.asean.org/about_ASEAN.html

1. กฎบัตรอาเซียน เป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมาย และโครงสร้างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้

2. วัตถุประสงค์ของกฎบัตรฯ คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ กฎบัตรฯ จะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (intergovernmental organization)

3. กฎบัตรฯ ประกอบด้วยข้อบทต่างๆ 13 บท 55 ข้อ มีประเด็นใหม่ที่แสดงความก้าวหน้าของอาเซียนได้แก่ (1) การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (2) การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่องและรายงานการทำตามความตกลงของรัฐสมาชิก (3) การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่างประเทศสมาชิก (4) การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตรอย่างร้ายแรง (5) การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทมติ (6) การส่งเสริมการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วมซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น (7) การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที (8) การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากขึ้น และ (9) การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้ง ต่อปีจัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละ 3 เสาหลักและการมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตาเพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น

4. กระบวนการจัดทำกฎบัตรอาเซียนเริ่มขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548 ซึ่งที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 ได้ตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน (Eminent Persons Group on the ASEAN Charter-EPG) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางความร่วมมือของอาเซียนและสาระสำคัญที่ควรมีปรากฏในกฎบัตรต่อมาในเดือน

มกราคม 2550 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 มอบหมายให้คณะทำงานระดับสูงในการยกร่างกฎบัตรอาเซียน (High Level Task Force on the ASEAN Charter-HLTF) ทำการยกร่างกฎบัตรฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีและเมื่อการยกร่างแล้วเสร็จ ผู้นำอาเซียนก็ได้ลงนามกฎบัตรฯ ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พ.ย. 2550 และได้ประกาศปฏิญญาเรียกร้องให้รัฐสมาชิกให้สัตยาบันต่อกฎบัตรฯ โดยเร็ว

5. การดำเนินการเกี่ยวกับการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรฯ

โดยที่รัฐสมาชิกได้ให้สัตยาบันกฎบัตรฯ ครบทั้ง 10 ประเทศแล้วเมื่อวันที่ 15 พ.ย. 2551 กฎบัตรฯ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธ.ค. 2551 เป็นต้นไปและในขณะนี้ประเทศสมาชิกได้จัดตั้งคณะทำงานระดับสูงขึ้น 2 คณะเพื่อพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎบัตรอาเซียน ได้แก่ การยกร่างขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียนและการพิจารณาประเด็นด้านกฎหมายต่าง ๆ เช่น นิติฐานะของอาเซียน กลไกระงับข้อพิพาทและการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่บุคลากรของอาเซียน

6. ความสำคัญของกฎบัตรอาเซียนต่อประเทศไทย

ประเทศไทยเป็น 1 ใน 5 ของผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียน เป็นสถานที่กำเนิดของอาเซียน อีกทั้งยังมีบทบาทนำในอาเซียนมาโดยตลอด โดยล่าสุด ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณได้เข้ารับตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2551 โดยมีวาระ 5 ปีซึ่งเป็นการเน้นย้ำถึงบทบาทนำของไทยในเวทีนี้และการมีกฎบัตรอันจะช่วยให้อาเซียนมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น จะเป็นการสะท้อนความสำเร็จทั้งของไทยและภูมิภาคนี้โดยรวม

กฎบัตรฯ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ ของประเทศสมาชิกซึ่งจะช่วยสร้างเสริมหลักประกันให้กับไทยว่าจะสามารถได้รับผลประโยชน์ตามที่ตกลงกันได้ อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย นอกจากนี้การปรับปรุงการดำเนินงานและโครงสร้างองค์กรของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและการเสริมสร้างความร่วมมือในทั้ง 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียนจะเป็นฐานสำคัญที่จะทำให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการและผลประโยชน์ของรัฐสมาชิกรวมทั้งยกสถานะและอำนาจต่อรองและภาพลักษณ์ของประเทศสมาชิกในเวทีระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ กฎบัตรเป็นเครื่องมือที่จะทำให้อาเซียนรวมตัวเป็นประชาคมได้เร็วขึ้น ซึ่งจะเอื้อให้ไทยสามารถผลักดันและได้รับผลประโยชน์ด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นด้วย ตัวอย่าง เช่น

- อาเซียนขยายตลาดให้กับสินค้าไทยจากประชาชนไทย 60 ล้านคน เป็นประชาชนอาเซียน

กว่า 550 ล้านคนและปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทยอยู่แล้ว (การค้าระหว่างไทย-อาเซียนในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2550 มีมูลค่า 26,494.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 19.2 ของการมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทยโดยไทยเกินดุล 3,172.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคมระบบไฟฟ้า โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ จะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย นอกจากนี้ อาเซียนยังเป็นทั้งแหล่งเงินทุนและเป้าหมายการลงทุนของไทยและไทยได้เปรียบประเทศสมาชิกอื่นที่มีที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียนสามารถเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและขนส่งของประชาคม ซึ่งมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ และบุคคล ระหว่างประเทศสมาชิกที่สะดวกขึ้น

- อาเซียนช่วยส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อเผชิญกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงเช่น SARS ไข้หวัดนก การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หมอกควัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อนและปัญหาความยากจน เป็นต้น
- อาเซียนจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองของไทยในเวทีโลกและเป็นเวทีที่ไทยสามารถใช้ในการผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาของเพื่อนบ้านที่กระทบมาถึงไทยด้วย เช่น ปัญหาพม่า ในขณะที่เดียวกันความสัมพันธ์พหุภาคีในกรอบอาเซียนจะเกื้อหนุนความสัมพันธ์ของไทยในกรอบทวิภาคี เช่น ความร่วมมือกับมาเลเซียในการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ด้วย

รายละเอียดจำนวน 13 บท รวม 55 ข้อในกฎบัตรอาเซียนที่ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปลายปี 2007 (พ.ศ.2550) ในโอกาสครบรอบ 40 ของการก่อตั้งอาเซียนเป็นประเด็นที่แสดงให้เห็นว่าอาเซียนกำลังแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของอาเซียนที่กำลังจะก้าวเดินไปด้วยกันอย่างมั่นใจระหว่างประเทศสมาชิกต่างๆ ทั้ง 10 ประเทศ โดยเฉพาะการจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียนการให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการสอดส่องและรายงานการทำ ความตกลงของรัฐสมาชิกการจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกการให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรงการเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้ หากไม่มีฉันทามติการส่งเสริมการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไข ปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วมกันซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้นการเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียน

สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากยิ่งขึ้นรวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นการจัดประชุมสุดยอดอาเซียนปีละ 2 ครั้งและการจัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างกันและการมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่จาการ์ตา อินโดนีเซียเพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน

การมีกฎบัตรอาเซียนจะช่วยผลักดันให้อาเซียนก้าวไปสู่ความเป็นประชาคมที่มีประชากรมากกว่า 550 ล้านคนอันจะส่งผลดีในแง่ของเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกพร้อมกับเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนตลอดจนการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งเส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้าและโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่จะสามารถเชื่อมโยงระหว่างกันได้อย่างกว้างขวางและยังมีการสร้างความร่วมมือเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดตั้งประชาคม 3 เสาหลักของอาเซียน ได้แก่ แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมและแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคง

“วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว” คือคำขวัญของอาเซียน ที่จะช่วยส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นเจ้าของในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและคุณค่าร่วมกันของอาเซียน โดยในระยะเวลาอันใกล้นี้จะได้มีการประกาศปฏิญญาเรียกร้องให้รัฐสมาชิกให้สัตยาบันต่อกฎบัตรโดยเร็ว ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องเสนอร่างแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนต่อที่ประชุมผู้นำอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพเพื่อขอรับการรับรองก่อนการดำเนินการตามแผนงานต่อไป

2.1.2 กลไกการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

1. การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit Meeting) หรือการประชุมระดับผู้นำของอาเซียน เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดของอาเซียน กำหนดให้มีการประชุมปีละ 1 ครั้ง ประมาณเดือนพฤศจิกายน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แนวทางในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือและริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆของอาเซียน

2. การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน

2.1 การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM)

กำหนดให้มีการประชุมอย่างเป็นทางการปีละครั้ง ในช่วงเดือนตุลาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน รวมทั้งพิจารณาการขยายกรอบ/ริเริ่มความร่วมมือใหม่ๆ

2.2 การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat)

กำหนดให้มีการประชุมปีละครั้ง ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แนวทางและแก้ไขปัญหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน หรือเป็นพิเศษ

3. การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (Senior Officials Economic Meeting: SEOM) ประชุมปีละ 4 ครั้งเป็นอย่างน้อย (ประมาณ 3 เดือนครั้ง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดการดำเนินงาน/การขยาย/การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนในทุกด้าน และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศต่างๆ

4. การประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานที่แต่งตั้งโดย SEOM อาทิ

4.1 คณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT (CCCA) ประชุมปีละ 4 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการลดภาษีและยกเลิกข้อกีดกันทางการค้าให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ภายใต้อาฟต้า และความตกลงอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.2 คณะทำงานความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (Working Group on Industrial Cooperation: WGIC) ประชุมปีละ 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (AICO)

4.3 คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน (Coordinating Committee on Investment: CCI) ประชุมปีละ 4 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน และความร่วมมือด้านการลงทุนต่างๆ

4.4 คณะทำงานระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์อาเซียน (e-ASEAN Task Force: EATF) และคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์อาเซียน (e-ASEAN Working Group: EAWG) ประชุมปีละ 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้กรอบความตกลง e-ASEAN

4.5 คณะกรรมการประสานงานด้านบริการ (Coordinating Committee on Services: CCS) ประชุมปีละ 4 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการในอาเซียน และความร่วมมือด้านบริการอื่น

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) เป็นหน่วยประสานงานและเสริมสร้างการดำเนินการ ตามนโยบายโครงการและกิจกรรมขององค์กรต่างๆของอาเซียน รวมทั้งทำหน้าที่เลขานุการในการประชุมอาเซียน

2.1.3 วิสัยทัศน์ของอาเซียน ปี 2020

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์อาเซียนในปี 2020 ในส่วนเศรษฐกิจ โดยกำหนดให้อาเซียนเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันในตลาดโลกในทุก ๆ ด้าน โดยมีวิสัยทัศน์ว่า "อาเซียนปี 2020 เป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการพัฒนาอย่างมีพลวัต(ASEAN2020: Partnership in Dynamic Development)" หลักการใหญ่ของวิสัยทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่ทราบกันโดยทั่วไป ได้แก่ การดำเนินการลดภาษีภายใต้อาฟต้า การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน การเปิดเสรีบริการในสาขาต่าง ๆ การกำหนดให้อาเซียนเป็นอยู่ชาวุ่น้ำที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านต่าง ๆ เพื่อให้อาเซียนสามารถแข่งขันกับเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ ของโลกได้ เช่น ปรับปรุงด้านการคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงกัน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประเทศอาเซียน โดยเฉพาะสมาชิกใหม่ ตลอดจนสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนกับเอกชนของประเทศในเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ เป็นต้น

2.1.4 บทบาทของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศในเวทีอาเซียน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของการประชุมในระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers Meeting: AEM) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (Senior Economic Official Meeting: SEOM) โดยเป็นหน่วยงานหลักประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้าของอาเซียน ประสานทำที่ไทยรวมทั้งจัดทำองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมดังกล่าว อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมในการประชุม SEOM เจ้าหน้าที่กรมฯ จะเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมในคณะทำงาน/คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ภายใต้ SEOM และคณะทำงานในสาขาเศรษฐกิจอื่น ๆ ด้วย เช่น สาขาคมนาคม บริการ และการลงทุน เป็นต้น ซึ่งจะมีผู้แทนระดับสูงของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงและกรมที่เกี่ยวข้องเป็นหัวหน้าคณะ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ยังทำหน้าที่วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรการภาษีและที่มิใช่ภาษีภายใต้อาฟต้า ตลอดจนการตรวจสอบพันธกรณี

และการปฏิบัติตามพันธกรณีทางด้านเศรษฐกิจและการค้าภายใต้อาฟต้าซึ่งประเทศอาเซียนได้ให้สัตยาบันไว้

2.1.5 กลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ได้ลงนามในพิธีสารกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ อาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 1996 ณ กรุงมะนิลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกลไกในการระงับข้อพิพาททางเศรษฐกิจทุกเรื่องภายใต้อาเซียน ที่เกิดขึ้นจากความตกลงด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ทั้งที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน และที่จะมีขึ้นในอนาคต

สาระสำคัญของพิธีสารกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

มาตรา 1 : Coverage and Application

ใช้กลไกข้อพิพาทของอาเซียนเป็นหลักในการยุติข้อพิพาท ในกรณีที่มีความแตกต่างระหว่างกฎระเบียบของพิธีสารนี้กับกฎระเบียบของความตกลงเฉพาะเรื่องนั้น ๆ ให้ถือกฎระเบียบของความตกลงเฉพาะเรื่องเป็นหลักสำคัญ

หลังจากใช้กลไกของอาเซียนแล้ว ประเทศสมาชิกมีสิทธิจะขอใช้กลไกระงับข้อพิพาทในเวทีอื่นได้ เช่น ใน WTO

มาตรา 2 : Consultations

ประเทศสมาชิกใดเห็นว่าผลประโยชน์ของตนภายใต้ความตกลงได้รับผลกระทบ สามารถทำข้อร้องเรียนขอปรึกษาหารือไปยังประเทศสมาชิกรับ ซึ่งสมาชิกรับจะต้องตอบคำร้องภายใน 10 วัน และดำเนินการให้มีการปรึกษาหารือกันโดยฉันทมิตร ภายใน 30 วัน นับจากวันได้รับคำร้องขอ

มาตรา 3 : Good Offices, Conciliation or Mediation

ในระหว่างการปรึกษาหารือกัน สมาชิกซึ่งเป็นคู่กรณีพิพาท อาจตกลงกันให้มีสื่อกลางการเจรจา (Good Offices) มีการประนีประนอม (Conciliation) หรือการไกล่เกลี่ย (Mediation) เมื่อใดก็ได้ หรือจะบอกเลิกเมื่อใดก็ได้

หากมีการบอกเลิกกระบวนการดังกล่าว ฝ่ายที่ยื่นคำร้องสามารถนำเรื่องนี้เสนอให้ SEOM พิจารณาได้ อย่างไรก็ตาม กระบวนการทั้งหมดอาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน ก็ได้ แต่ทั้งนี้ กระบวนการระงับข้อพิพาทดังกล่าวจะต้องกระทำให้เสร็จภายใน 60 วัน

มาตรา 4 : Senior Economic Officials Meeting

หากการปรึกษาหารือภายใน 60 วันไม่ได้ผล จะต้องนำเรื่องเสนอ SEOM พิจารณา SEOM จะตั้งคณะลูกขุนเพื่อพิจารณาข้อพิพาทดังกล่าวภายใน 30 วัน หรือเสนอเรื่องนี้ให้องค์กรพิเศษที่ดูแลความตกลงเฉพาะนั้น ๆ เป็นผู้พิจารณา หรือ SEOM อาจดำเนินการพิจารณาเองก็ได้ แล้วแต่กรณี แต่ต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน 30 วัน

ในกรณีเป็นข้อพิพาทภายใต้ความตกลง CEPPT องค์กรพิเศษที่ดูแลคือ AFTA Council

มาตรา 5 : Establishment of Panel

คณะลูกขุนมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ SEOM ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคดี การบังคับใช้ ความสอดคล้องของบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการสืบหาข้อเท็จจริง และการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท

SEOM จะเป็นผู้กำหนดขนาด จำนวนบุคคล และอำนาจหน้าที่ของคณะลูกขุน

มาตรา 6 : Function of the Panel

คณะลูกขุนจะต้องเสนอข้อวินิจฉัยต่อ SEOM ภายใน 60 วัน นับจากวันจัดตั้ง คณะลูกขุน และการพิจารณาจะต้องกระทำเป็นความลับ

มาตรา 7 : Treatment of Panel Result

ให้ SEOM พิจารณารายงานของคณะลูกขุนและตัดสินข้อพิพาทนั้น ภายใน 30 วัน นับจากวันที่คณะลูกขุนเสนอรายงาน ยกเว้นบางกรณี อาจให้เวลาเพิ่มขึ้นได้อีก 10 วัน ผู้แทน SEOM ซึ่งเป็นคู่กรณีพิพาทสามารถเข้าร่วมกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทได้ แต่ไม่สามารถเข้าร่วมการตัดสินได้

การตัดสินของ SEOM ใช้หลักเสียงข้างมาก (Simple Majority) ในกรณี มีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน SEOM เป็นผู้ลงคะแนนชี้ขาด

มาตรา 8 : Appeal

หากคู่กรณีพิพาทไม่พอใจคำตัดสินของ SEOM สามารถอุทธรณ์ต่อ AEM ได้ ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ SEOM ตัดสิน ในกรณีที่ข้อพิพาทภายใต้ความตกลง CEPT ให้อุทธรณ์ต่อ AFTA Council และ AFTA Council จะต้องตัดสินข้อพิพาทภายใน 15 วันนับจากวันยื่นอุทธรณ์ หากคู่กรณีไม่พอใจคำตัดสินดังกล่าว สามารถอุทธรณ์ต่อ AEM ได้ โดย AEM ต้องตัดสินข้อพิพาทภายใน 15 วัน

กรณีทั่วไป AEM จะต้องวินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับจากวันที่ยื่นอุทธรณ์ ยกเว้นบางกรณี AEM อาจได้รับระยะเวลาเพิ่มขึ้นอีก 10 วัน โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศคู่กรณีสามารถเข้าร่วมการพิจารณาแต่ไม่สามารถเข้าร่วมในขั้นตอนการตัดสินข้อพิพาทได้ การตัดสินข้อพิพาท ใช้หลักเพียงเสียงข้างมาก (Simple Majority) คำตัดสินของ AEM ถือเป็นสุดท้ายและผูกพัน ประเทศคู่กรณีทุกประเทศต้องปฏิบัติตามประเทศสมาชิกคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามคำตัดสินของ SEOM หรือ AEM ภายในเวลา 30 วันนับจากวันที่ถูกตัดสิน และภายใน 30 วัน นับจากวันที่มีการชี้ขาดของ AEM ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ สมาชิกที่เกี่ยวข้องต้องรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่ SEOM หรือ AEM แล้วแต่กรณี

มาตรา 9 : Compensation and the Suspension of Concessions

หากสมาชิกคู่กรณีไม่ได้ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดภายในเวลาที่มีเหตุผลเหมาะสมหรือภายใน 30 วัน สมาชิกคู่กรณีจะต้องดำเนินการเจรจากับผู้เกี่ยวข้องตกลงชดใช้ค่าเสียหายให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน (Acceptable compensation) ก่อนสิ้นสุดกำหนดระยะเวลา หากไม่สามารถตกลงกันในเรื่องค่าเสียหายให้เป็นที่พอใจได้ภายใน 20 วันนับจากวันที่สิ้นสุดของระยะเวลาที่เหมาะสม คู่กรณีที่ใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทอาจขออำนาจจาก AEM ระงับ (suspend) การให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นใดภายใต้ความตกลงนั้น ๆ

มาตรา 10 : Maximum Time-Frame

กระบวนการระงับข้อพิพาทตามพิธีสารนี้จะต้องใช้เวลาทั้งสิ้นไม่เกิน 290 วัน

มาตรา 11 : Responsibility of Secretariat

สำนักเลขาธิการอาเซียนจะทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือคณะลูกขุนและให้การสนับสนุนด้านเลขานุการและวิชาการทั้งหมด

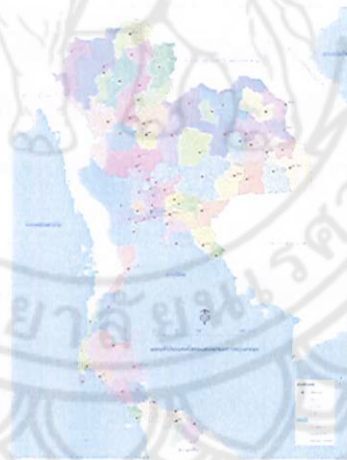
สำนักเลขาธิการอาเซียนอาจเสนอตนเป็นสื่อกลางในการเจรจาประนีประนอมหรือไกล่เกลี่ยเพื่อช่วยระงับข้อพิพาท

ที่มา : กลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.moc.go.th/opscenter/cr/asean.html>

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศนั้น ล้วนแต่มีประวัติความเป็นมาของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีลักษณะเด่นหรือลักษณะร่วมบางประการที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องกับประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียน ผู้เรียบเรียงได้หยิบยกประเด็นเกี่ยวกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อหาจุดร่วมและจุดต่างในด้านต่าง ๆ ในหมู่ประเทศสมาชิกเหล่านั้นโดยจะอภิปรายเปรียบเทียบลักษณะของภาษา สังคมและวัฒนธรรมรวมทั้งนำเสนอในภาพรวมต่อไปในบทที่ 3 สำหรับเนื้อหาส่วนท้ายของบทที่ 2 นี้จะนำเสนอความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศในประเด็นที่เกี่ยวกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้อ่านได้นำความรู้จากการอ่านนี้ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทยให้สืบเนื่องต่อไป

2.2.1 ประเทศไทย

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด คำในภาษาไทยจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงรูปไม่ว่าจะอยู่ในกาล (tense) การก (case) มาลา (mood) หรือวาก (voice) ใดก็ตาม คำในภาษาไทยไม่มีลิงค์ (gender) ไม่มีพจน์ (number) ไม่มีวิภัติปัจจัย แม้คำที่รับมาจากภาษาอื่น (ภาษาที่มีวิภัติปัจจัย) เป็นต้นว่าภาษาบาลีสันสกฤต เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูป คำในภาษาไทยหลายคำไม่สามารถกำหนดหน้าที่ของคำตายตัวลงไปได้ ต้องอาศัยบริบทเข้าช่วยในการพิจารณา เมื่อต้องการจะผูกประโยคก็นำเอาคำแต่ละคำมาเรียงติดต่อกันเข้า ภาษาไทยมีโครงสร้างแตกกิ่งไป

ทางขวา คำคุณศัพท์จะวางไว้หลังคำนาม ลักษณะทางวากยสัมพันธ์โดยรวมแล้วจะเป็นแบบ 'ประธาน-กริยา-กรรม'

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

สังคมไทยจัดเป็นรูปแบบสังคมเกษตรกรรม (Agrarian Society) ประมาณร้อยละ 80 ของประชากรทั่วประเทศทำการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ระบบสังคมไทย (Society system) อาจแบ่งเป็น 2 ระบบคือ

- สังคมชนบท (Rural Society)
- สังคมเมือง (Urban Society)

ทั้งสองระบบนี้เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่และวิถีชีวิต ของคนในสังคมไทยซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงน้อย จะเปลี่ยนแปลงน้อยจะเปลี่ยนแปลงเฉพาะผู้อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยของสังคมไทย เพราะประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในชนบททำการเกษตร ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีการศึกษาน้อย ฐานะยากจน ไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ยึดถือเงินตรา เกียรติ อำนาจ มีโครงสร้างของชนชั้น ยกย่องความเป็นเจ้าคนนายคน ยึดบุคคลเป็นหลัก ยกย่องผู้อาวุโส

ที่มา: ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://mos.e-tech.ac.th/mdec/learning/s1301/unit02.html>

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

เนื่องจากสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากสังคมไทย มีลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มและอุดมสมบูรณ์ด้วยแม่น้ำลำคลอง คนไทยได้ใช้น้ำในแม่น้ำ ลำคลอง ในการเกษตรกรรมและการอาบ กิน เพราะฉะนั้นเมื่อถึงเวลาหน้าน้ำ คือ เพ็ญเดือน 11 และเพ็ญเดือน 12 ซึ่งอยู่ในห้วงเวลาปลายเดือนตุลาคมและปลายเดือนพฤศจิกายน อันเป็นระยะเวลาที่น้ำไหลหลากมาจากทางภาคเหนือของประเทศ คนไทยจึงจัดทำกระทงพร้อมด้วยรูปเทียนไปลอยในแม่น้ำลำคลอง เพื่อเป็นการขอขมาลาโทษแม่คงคา และขอพรจากแม่คงคา เพราะได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ ทำให้เกิด "ประเพณีลอยกระทง" นอกจากนั้นยังมีประเพณีอื่น ๆ อีกในส่วนที่เกี่ยวกับแม่น้ำลำคลอง เช่น ประเพณีแข่งเรือ

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม (agrarian society) คนไทยส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตผูกพันกับระบบการเกษตรกรรมและระบบการเกษตรกรรมนี้เอง ได้เป็นที่มาของวัฒนธรรมไทยหลายประการ เช่น ประเพณีขอฝน ประเพณีลงแขก และการละเล่นต้นกำรำเคียว เป็นต้น

ความเชื่อสังคมไทยผสมผสานอยู่ด้วยกันทั้งจากศาสนาพุทธ พราหมณ์ และผี ภูมิความกลมกลืนในวิถีชีวิตของชาวบ้าน ไม่มีความขัดแย้งกัน เป็นการเสริมซึ่งกันและกันมากกว่า มีการจัดความสำคัญและหน้าที่ของคนในการปฏิบัติ มีหมอขวัญทำ พิธีทางพราหมณ์ มีหมอธรรม หมอส่อง หมอลำ ผีฟ้าทำพิธีทางผี มีพระสงฆ์ทำพิธีกรรมทางพุทธศาสนา งานบุญประเพณีต่างๆ แสดงให้เห็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อทั้งสาม เช่น งานบุญบั้งไฟทางภาคอีสาน เป็นพิธีกรรมขอฝนจากแถน ซึ่งเชื่อว่าเป็นผู้สร้างโลก และสามารถดลบันดาลให้เกิดฝนได้ พิธีกรรมนี้เริ่มจากวัดมีการนำบั้งไฟไปไว้ที่วัด มีพิธีซึ่งพระสงฆ์ พราหมณ์และชาวบ้านทำร่วมกัน ซึ่งโดยปกติแล้วพระสงฆ์จะไม่ร่วมพิธีกรรมเกี่ยวกับผี แต่มีหลายหมู่บ้านที่มีเรือนผีและศาลพระภูมิในบริเวณวัด แต่อยู่นอกอุโบสถ ซึ่งถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดทางพุทธศาสนา

ที่มา: ลักษณะทางวัฒนธรรมประเพณีไทยสืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554.

เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigoodview.com/node/18397>

(2) การแต่งกาย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติที่เป็นของตนเองมาเป็นระยะเวลายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นศิลปะไทย มารยาทไทย ภาษาไทย อาหารไทยและชุดประจำชาติไทย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีคุณค่า มีความงดงามบ่งบอกถึงเอกลักษณ์แห่งความเป็น "ไทย" ที่นำความภาคภูมิใจมาสู่คนในชาติ

การแต่งกายของไทย โดยเฉพาะในยุครัตนโกสินทร์ซึ่งมีอายุยาวนานมากกว่า 200 ปีนั้น ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ นับตั้งแต่ยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น ตอนกลาง ยุคเริ่มการติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ ยุคเปลี่ยนแปลงการปกครอง หรือยุค "มาลानำไทย" และจนปัจจุบัน "ยุคแห่งเทคโนโลยีข่าวสาร"

แต่ละยุคสมัยล้วนมีรูปแบบการแต่งกายที่เป็นของตนเองซึ่งไม่อาจสรุปได้ว่า แบบใดยุคใดจะดีกว่า หรือ ดีที่สุด เพราะวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรม ล้วนต้องมีการ

ปรับเปลี่ยนบูรณาการไปตามสิ่งแวดล้อมของสังคม แล้วแต่สมาชิกของสังคมจะคัดสรรสิ่ง
ที่พอเหมาะพอควรสำหรับตน พอควรแก่โอกาส สถานที่และกาลเทศะ

สมัยน่านเจ้าจนถึงปลายสมัยอยุธยา (พ.ศ. 1161-1194)

เมื่อชนชาติไทยอพยพเคลื่อนที่ลงมาสู่แหลม

อินโดจีนโดยลำดับ จนได้ตั้งอาณาจักรไทยน่านเจ้าขึ้นเป็น
อาณาจักรไทยแห่งหนึ่งที่หนองแสตาลีฟู หลวงไทยคงรักษา
วัฒนธรรมและประเพณีทางการแต่งกายของตนไว้ ไม่ใช่ผูกมัด
หน้าหรือเขียนคิ้ว ใช้น้ำกลั่นจากต้นหม่อนทาผม หลวงผู้ดำนุ่งชิ้น
ไหม ใช้ผ้าไหมอีกผืนหนึ่งคาดเอวไว้ ผมนุ่มสูง บางทีถักเป็นเปีย
ห้อยลงสองข้าง ใช้ต่างหูทำด้วยไข่มุก ทับทิมหรืออำพัน นิยมใช้
รองเท้าวาง

สมัยเชียงแสน (พ.ศ. 1161-1731)

อาณาจักรน่านเจ้าสิ้นสุดลง ชนชาติไทยเคลื่อนสู่แหลมอินโดจีนรวบรวมกันเป็น
อาณาจักรใหม่ เรียกลานนาไทย หรือเชียงแสน ราว พ.ศ. 1661-1731 เนื่องจากเข้ามา
อยู่ในเขตร้อน หลวงไทยจึงนุ่งชิ้นลู่ แต่การทอผ้ามีลวดลายตกแต่งประดับประดา เช่น
ชิ้นทอลายขวาง แถบผมสูง ปักปิ่นประดับผม

สมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1781-1826)

อาณาจักรสุโขทัยเริ่มราว พ.ศ. 1781 เป็นระยะเวลาใกล้กับที่ไทยอีกพวกหนึ่งเรียกตัวเองว่า ปงหรือปา ไปก่อตั้งอาณาจักรอาหม บัดนี้คือมณฑลอุษสัสม์ในอินเดีย พ่อขุนรามคำแหงแห่งสุโขทัย ทรงคิดตัวอักษรไทยขึ้น อิทธิพลทางวัฒนธรรมพราหมณ์และ

ขอมแพร่มาถึงสตรีไว้ผมเกล้าสูง อย่างที่เรียกว่า โองชโดง คือ รวบขึ้นไปเกล้ามวยกลางกระหม่อม มีเกี้ยวหรือพวงมาลัยสวม สนมกำนัลแต่งกรัชกายนุ่งห่มผ้าลิตพิสตร์ ผ้าสุวรรณพิสตร์ ประดับเครื่องอลังการณ มีจดหมายเหตุบันทึกการแต่งกายสตรีว่า หลึงนุ่งผ้าสูงพื้นดิน 2 - 3 นิ้ว (กรอมเท้า) สวมรองเท้ากับทำด้วยหนังสีดำสีแดง

สมัยอยุธยา รัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

พระมหาลีเทวีแต่โบราณเสวยพระกระยาหารต่างเวลากับพระมหากษัตริย์ ย่อมโปรดให้ข้าหลวงตั้งเครื่องเสวยของพระองค์เองก่อนหรือภายหลัง เพื่อมีเวลาถวายปรนนิบัติพระราชสวามีได้เต็มที่ เครื่องทรงเป็นภูษาจีบห่มผ้าปัก มีเครื่องประกอบยศชัตติยนารี

ต้นสมัยอยุธยา (พ.ศ. 1893– 2131)

พระเจ้าอู่ทอง ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยา ศิลปะการดนตรีขับร้องและกลอนเพลง เพลงพู่ไทยเริ่มมุ่งใจกระเบน แผลงจากทรงหยักรั้งอย่างขอม หลึงมุ่งจับห่มสไบ มีผ้าห่มชั้นในอีกผืนหนึ่งห่มอย่างผ้าแถบสไบชั้นนอกใช้ผ้าเนื้อหนาก็ได้ ตามกฎหมายเทียรบาล สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถระบุว่า “เมื่องานใส่เศียรเพชรมวย” คือเกล้าไว้ที่ท้ายทอย “เกล้าหนุนยึกเกี่ยวแซม” คือ ผมเกล้าสูงไว้บนกระหม่อม

สมัยอยุธยา (พ.ศ. 2275 - 2301)

ในสมัยอยุธยารัชกาลพระเจ้าบรมโกษฐ์ วรรณคดีไทยเฟื่องฟูมาก เช่น มีกาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ ซึ่งได้ใช้ขับเห่เรือพระที่นั่งมาจนปัจจุบัน การแต่งกายสตรีตามภาพพจน์นิพนธ์กล่าวว่า

“คิดนงคองค์เอวอร์ ผมประบ่าอ่าเอี่ยมไร”
 และ “ผมเฝ้าเจ้าดำขลับ แสงยับยักกลิ่นหอมรวย
 ประบ่าอ่าสละสลวย ค้อมณีสีแสงนิล”

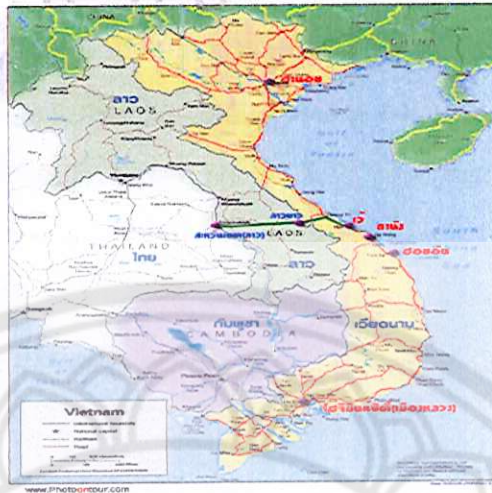
แสดงว่าสตรีนิยมไว้ผมยาว เจ้าฟ้าคุณทลและเจ้าฟ้ามงกุฎ พระราชธิดาสมเด็จพระเจ้าบรมโกษฐ์ ได้นิพนธ์บทละครเรื่องดาหลังและอิเหนาขึ้น ตามเค้าเรื่องที่ข้าหลวงเชื้อชาติมลายูเล่าถวาย

สิ้นรัชกาลพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ประเทศไทยต้องทำศึกสงคราม การแต่งกายของสตรีจึงเปลี่ยนแปลงไป ผมที่เคยไว้ยาวประบ่าก็ต้องตัดสั้นเพื่อสะดวกในการปลอมเป็นชายอพยพหลบหนี ห่มผ้าคาดอกแบบตะเบงมาน รวบชายผูกเงื่อนที่ต้นคอ แสดงถึงหญิงไทย แม้จะเป็นเพศอ่อนโยนสวยงาม แต่ก็อาจปรับตัวรับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ งานบ้านปรกติก็ต้องทำ เช่น ฝัดข้าวไว้หุง แต่พอมีสัญญาณภัยก็วางกะดั่ง คว่าดาบพร้อมที่จะสู้ได้ทันที

ที่มา : การแต่งกายของไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://blog.eduzones.com/phanphama/32874>

2.2.2 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาเวียดนาม (Tiếng Việt) เป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ และเป็นภาษาราชการของประเทศเวียดนาม เป็นภาษาแม่ของประชากรเวียดนามถึง 87% รวมถึงผู้อพยพจากเวียดนามประมาณ 2 ล้านคน และรวมถึงชาวเวียดนาม-อเมริกันเป็นจำนวนพอสมควรด้วย ถึงแม้ว่าจะมีการยืมคำศัพท์จากภาษาจีน และเดิมใช้อักษรจีนเขียน แต่นักภาษาศาสตร์ยังคงจัดภาษาเวียดนามให้เป็น ภาษากลุ่มออสโตรเอเชียติก ซึ่งในกลุ่มนี้ภาษาเวียดนามมีผู้พูดมากที่สุด (10 เท่าของภาษา ที่มีจำนวนคนพูดเป็นอันดับรองลงมา คือ ภาษาเขมร) ในด้านระบบการเขียนของภาษาเวียดนามนั้น แต่เดิมใช้ตัวเขียนจีนเรียกว่า "จื๋อญอ" ต่อมาชาวเวียดนามได้พัฒนาตัวเขียนจีนเพื่อใช้เขียนภาษาเวียดนาม เรียกว่า "อักษรจื๋อโนม" แต่ในปัจจุบันเวียดนามใช้ตัวอักษรโรมันที่พัฒนาขึ้นโดยมิชชันนารีชาวฝรั่งเศส

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเป็นสังคมนิยม โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์เป็นองค์กรทางการเมืองสูงสุด แต่เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในคาบสมุทรอินโดจีนที่มีชนบทธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และยังคงสืบทอดมาจวบจนปัจจุบัน

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

เวียดนาม มีความสัมพันธ์กับจีนมาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้มีความเชื่อ ศิลปะ วิธีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับจีน ลัทธิความเชื่อต่างๆ ของจีนได้แพร่ขยายมายังเวียดนามด้วย ทั้งลัทธิขงจื้อ ที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋าที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึงศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว แม้ว่ารัฐบาลคอมมิวนิสต์ของเวียดนามจะทำลายความเชื่อและศาสนาส่วนหนึ่งไปในช่วงปฏิวัติระบบการปกครอง แต่ปัจจุบันมีการผ่อนปรนมากขึ้น โดยอนุญาตให้มีนักบวชในศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ ได้

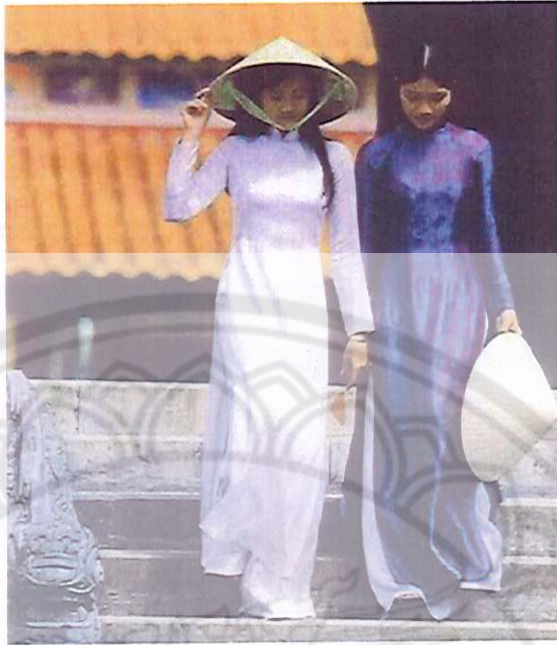
อีกทั้งพลเมืองส่วนหนึ่งยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ชาวเวียดนามยังมีความนับถือสวรรค์หรือ ที่เรียกว่า "องเต๋รย (OngTroï)" และเชื่อว่าทุกหนทุกแห่งมีเทพเจ้าสถิตย์อยู่ ไม่ว่าจะเป็นเทพเจ้าดิน เทพเจ้าน้ำ หรือเทพเจ้าอื่นๆ ดังนั้น นอกจากวัดในศาสนาพุทธ

(จ้าว - Chua) ศาลาประชาคม (ดินห์ - Dinh) หรือแท่นบูชาจักรพรรดิในอดีต (เดน - Den) แล้ว ยังมีการตั้งแท่นบูชาเทพเจ้า (เหมียว - Mieu) กระจายอยู่โดยทั่วไปประชาชนนิยมนำดอกไม้ ธูป เทียน และผลไม้มาสักการบูชาในวันที่ 1 และ 15 ค่ำ นอกจากนี้คำสอนของขงจื้อก็ยังคงอิทธิพลอยู่ในเวียดนาม ทำให้ชาวเวียดนามให้ความสำคัญกับการเซ่นไหว้บรรพบุรุษ

ที่มา: ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมเวียดนาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_vietnam/2010_vietnam_1_3-4.html

(2) การแต่งกาย

หญิงสาวชาวเวียดนามจะสวมชุด อ่าว หล่วย (áo dài) สีสีนต่าง ๆ เดินไปเที่ยวนอกบ้านบ้าง ไปตามถนนสาธารณะ หรือ อาจจะเป็นที่สำนักงาน ซึ่งถือว่าเป็นชุดที่ดูสุภาพ และสวยงาม บางครั้งอาจจะเห็นสาวเวียดนามสวมชุดนี้ ไปโรงเรียน ซึ่งก็ถือว่าเป็นชุดนักเรียนของพวกเธอด้วย เด็กสาวชาวเวียดนามในชั้นมัธยม ทางรัฐบาลจะให้สวมชุด อ่าว หล่วยสีขาว หรือ สีอื่น ๆ บ้าง เป็นเครื่องแบบประจำของพวกเธอ

ส่วนคนที่ดูมีอายุน้อยก็มักจะใส่ชุดอ่าว หล่วยนี้ โดยเลือกที่จะใส่ชุดสีเข้ม ๆ มีเนื้อผ้าที่มีราคา เช่น ผ้าสีดำ หรือ สีน้ำเงินเข้มบ้าง ซึ่งบางบริษัทก็เลือกที่จะสวมชุดอ่าวหล่วยนี้เป็นชุดประจำบริษัทเลยทีเดียว

"อ่าว หล่วย" แปลว่า "ชุด ยาว" ซึ่งสำเนียงนี้เป็นสำเนียงของภาคเหนือ ส่วนภาคใต้จะออกเสียงสั้น ๆ ว่า "อ่าว ซ่าย" (ow-zai) ซึ่งส่วนมากแล้วในอดีตคนในภาคเหนือของประเทศเวียดนามจะนิยมใส่มากกว่าภาคใต้ แต่หลังจากสิ้นสุดสงครามเวียดนามในปี 1975 แล้ว ชุดนี้ก็เป็นที่นิยม สามารถพบเห็นได้แทบจะทุกภาคของประเทศ และได้รับความนิยมมาก

ที่มา: ชุด "อ่าว หล่วย". สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก

<http://bob23007.exteen.com/20060907/entry>

2.2.3 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ที่มา : <http://www.meetawee.com/home/indonesia-indo.html>

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาประจำชาติของอินโดนีเซีย ได้แก่ ภาษาอินโดนีเซีย นอกจากนี้ยังมีภาษามลายูโปสิเนียน และภาษาท้องถิ่นอีกประมาณ 250 ภาษา ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญรองลงมาจากภาษาประจำชาติ และถือเป็นภาษาบังคับในโรงเรียนมัธยม นอกจากนี้ยังใช้กันอย่างแพร่หลายในวงราชการและธุรกิจ สำหรับภาษาศัพท์ ใช้พูดกันในหมู่ผู้สูงอายุ

ภาษาภาษาอินโดนีเซียได้โครงสร้างและคำส่วนใหญ่มาจากภาษา มาเลย์ ประกอบด้วยภาษาท้องถิ่นอีกมากมาย ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่จะรู้สองภาษา

(1) ตัวอักษร

	L'APHABET DU PALLAVA SIECLE DE				L'APHABET DU KAWI LA MOITIE DE L'EPOQUE											
VI	IV	V	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI XVII	BAU	JAVA		
ha	𑀓	𑀔	𑀕	𑀖	𑀗	𑀘	𑀙	𑀚	𑀛	𑀜	𑀝	𑀞	𑀟	𑀠		
na	𑀡	𑀢	𑀣	𑀤	𑀥	𑀦	𑀧	𑀨	𑀩	𑀪	𑀫	𑀬	𑀭	𑀮		
ca	𑀯	𑀰	𑀱	𑀲	𑀳	𑀴	𑀵	𑀶	𑀷	𑀸	𑀹	𑀺	𑀻	𑀼		
ra	𑀽	𑀾	𑀿	𑁀	𑁁	𑁂	𑁃	𑁄	𑁅	𑁆	𑁇	𑁈	𑁉	𑁊		
ka	𑁋	𑁌	𑁍	𑁎	𑁏	𑁐	𑁑	𑁒	𑁓	𑁔	𑁕	𑁖	𑁗	𑁘		
da	𑁙	𑁚	𑁛	𑁜	𑁝	𑁞	𑁟	𑁠	𑁡	𑁢	𑁣	𑁤	𑁥	𑁦		
ta	𑁧	𑁨	𑁩	𑁪	𑁫	𑁬	𑁭	𑁮	𑁯	𑁰	𑁱	𑁲	𑁳	𑁴		
sa	𑁵	𑁶	𑁷	𑁸	𑁹	𑁺	𑁻	𑁼	𑁽	𑁾	𑁿	𑂀	𑂁	𑂂		
wa	𑂃	𑂄	𑂅	𑂆	𑂇	𑂈	𑂉	𑂊	𑂋	𑂌	𑂍	𑂎	𑂏	𑂐		
la	𑂑	𑂒	𑂓	𑂔	𑂕	𑂖	𑂗	𑂘	𑂙	𑂚	𑂛	𑂜	𑂝	𑂞		
pa	𑂟	𑂠	𑂡	𑂢	𑂣	𑂤	𑂥	𑂦	𑂧	𑂨	𑂩	𑂪	𑂫	𑂬		
da			𑂭	𑂮	𑂯	𑂰	𑂱	𑂲	𑂳	𑂴	𑂵	𑂶	𑂷	𑂸		
ga	𑂹	𑂺	𑂻	𑂼	𑂽	𑂾	𑂿	𑃀	𑃁	𑃂	𑃃	𑃄	𑃅	𑃆		
ya	𑃇	𑃈	𑃉	𑃊	𑃋	𑃌	𑃍	𑃎	𑃏	𑃐	𑃑	𑃒	𑃓	𑃔		
ka	𑃕	𑃖	𑃗	𑃘	𑃙	𑃚	𑃛	𑃜	𑃝	𑃞	𑃟	𑃠	𑃡	𑃢		
ga	𑃣	𑃤	𑃥	𑃦	𑃧	𑃨	𑃩	𑃪	𑃫	𑃬	𑃭	𑃮	𑃯	𑃰		
ba	𑃱	𑃲		𑃳	𑃴	𑃵	𑃶	𑃷	𑃸	𑃹	𑃺	𑃻	𑃼	𑃽		
ga	𑃾	𑃿	𑄀	𑄁	𑄂	𑄃	𑄄	𑄅	𑄆	𑄇	𑄈	𑄉	𑄊	𑄋		

ภาพ เปรียบเทียบอักษรปัลลวะกับอักษรกวีในอินโดนีเซีย
ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.balitouring.com>

อักษรอินโดนีเซียช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 15

จารึกที่มีอายุอยู่ในช่วง ค.ศ. 1450 มีน้อยมาก อีกทั้งลำดับต่อจากนั้นเป็นยุคมืด (เข้าใจว่าช่วงยุคมืดนี้ น่าจะหมายถึงช่วงที่มีการบุกรุกของโปรตุเกส ค.ศ. 1511 ถึง ค.ศ. 1641 – ผู้เรียบเรียง) ไปจนกระทั่งสิ้น คริสต์ศตวรรษที่ 16 และหลังจากยุคมืดก็พบว่ามีการใช้อักษรชาวแบบใหม่ในทันที อักษรชาวแบบใหม่นี้ ยังใช้อยู่จนถึงปัจจุบันโดยมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก จารึกหลายหลักถูกพบที่สุระดะกัน (Suradakan) มีอายุหลัง ค.ศ. 1447, จารึกจากมัชปาหิตที่พบ ก็มีอายุราวสิ้นคริสต์ศตวรรษที่ 14, จารึกตระวุตัน 5 (trawulan5) และแผ่นทองสัมฤทธิ์พบที่หมู่บ้านเรเนก(Renek) ก็มีอายุหลัง ค.ศ. 1473 รูปร่างของอักษรโดยรวมค่อนข้างสวยงามและเป็นรูปสี่เหลี่ยม จารึกบางหลักพบที่ตอนกลางของชวา เช่นเดียวกับ จารึกจันทิ สุกุห์ (CandiSukuh) มีอายุ หลังปี ค.ศ. 1439

และ 1457 พบที่งาโดนนัน(Ngadona), สะลาติคะ (Salatiga) และอีกหนึ่งหลักจาก ภูเขา เมรบา บู (Merbabu), เสมารัง (Semarang) อายุหลังปี ค.ศ. 1449

แม้จะเป็นความจริงที่ว่า อินโดนีเซียมีมากกว่า 10 กลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่ๆ แต่มีเพียง 2 ชาติพันธุ์ที่มี ตัวอักษรเป็นของตัวเอง คือ ชาว และบาหลี ซึ่งอักษรของแต่ละที่ต่างก็สะท้อนให้เห็นรูปแบบของการคลี่คลายอัน เนื่องมาจากอักษรที่มีมาก่อนหน้านั้น หากแต่ตัวอักษรบาหลีปัจจุบันมีรูปแบบที่แตกต่างกับอักษรชาวตรงที่อักษร ของบาหลีมีรูปร่างกลม แต่อักษรของชาวเป็นรูปสี่เหลี่ยม หลังคริสต์ศตวรรษที่ 15 ช่วงทศวรรษแรก นักเขียนชาวอินโดนีเซียเริ่มใช้วัตถุที่ย่อยสลายได้ในงานเขียน เช่น ใบปาล์ม ซึ่งเป็นวัสดุที่เก็บไว้ไม่ได้นาน และหากเปรียบเทียบตัวอักษรของชาวและบาหลากับตัวหนังสือที่ใช้ ในประเทศไทยและกัมพูชา จะเห็นว่ามี ความคล้ายคลึงกันในบางส่วน และเชื่อว่าตัวหนังสือของประเทศเหล่านี้ ล้วนมีรากฐานมาจากอักษรปัลลวะเช่นเดียวกัน

ที่มา: อักษรโบราณของอินโดนีเซีย. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก http://www.baanjomiyut.com/library_2/asean_community/indonesia/07.html

(2) ไวยากรณ์ภาษา

ภาษาอินโดนีเซีย หรือ Bahasa Indonesia นั้นมีระบบการเขียนที่ใช้ อักษรโรมันเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ ทำให้ตัดปัญหาเรื่องตัวอักษรไปได้สำหรับผู้ที่จะศึกษาภาษา นี้ เพียงแต่ระบบการออกเสียงแตกต่างจากภาษาอังกฤษ แต่กลับไปคล้ายกับระบบการออกเสียงภาษาดัตช์

ระบบเสียงในภาษาอินโดนีเซียมี 2 ระบบด้วยกันคือ ระบบเสียงสระและระบบเสียงพยัญชนะ ข้อดีของภาษานี้คือ ไม่มีระบบเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งระบบเสียงวรรณยุกต์จัดว่าเป็นระบบเสียงที่ศึกษาได้ค่อนข้างยาก

- สระเราสามารถแบ่งสระออกเป็น 2 กลุ่มคือสระเดี่ยวและสระประสม
  - สระเดี่ยวมี 5 รูป : a e i o u
- i /i/ ออกเสียง อี, อี้

ตัวอย่าง

ikan อีกัน “ปลา”

pipi ปิปิ “แก้ม”

- สระประสม มีอยู่ 2 รูป : ai และ au

au / au / ออกเสียง เอา

ตัวอย่าง

pulau ปูเลา “เกาะ”

- พยัญชนะ ที่ปรากฏในภาษาอินโดนีเซียมี 21 รูป เช่นเดียวกับภาษาอังกฤษคือ b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, y, z นอกจากนี้ยังมีพยัญชนะควบ ng, ny, gh, kh, sy

เช่น

r / r / ออกเสียง / ร / เช่น rumah รุมะฮ์ “บ้าน”

k / k / ออกเสียง / ก / เช่น kaki กากี “ขา”

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

อินโดนีเซียมีระบบการปกครองแบบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหารรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2488 ได้กำหนดให้ใช้หลักปรัชญาศีลเป็นหลักในการปกครองประเทศ ประกอบด้วย

- 1) การนับถือพระเจ้าองค์เดียว
- 2) การเป็นมนุษย์ที่เจริญและคงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม
- 3) ความเป็นเอกภาพของอินโดนีเซีย
- 4) ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน
- 5) ความยุติธรรมในสังคมชาวอินโดนีเซียทั้งหมด

สถาบันทางการเมืองและการบริหารตามรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย 6 องค์กร ได้แก่

1) สภาที่ปรึกษาประชาชน (People's Consultative Assembly-MPR) ประกอบด้วยสมาชิก 700 คน ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 500 คน (มาจากการเลือกตั้ง)

ผู้แทนจากภูมิภาค 135 คน และผู้แทนจากองค์กรสังคมและกลุ่มอาชีพ 65 คน (มาจากการแต่งตั้ง) อยู่ในตำแหน่งครั้งละ 5 ปี

2) สภาผู้แทนราษฎร (House of People's Representatives-DPR) ประกอบด้วยสมาชิก 500 คน มาจากการเลือกตั้ง 462 คน ผู้แทนกองทัพที่มาจากการแต่งตั้ง 38 คน อยู่ในตำแหน่งครั้งละ 5 ปี

3) ประธานาธิบดี เป็นประมุขสูงสุดด้านการบริหาร มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนคณะรัฐมนตรี ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อม โดยการเสนอชื่อของสภาที่ปรึกษาประชาชน วาระการตำแหน่ง 5 ปี

4) สภาที่ปรึกษาสูงสุด หรือ Supreme Advisory Council เป็นองค์กรให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ประธานาธิบดี

5) ศาลฎีกา หรือ Supreme Court

6) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุด หรือ State Audit Board

ที่มา: การเมืองการปกครอง. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก <http://www.maesariang.com/indonesia/2.php>

(2) เศรษฐกิจ

ระบบเงินตรา รูเปียห์

GDP (PPP) \$174.4 billion (2545)

GNP (PPP) \$164.42 (2545)

อัตราการเพิ่มของ GDP ต่อปี ร้อยละ 3.6 ต่อปี (2545)

รายได้เฉลี่ยต่อหัว 680 เหรียญสหรัฐ (2545)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ 2539 - 8.0 %, 2540 - 4.6 %, 2541 - 15.3 %, 2542 - 3.0 %, 2000 - 4.1 %

2544 - 3%

ภาวะเงินเฟ้อ 2539 - 6.4 % , 2540 - 11.0 % , 2541 - 77.6 % , 2542 - 2.0 % , 2543 - 9.3 % 2544 - 12%

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม แร่ธาตุ ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากไม้ กระจาดาช น้ำมันปาล์ม กาแฟ ยาสูบ โกโก้ เครื่องเทศ ยางและผลิตภัณฑ์ ปลาและปลาหมึกแช่เย็นและแช่แข็ง สิ่งทอ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม เคมีภัณฑ์ เพอร์นิเจอร์

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมัน เหล็ก ท่อเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์ อะไหล่รถยนต์และรถจักรยานยนต์ เครื่องจักรเครื่องกล เครื่องพิมพ์ เยื่อกระดาษ ไฮโดรคาร์บอน เรือและอุปกรณ์ พลาสติกและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า แป้งข้าวสาลี ข้าว เป็นต้น

ประเทศที่ส่งสินค้าออก ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ ฮองกง

ประเทศที่นำสินค้าเข้า ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ จีน ออสเตรเลีย

ที่มา: เศรษฐกิจการค้า. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้

จาก <http://www.maesariang.com/indonesia/2.php>

3) องค์กรความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ประชากรอินโดนีเซียประกอบด้วยหลายเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ แต่ละเผ่าพันธุ์ต่างก็มีมรดกทางวัฒนธรรมและลักษณะทางสังคมของตนสืบทอดกันมา จนเหล่านี้เมื่อถูกรวมกันเข้าภายใต้ระบบการเมือง เศรษฐกิจ และการป้องกันประเทศร่วมกัน

จากการที่สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศอินโดนีเซีย มีลักษณะแยกกันเป็นหมู่เกาะมากมาย และมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล ประชากรติดต่อกันได้ยาก ทำให้แต่ละภูมิภาคมีรูปแบบวัฒนธรรมของตนเอง จึงปรากฏลักษณะวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาที่ใช้ผิดแผก แตกต่างกันไป

ขนบธรรมเนียมประเพณี ประชากรกลุ่มต่าง ๆ ของอินโดนีเซีย มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตแตกต่างกันไป ในแต่ละกลุ่มชน ชาวชนบทที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ยังยึดมั่นอยู่กับประเพณีเดิมอยู่มาก ส่วนกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในตัวเมือง และได้รับการศึกษาแบบตะวันตก จะมีวิถีชีวิตแตกต่างกันออกไป

การแบ่งกลุ่มชนตามขนบธรรมเนียมประเพณี และพื้นที่ตั้ง สามารถแบ่งออกเป็นสามกลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในเกาะชวา และบาหลี ผู้คนที่อยู่ในแถบนี้จะยึดมั่นอยู่ในแนวทางของศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรมเน้นหนักในเรื่องคุณค่าของจิตใจ และสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาศิลปะอย่างมากมาย โดยเฉพาะนาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประชากรจะประพฤติตามหลักจริยธรรม มีการเคารพต่อบุคคลตามฐานะของบุคคลนั้น ๆ

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ตามบริเวณริมฝั่งทะเลของเกาะต่าง ๆ ดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วยการประกอบการค้าขาย มีชีวิตทางวัฒนธรรมตามหลักของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด และเป็นนักธุรกิจของสังคมอินโดนีเซียยุคใหม่ และได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความรู้ทางศาสนา และกฎหมาย

กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่มีความล้าหลังมาก อาศัยอยู่ตามบริเวณเทือกเขาในส่วนลึกของประเทศ ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยการล่าสัตว์ และการเพาะปลูก รัฐบาลอินโดนีเซียได้เข้าไปปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของชนกลุ่มนี้แล้ว

ในประเทศอินโดนีเซีย มีการกำหนดกฎหมายประเพณีในสังคม ตามความเชื่อในศาสนาซึ่งจะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและสืบทอดกันมานานแล้ว มีสาระที่สำคัญคือ ความผูกพันระหว่างสามีกับภรรยา พ่อแม่กับลูกและพลเมืองต่อสังคมที่ตนอยู่ โดยยึดหลักการปฏิบัติที่เรียกเป็นภาษาอินโดนีเซียว่า โกตองโรยอง คือการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันในงานต่าง ๆ เช่น การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การแต่งงาน การสร้างบ้านที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดินร่วมกัน ภายใต้ข้อตกลงและข้อแม้พิเศษ

ประเพณีการล่าวาฬ ชาวอินโดนีเซีย

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.clipmass.com/story/7522>

เร็นดังอาหารประจำชาติอินโดนีเซีย

ที่มา วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://women.kapook.com/view31480.html>

นาซีโกเร็ง (อินโดนีเซีย)

ที่มา วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://women.kapook.com/view31480.html>

เครื่องดนตรีประจำประเทศอินโดนีเซีย Bonang หรือ โบนัง บางทีเรียกว่าฆ้อง
รง เป็นเครื่องเคาะที่เสียงหลักในการบรรเลงทำนอง เป็นการประดับตกแต่งด้วยความ
รวดเร็ว โดยใช้ไม้ตีสองอัน มีสองขนาด ใหญ่และเล็กเป็นเครื่องดนตรีแบบประเพณีอยู่ใน
วงกาเมลันของอินโดนีเซีย

ที่มา:วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.student.chula.ac.th/~52467795/musicthai.htm>

(2) การแต่งกาย

ชาวอินโดนีเซีย แต่งกายโดยการนุ่งโสร่งปาเต๊ะมาจากมาเลเซียมีการทำโสร่งปาเต๊ะ หรือบาติกและเครื่องหนังที่ขึ้นชื่อมาก

ผู้หญิง สวมเสื้อแขนยาวพอดี คอแหลม ผ่าหน้าอก เข้ารูปเล็กน้อย ยาวปิดสะโพก เข้ากับโสร่งที่เป็นลวดลายใช้สีสันทันเป็นทางบ้างดอกบ้าง ใช้ผ้ายาวๆคล้องคอ เช่นเดียวกับชาวมาเลเซีย ต่างกันที่คอเสื้อชาวมาเลเซียจะเป็นคออยู่และเสื้อยาว

ผู้ชาย แต่งชุดสากล ผูกไทด์ลายผ้าปาเต๊ะ สวมหมวกคล้ายหมวกหนีบ

การแต่งกายของชาวเกาะมีลักษณะต่าง ๆ กันคือ

การแต่งกายประจำชาติของชาวอินโดนีเซีย จะประกอบด้วยผ้านุ่งพันรอบกายแน่น เรียกว่า กากินและเสื้อพิตแขนยาว เรียกว่า กาบายะ

วิธีการนุ่งผ้าและสีของเสื้อ จะบอกได้ว่ามาจากส่วนใดของเกาะดังนี้

1. อัจเจ (สุมาตราเหนือ) เป็นพิธีการ ใช้เสื้อสีแดง กางเกงยาวสีดำ มีโสร่งนุ่งทับอีกทีหนึ่ง รัตเข็มขัด
2. ตาปานะลี (สุมาตรากลาง) สวมเสื้อแขนยาวบายูรุง
3. มินังกาโน (สุมาตราตะวันตก) สวมเสื้อบางบายูรุงแขนยาว นุ่งโสร่ง มีสไบเฉียง ใช้ผ้าโพกศีรษะคล้ายรูปกระป๋อง
4. ปาเล็มปัง (สุมาตราใต้) เหมือนบายูรุง
5. ปันยาร์ (กาลิมันตัน) ในพิธีต่าง ๆ ผ้านุ่งสีแดง เสื้อแดงแขนยาว เสื้ออยู่ในโสร่ง มีเครื่องประดับ เพชรนิลจินดา
6. เมอเนาโด (ซูลาเวลีเหนือ) ส่วนมากนับถือคริสต์ ต้องไปโบสถ์เสมอ จึงมักสวมเสื้อสีขาวปกดอกที่ชายเสื้อ
7. มากาซาร์ (ซูลาเวลีใต้) เรียกชุดว่า “มายูโบโตะ” ชาวอินโดนีเซียนิยมกันมาก วัยรุ่นนิยมสีชมพูและสีแดง ผู้ใหญ่จะใช้สีเขียวมีแถบทอง
8. อัมบอน (มาลุก) เหมือนชุดสุมาตราแต่สีขาว
9. ดิมอร์ตามประเพณีต้องสวมโสร่ง ห่มสไบเฉียง มีลายเส้นสีทองและเงิน
10. บาห์ลี สวมโสร่งมีเครื่องประดับศีรษะเป็นดอกกลั่นทม
11. อีเรียนชยา แต่งกายด้วยสีเหลือง ผ้านุ่งสีเขียว มีขนนกบนศีรษะ

การแต่งกายของชาวอินโดนีเซีย

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.4 เนการา บรูไน ดารุสซาลาม

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
http://nikrakib.blogspot.com/2010/02/blog-post_6557.html

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษามาเลย์เป็นภาษาราชการ ภาษายาวีและภาษารูมี นอกจากนี้ยังมี
 ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารแพร่หลาย

(1) ตัวอักษร

ز	ر	ذ	د	خ	ح	ج	ت	ث	ب	ا	
zal	ra	dzal	dal	khā	ha	ca	jim	tha	ta	ba	alif
z	r	dz	d	kh	h	c	j	thā	t	b	-
[z, ʒ]	[r]	[dz]	[d]	[x, k]	[h]	[ç]	[ʝ]	[t̪]	[t]	[b]	[ʔ]
ق	ف	پ	غ	غ	ع	ظ	ط	ض	ص	ش	س
qaf	pa	fa	nga	ghain	ain	dzo	tho	dad	sad	shin	sin
q	p	f	ng	gh	ʔ	dz	th	dʰ	s	sh	s
[k]	[p]	[f, p]	[ŋ]	[ɣ, ʕ]	[ʔ]	[z]	[t]	[z, ʒ]	[s]	[ʃ, ʂ]	[s]
ن	ي	ء	لا	ه	و	و	ن	م	ل	گ	ک
nya	ya	hamzah	lam-alif	ha	va	wau	nun	mim	lam	gaf	kaf
ny	y		la	h	v	w	n	m	l	g	k
[n]	[j]		[la]	[h]	[v]	[w]	[n]	[m]	[l]	[ɟ]	[k]

Arabic alphabet for Malay (Jawi)

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.omniglot.com/writing/malay.htm>

(2) ไวยากรณ์ภาษา

ภาษามาเลย์เป็นภาษารูปคำติดต่อ การสร้างคำใหม่ทำได้ 3 วิธี คือ
ลงวิภัติปัจจัยที่รากศัพท์ สร้างคำประสมหรือซ้ำคำ

โครงสร้างของประโยคเรียงให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จะเป็น
ประธาน + กริยา + กรรม + (สถานที่+ วิธีการ + เวลา)

เช่น

Ali mencurikasut di bilik air

อาลีขโมยรองเท้าที่ห้องน้ำ

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

สมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญ์ฮัสซานัลโบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาะห์ (His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) ทรงเป็นองค์พระประมุขของประเทศ ตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2510

รัฐธรรมนูญฉบับวันที่ 1 มกราคม 2527 กำหนดให้ สมเด็จพระราชาธิบดี ทรงเป็นอธิปัตย์ คือ เป็นทั้งประมุขและนายกรัฐมนตรี

สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน ยังทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วย

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวบรูไน เชื้อสายมาเลย์โดยกำเนิด และจะต้องนับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ ในปี 2000 ทางองค์สภานิติบัญญัติได้มีการประชุมเพื่อกำหนดรัฐสภา (Parliament) ซึ่งไม่เคยมีการจัดตั้งมานับตั้งแต่ปี 1984 ซึ่งเป็นปีที่ได้รับเอกราชจากอังกฤษ ด้านการป้องกันประเทศนั้น ทางบรูไนได้มีการทำสนธิสัญญากับอังกฤษ โดยทางอังกฤษได้ส่งกลุ่มทหารเผ่ากรูซ่า (Gurkha) ซึ่งเป็นชนเผ่าของประเทศเนปาลได้ตั้งฐานอยู่ในประเทศบรูไน ตั้งอยู่ที่ Seria การป้องกันประเทศของบรูไนนับว่ามีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับความร่ำรวยของประเทศ ประเทศบรูไนเองก็มีส่วนในการอ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะ Spratly ซึ่งมีประเทศมาเลเซีย , จีน , ไต้หวัน , เวียดนาม , ฟิลิปปินส์ ร่วมอ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะดังกล่าวด้วย

บรูไนแบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ คือ

1. Belait

เป็นอำเภอที่ใหญ่ที่สุดของบรูไน เป็นอำเภอที่อยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศ บรูไน มีเมืองเอกชื่อว่า Kuala Belait เมืองอื่นๆที่มีชื่อ เช่น Badas, Kerangan, Nyatan, Labi, Lumut, Seria, Sukang และ Talingan อำเภอนี้มีดินแดนทางทิศเหนือติดทะเลจีนใต้ ทางทิศตะวันออกติดกับอำเภอ Tutang และทางทิศใต้และทิศตะวันตกติดกับประเทศ มาเลเซีย

2. Brunei และ Muara

เป็นอำเภอที่เล็กที่สุดของประเทศบรูไน ตั้งอยู่ทางเหนือสุดของประเทศ มีเมืองเอกชื่อว่า Bandar Seri Begawan ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศบรูไนด้วย เมืองที่สำคัญ มีเมือง Muara อำเภอนี้มีดินแดนทางทิศเหนือติดกับทะเลจีนใต้ ทางทิศตะวันออกติดกับแหลมหรือ อ่าวบรูไน ทางทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซีย และทิศตะวันตกติดกับ Tutong และที่อ่าวบรูไนมีเกาะอีกหลายเกาะตั้งอยู่

3. Temburong

เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกสุดของประเทศบรูไน อำเภอ Temburong เป็นอำเภอที่ค่อนข้างแปลกเพราะอำเภอนี้ถูกตัดขาดจากดินแดนของประเทศบรูไน มีเพียงอ่าวบรูไนเท่านั้นเป็นตัวเชื่อมระหว่างอำเภอ Temburong กับส่วนอื่นๆของประเทศบรูไน ดังนั้นเมื่อประชาชนประเทศบรูไนจากอำเภอ Temburong จะเดินทางไปยังอำเภออื่นๆของประเทศบรูไน จึงมีทางเดียวเท่านั้นที่เป็นดินแดนเดียวกัน นั่นคือการเดินทางทางทะเลโดยผ่านอ่าวบรูไน ส่วนการเดินทางทางบกนั้น จำเป็นต้องผ่านดินแดนของประเทศมาเลเซียส่วนที่เรียกว่า Limbang ดังนั้น ประชาชนชาวบรูไนจากอำเภอ Temburong ที่ต้องการเดินทางไปยังส่วนอื่นๆของบรูไนโดยผ่าน Limbang จึงต้องใช้ Passport ในการเดินทางดังกล่าว

4. Tutong

เป็นอำเภอหนึ่งของประเทศบรูไน มีเมืองเอกชื่อว่า Tutong ส่วนเมืองที่สำคัญอื่นๆเช่น Kuala Abang ,Lamunin, Melit, PenanjongและTelisai อำเภอนี้มีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับทะเลจีนใต้ ทางทิศตะวันออกกับอำเภอ Brunei และMuara รวมทั้งประเทศมาเลเซีย ส่วนทางทิศตะวันตกติดกับอำเภอ Belait

การเมืองการปกครองสืบค้นเมื่อวันที่11พฤศจิกายน2554. เข้าถึงได้
จาก http://nusantara-studies.blogspot.com/2009/02/blog-post_25.html

(2) เศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจของบรูไนเป็นแบบตลาดเสรี ภายใต้การดูแลของรัฐ รายได้หลักของประเทศมาจากน้ำมันประมาณ 48% และก๊าซธรรมชาติประมาณ 43% นับเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่อันดับ 4 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากอินโดนีเซีย เวียดนาม และมาเลเซีย คือประมาณ 2 แสนบาร์เรลต่อวัน และผลิตก๊าซธรรมชาติได้มากเป็นอันดับ 4 ของโลก คือประมาณ 1.2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยมีบริษัทปิโตรเลียมแห่งชาติ (Brunei National Petroleum Company Sedirian Berhad หรือ Petroleum Brunei) ซึ่งจัดตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 เป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายน้ำมันและก๊าซ โดยมุ่งเน้นสร้างความมั่งคั่งด้วยการนำรายได้จากน้ำมันไปลงทุนในต่างประเทศ หรือร่วมทุนกับต่างประเทศ โดยดำเนินการผ่าน Brunei Investment Agency (BIA) ในรูปการถือหุ้นหรือซื้อพันธบัตรในยุโรป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเวียดนาม โดยส่วนใหญ่อาศัยผู้เชี่ยวชาญจากสิงคโปร์เป็นผู้ให้คำปรึกษา

เนื่องจากสินค้าส่งออกหลักของบรูไน คือ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (ส่งออกถึงร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด) ทำให้บรูไนมีดุลการค้าเกินดุลมาโดยตลอด สินค้าส่วนใหญ่ส่งออกไปยังญี่ปุ่น อังกฤษ ไทย สิงคโปร์ ไต้หวัน สหรัฐฯ ฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐเกาหลี ตามลำดับ ในขณะที่สินค้านำเข้าส่วนใหญ่มาจากสิงคโปร์ อังกฤษ สหรัฐฯ และมาเลเซีย โดยเป็นสินค้าประเภทเครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ และสินค้าเกษตร เช่น ข้าวและผลไม้

บรูไนมีอุตสาหกรรมอื่นนอกเหนือจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอยู่บ้าง ได้แก่ การผลิตอาหาร เครื่องมือ และเสื้อผ้า เพื่อส่งออกไปยังประเทศในยุโรปและอเมริกา ทั้งนี้ รัฐบาลบรูไนมุ่งที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารและผลิต

เครื่องตีม เสื้อผ้าและสิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้ วัสดุก่อสร้างที่ไม่ใช่โลหะ กระจก
 รยยนต์ เป็นต้น แต่ยังคงประสบอุปสรรคด้านการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะช่างฝีมือ
 ซึ่งต้องอาศัยแรงงานจากต่างประเทศเป็นหลัก และตลาดภายในประเทศที่มีขนาดเล็ก

ข้อมูลเศรษฐกิจ. สืบค้นเมื่อวันที่11พฤศจิกายน2554. เข้าถึงได้จาก

http://www.baanjomyut.com/library_2/asean_community/brunei/02.htm

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

การทักทายจะจับมือกันเบาๆ และสตรีจะไม่ ยื่นมือให้บุรุษจับ การชี้นิ้วไป
 ที่คนหรือสิ่งของถือว่าไม่สุภาพ แต่จะใช้หัวแม่มือชี้แทนและจะไม่ใช้มือซ้ายในการส่งของ
 ให้ผู้อื่น สตรีเวลานั่งจะไม่ให้เท้าชี้ไปทางผู้ชาย และไม่ส่งเสียงหรือหัวเราะดัง

การรับประทานอาหารร่วมกับชาวบรูไน โดยเฉพาะคูเระจาที่เป็นชาว
 มุสลิมควรระมัดระวังการสั่งอาหารที่เป็นเนื้อหมูและเครื่องตีมที่มีแอลกอฮอล์ เนื่องจาก
 ผิดหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามและอาจขอให้คูเระจาชาวบรูไนช่วยเลือกร้านอาหาร
 ทั้งนี้บรูไนไม่มีวัฒนธรรมการให้ทิปในร้านอาหาร ในกรณีที่เป็นร้านอาหารขนาดใหญ่จะมี
 การเก็บค่าบริการเพิ่มร้อยละ 10 อยู่แล้ว

(2) การแต่งกาย

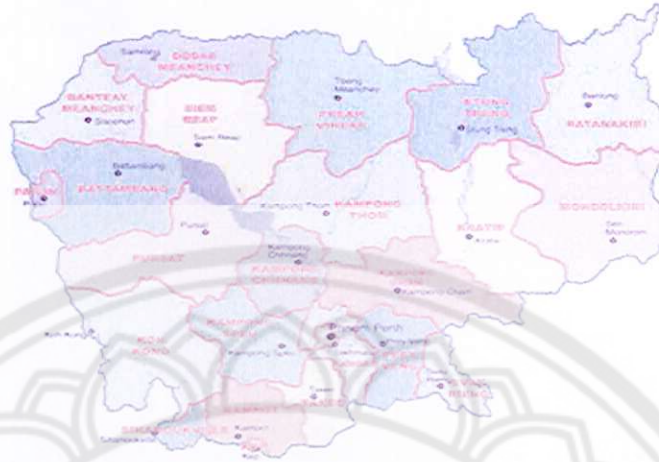

สตรีชาวบรูไนจะแต่งกายมิดชิด นุ่งกระโปรงยาว เลื้อแขนยาว และมีผ้าโพกศีรษะ คนต่างชาติจึงไม่ควรนุ่งกระโปรงสั้นและใส่เสื้อไม่มีแขน ควรหลีกเลี่ยงเสื้อผ้าสีเหลืองเพราะถือเป็นสีของพระมหากษัตริย์

ผู้ชายมุสลิม แต่งกายเป็นทางการทั้งในสถานที่ราชการและที่สาธารณะ
คือจะสวมเสื้อแขนยาว ตัวเสื้อยาวถึงเข่า นุ่งกางเกงขายาวแล้วนุ่งโสร่ง

ที่มา : กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

2.2.5 ราชอาณาจักรกัมพูชา

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.meetawee.com/home/travel-info/asia-info/cambodia-info.html>

1) องค์กรความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาเขมร เป็นหนึ่งในภาษาหลักของภาษากลุ่มออสโตรเอเชียติก และได้รับอิทธิพลมาจากภาษาสันสกฤตและภาษาบาลีพอสุมควร ซึ่งอิทธิพลเหล่านี้มาจากอิทธิพลของศาสนาพุทธและศาสนาฮินดู ต่อวัฒนธรรมของชาวเขมร ในขณะที่อิทธิพลอื่นๆ เช่น จากภาษาไทย และภาษาลาวเป็นผลมาจากการติดต่อกันทางด้านภาษาและความใกล้ชิดกันในทางภูมิศาสตร์

(1) ตัวอักษร

ตัวอักษรภาษาเขมรที่ชาวเขมรใช้อยู่ในประเทศกัมพูชา ปัจจุบันมี 2 ชนิด คืออักษรมูลและอักษรเขรียง อักษรทั้ง 2 ชนิดมีลักษณะการเขียนและการใช้งานที่ต่างกัน ดังนี้

อักษรมูล เป็นตัวอักษรที่เดิมใช้ในการเขียนหนังสือธรรม เช่น คัมภีร์พระไตรปิฎก, หนังสือเทศน์ ปัจจุบันมักใช้ในงานศิลป์ / ป้ายโฆษณาหรืองานเขียนที่ต้องการให้มีจุดเด่นพิเศษ เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อบทความหัวข้อ หรือชื่อเฉพาะอักษรมูลนี้ หากดัดแปลงให้

ตัวอักษรบางตัวให้มีเส้นน้อยลง จะเรียกว่า " อักซอคอมหรือ อักซรขอม " แต่โดยทั่วไป ชาวเขมรจะเรียกอักษรทั้ง 2 แบบนี้ว่า อักขรมูล

อักขรมูล นี้ถือเป็นต้นแบบที่คนไทยในสมัยก่อน ทั้งในภาคกลาง ภาคอีสานและภาคใต้ (ยกเว้นภาคเหนือ) นำมาใช้ในการเขียนหนังสือทางศาสนาและจดบันทึกทั่วไป โดยใช้คำไทยเขียนด้วยภาษาขอมเรียกว่า " อักขรขอมไทย " และพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามลำดับจนกลายเป็น อักขรไทย ในปัจจุบัน

อักขรมูล (ไม่ได้แสดงตัวเชิง)

ក	ខ	គ	ឃ	ច
ឆ	ច	ជ	ឈ	ញ
ដ	ឆ	ឡ	ត	ន
ត	ថ	ទ	ច	ង
ប	ផ	ព	ភ	ស
រ	ល	វ	ហ	
ក	ខ	គ	ឃ	ច

อักขรเขรียง เป็นตัวอักษรที่เขมรใช้มากในปัจจุบัน ทั้งในการพิมพ์และเขียน แต่เดิมก่อนที่จะมีเทคโนโลยีการพิมพ์ เขมรจะเขียนตัวหนังสือเอียงหรือ อักขรเขรียงนี้ เมื่อมีการพิมพ์หนังสือจึงได้มีการดัดแปลงเป็นตัวหนังสือตรง (อักขรชนิดนี้จึงมีชื่อใหม่ว่า อักซอโณ หรืออักขรยีน)

ក	ខ	គ	ឃ	ច
ឆ	ច	ជ	ឈ	ញ
ដ	ឆ	ឡ	ត	ន
ត	ថ	ទ	ច	ង
ប	ផ	ព	ភ	ស
រ	ល	វ	ហ	
ក	ខ	គ	ឃ	ច

อักษรเซรียง (พร้อม ตัวเชิง)

ลักษณะอักษรเซรียง ที่เขียนโดยทั่วไป
(เป็นตัวอย่างเฉพาะตัวอักษร -ไม่มี ตัวเชิง)

ក ខ គ ឃ ង
ច ឆ ជ ឈ ញ
ដ ឋ ឌ ឍ ណ
ត ថ ទ ធ ណ
ប ផ ព ភ ម
យ រ ល វ ល
ហ ឡ រ ។

ที่มา : หนังสือ "อ่านภาษาเขมร" (กาญจนา นาคสกุล, 2529)

(2) ไวยากรณ์ภาษา

ภาษาเขมรแปลกไปจากภาษาในประเทศเพื่อนบ้าน (ภาษาไทย ภาษาลาวและภาษาเวียดนาม) เนื่องจากไม่มีเสียงวรรณยุกต์

ลำดับคำในภาษาเขมร มักจะเป็น ประธาน-กริยา-กรรม ภาษาเขมรประกอบด้วยคำเดี่ยวเป็นหลัก แต่การสร้างคำจากการเติมหน้าคำและการเติมภายในคำก็มีมาก

ภาษาเขมรเขียนด้วยอักษรเขมร และเลขเขมร (มีลักษณะคล้ายเลขไทย) ใช้กันทั่วไปมากกว่าเลขอารบิก ชาวเขมรได้รับตัวอักษรและตัวเลขจากอินเดียฝ่ายใต้ อักษรเขมรนั้นมีด้วยกัน 2 แบบคือ อักษรเซรียง (อักษรเจรียง) และ อักษรมูล หรืออักษรกลม

ในสมัยก่อน มีผู้นิยมใช้อักษรเขมรเขียนภาษาไทย หรือภาษาบาลี ด้วย

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=045623efc6b5889a>

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ

พระมหากษัตริย์ คือ พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี (His Majesty Preah Bat SamdechPreahBoromneathNorodomSihamoni) เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2547

นายกรัฐมนตรี คือ สมเด็จฮุน เซน (Samdech Hun Sen)

(2) เศรษฐกิจ

กว่าทศวรรษที่ผ่านมาของสันติภาพและความมั่นคงของกัมพูชามีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงที่เฉลี่ย 9.4% ต่อปี การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถึง 10.6% ต่อปีในช่วง 5 ปี ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมมีความเข้มข้นในภาคตัดเย็บเสื้อผ้าและส่งออกเสื้อผ้าครองกัมพูชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ภาคบริการมีความเข้มข้นอย่างมากในการจัดกิจกรรมทางการค้าและการบริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดเลี้ยง

ตามข้อมูลจากกรมศุลกากรและกรมสรรพสามิตพบว่าในไตรมาสที่สาม 2010, มูลค่ารวมของการนำเข้าเพิ่มขึ้น 21.03% จาก 1.990-2409000000 riels เมื่อเทียบกับปีที่แล้วของเดียวกัน มูลค่ารวมของปริมาณการส่งออก 1,045,000 ดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 30.04% จาก 804,000,000 ดอลลาร์เมื่อเทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อน

- การส่งออกสินค้าหลัก เสื้อผ้า :, รองเท้า, บุหรี่, ยางธรรมชาติ, ข้าว, พริกไทย, ไม้ปลา
- ตลาดคู่ค้าส่งออก : United States, เยอรมนี, อังกฤษ, สิงคโปร์, ญี่ปุ่น, เวียดนาม
- นำเข้าหลัก เชื้อเพลิง :, บุหรี่, ยานพาหนะ, สินค้าอุปโภคบริโภค
- เครื่องจักร
- ร้านคู่ค้านำเข้า : Thailand, สิงคโปร์, จีน, ฮองกง, เวียดนาม, ไต้หวัน, สหรัฐอเมริกา
- ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจที่ได้รับ : \$ 989,000,000 ในการให้สิทธิ

หรือมีการเบิกจ่ายเงินกู้ยืม concessional ในปี 2009 ผู้บริจาครายใหญ่ :Asian Development Bank (ADB), UN Development Program (UNDP), World Bank, International Monetary Fund, ออสเตรเลีย, แคนาดา, จีน, เดนมาร์ก, สหภาพยุโรป, ฝรั่งเศส, เยอรมัน, อิตาลี, ญี่ปุ่น, สวีเดน, ไทย, สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา

ประเทศกัมพูชาที่มีการเปิดเศรษฐกิจของประเทศสำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ(FDI) ในทุกภาค รวมทั้งการธนาคารประกันภัยและการสื่อสาร โทรคมนาคมซึ่งแตกต่างจากในประเทศอื่น ๆ นักลงทุนในประเทศกัมพูชาได้รับอนุญาตให้ควบคุมร้อยละ 100ของผู้ถือหุ้นโดยไม่ต้องมีส่วนร่วมของท้องถิ่น นักลงทุนต่างประเทศ พานิชยกรรมหลัก เกาหลี :, จีน, รัสเซีย, ไทย, สหรัฐอเมริกาและเวียดนาม

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://th.reingex.com/Cambodia-Business-Economy.shtml>

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มี ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันเป็นผลมาจากปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ รากฐานทางวัฒนธรรมและการนับถือศาสนา ซึ่งจะสรุปให้เห็นเป็นภาพรวม ได้ ดังนี้

1. ศาสนา ศาสนาสำคัญที่เผยแพร่เข้ามาและได้รับการยอมรับนับถือจาก ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่ผู้คน ส่วนใหญ่ในประเทศไทย พม่า ลาว กัมพูชา ล้วนนับถือ ดังนั้นประเพณี พิธีกรรมทาง ศาสนา ลัทธิความเชื่อต่าง ๆ ของพม่า ลาว กัมพูชา ก็จะคล้ายคลึงกับคนไทย เช่น การทำบุญตักบาตร การสวดมนตร์ไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การนิยมนำ บุตรหลานเข้ารับการอุปสมบท เป็นต้น

สำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาอิสลาม จึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากคริสต์

ศาสนา ประเทศสิงคโปร์และเวียดนาม นับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธิธรรมเนียมตามแบบจีนเป็นหลัก

2. ภาษา ประเทศเพื่อนบ้านที่มีการพูด เขียน คล้ายคลึงกับไทยก็คือ ลาวเพียงชาติเดียวเท่านั้น ส่วนชาติอื่น ๆ ก็จะใช้ภาษาของตน ไม่ว่าจะเป็นพม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ โดยที่ภาษาอังกฤษและภาษาจีนจะเป็นภาษากลางที่ใช้ติดต่อกันได้ทั่วทั้งภูมิภาค

3. ประเพณี พิธีกรรม หากชาติใดที่มีรากฐานการนับถือศาสนาเป็นพระพุทธศาสนา ประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ ก็จะคล้ายคลึงกับของไทย เช่น การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษา เป็นต้น ส่วนประเพณีอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา พบว่าหากเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับไทย เช่น พม่า ลาว กัมพูชา ก็จะมีประเพณีหลายอย่างคล้ายคลึงกับไทย เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เพียงแต่รายละเอียดของการจัดพิธีจะแตกต่างกันออกไป

ขณะเดียวกันวัฒนธรรมไทยในการแสดงความเคารพ โดยการไหว้ของคนไทย ชาติเหล่านี้ก็จะมีธรรมเนียมการไหว้เช่นเดียวกัน

สำหรับชาติอื่น ๆ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน จะมีประเพณีพิธีกรรมตามแบบอิสลาม เวียดนามกับสิงคโปร์จะมีประเพณีพิธีกรรมตามแบบจีน และมีวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมผสาน ส่วนชาติที่มีแบบแผนประเพณี พิธีกรรมเหมือนอย่างตะวันตก คือ ฟิลิปปินส์

4. อาหาร อาหารของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยข้าว พืชผัก และเนื้อสัตว์ที่ทำได้ง่ายในท้องถิ่น การปรุงอาหารโดยมากจะใช้เครื่องเทศประเภท กะทิ น้ำมันรสชาติจัดจ้าน โดยอาหารของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีอยู่อย่างหลากหลาย สีสันดูน่ารับประทาน รสชาติเผ็ดร้อน ประเทศที่รับประทานอาหารไม่แตกต่างจากคนไทยก็ยังคงเป็นพม่า ลาว กัมพูชา ขณะเดียวกันก็มีอาหารจากชาติอื่น ๆ เช่น ยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี เข้ามาเผยแพร่ด้วย

5. การแต่งกาย ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากไม่นับชุดพื้นเมืองและชุดประจำชาติแล้ว จะแต่งกายไม่แตกต่างกัน กล่าวคือสังคมเมืองในปัจจุบัน ผู้ชายสวมเสื้อ กางเกง ส่วนผู้หญิงสวมเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง แต่ในชนบทผู้หญิงจำนวนมากก็ยังคงสวมใส่ผ้าซิ่นกันอยู่ ทั้งนี้ชุดประจำชาติของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เมื่อดูแล้วสามารถบอกได้ทันทีว่าชุดแต่งกายนั้น ๆ เป็นของชนชาติใด

กล่าวโดยสรุปวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งดึงดูดที่บรรพบุรุษของเราได้สั่งสมและสืบทอดต่อกันมาจนเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย อย่างไรก็ตามประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดและมีดินแดนติดต่อกัน เช่น ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย จะมีวัฒนธรรมบางส่วนที่คล้ายคลึงกันหรือมีมิติความเชื่อและประเพณีที่เหมือนหรือคล้ายกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านศาสนา เช่น พระพุทธศาสนา เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ส่วนศาสนาอิสลามในมาเลเซีย ก็จะมีพบว่ามี ความคล้ายคลึงกับจังหวัดชายแดนทางภาคใต้แต่กลับประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ห่างออกไป เช่น สิงคโปร์ บรูไน ก็จะทำให้มีวัฒนธรรมบางอย่างที่แตกต่างกับของไทย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรม นอกจากจะเป็นสิ่งที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ความเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติแล้ว วัฒนธรรมยังทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ความรู้สึกเป็นบ้านพี่เมืองน้องกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

(2) การแต่งกาย

หญิง นุ่งผ้าถุงสีดำเนื้อมัน คาดเข็มขัด ใส่เสื้อสี งานพิธีนุ่งผ้ายก พวกในวังมักนุ่งผ้าโจงกระเบน ไว้ผมตัด ทานหมากจันทน์ดำ

ผู้ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่เสื้อคอปิด ขัดกระดุมห้าเม็ด

การแต่งกายของชาวไทย - เขมร

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.6 สหพันธรัฐมาเลเซีย

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.boi.go.th/thai/asean/index.html>

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาราชการ คือ ภาษามลายู นอกจากนี้มีการใช้ภาษาอังกฤษ จีน และทมิฬ

(1) ตัวอักษร

ตัวอักษรภาษาอาหรับสำหรับชาวมลายู (Jawi)

ตัวเลข

ز	ر	ذ	د	خ	ح	ج	ج	ث	ت	ب	ا
zal	ra	dzal	dal	kha	ha	ca	jim	tha	ta	ba	alif
z	r	dz	d	kh	h	c	j	tha	t	b	-
[z, dʒ]	[r]	[dz]	[d]	[x, k]	[h]	[tʃ]	[dʒ]	[s]	[t]	[b]	[∅]
ق	ف	ف	غ	غ	ع	ظ	ط	ض	ص	ش	س
qaf	pa	fa	nga	ghain	ain	dzo	tho	dad	sad	shin	sin
q	p	f	ng	gh	ʻ	dz	th	dh	s	sh	s
[k]	[p]	[f, p]	[ŋ]	[y, r]	[∅]	[z]	[t]	[z, dʒ]	[s]	[ʃ, s]	[s]
ن	ي	ء	لا	ه	و	و	ن	م	ل	گ	ک
nya	ya	hamzah	lam-alif	ha	va	wau	nun	mim	lam	gaf	kaf
ny	y		la	h	v	w	n	m	l	g	k
[n]	[j]		[la]	[h]	[v]	[w]	[n]	[m]	[l]	[g]	[k]

อักษรละตินสำหรับชามมาเลย์

	BB	CC	DD	e - E	F	กรัณ G	HH		
	จะ	CE	เดอ	e -	EF	จิมันนี	ฮ้า		
JJ	KK	II	MM	nN	OO	PP	QQ		RR
je	Ke	EI	เลย	en	o	PE	Ki		เร็ด
ss	TT	UU	VV	WW	Xx	YY	ZZ		
ES	Te	U	เฟ	เภา	IKS	ท่าน	zet		

การออกเสียงของชามมาเลย์

Vowels & Diphthongs

a	e	i	o	u	ai	au	ua
[a, ɑ]	[e, ɛ, ə]	[i]	[o]	[u]	[aj, ai]	[au, au]	[ua]

Consonants

b	c	d	f	g	h	j	k	l	m	n
[b]	[tʃ]	[d]	[f]	[g]	[h]	[tʃ]	[k]	[l]	[m]	[n]
ny	ng	p	r	s	sy	t	v	w	y	z
[ɲ]	[ŋ]	[p]	[r]	[s]	[ʃ, ʒ, sʃ]	[t]	[v]	[w]	[j]	[z]

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.omniglot.com/writing/malay.htm>

(2) ไวยากรณ์ภาษา

คำในภาษามลายูก็เหมือนคำในภาษาอื่นๆ ของโลกที่ต่างมีคำหลากหลายชนิดในภาษาของตนเอง ซึ่งในการสร้างประโยคหนึ่งขึ้นมาหนึ่ง ก็จะต้องอาศัยคำเหล่านี้ในการประติประต่อเป็นประโยคหนึ่งเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน โดยแต่ละคำก็จะมีหน้าที่และวิธีการใช้ที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติแต่เดิมของคำชนิดนั้นๆ รวมถึงบริบทในการใช้อีกด้วย ซึ่งในส่วนของภาษามลายูนั้น ก็อาจจะจำแนกคำออกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้

- 1.) Kata Nama (คำนาม)
  - 1.1) Kata Nama Am (คำนามสามัญ)
  - 1.2) Kata NamaKhas (คำนามวิสามัญ)
  - 1.3) Kata GantiNama (คำสรรพนาม)
  - 1.4) Kata Bilangan (คำชี้จำนวน)
- 2.) Kata Adjektif (คำคุณศัพท์)
- 3.) Kata Kerja (คำกริยา)
- 4.) Kata Sendi (คำบุพบท)
- 5.) Kata Keterangan (คำวิเศษณ์)
- 6.) Kata Hubung (คำเชื่อม)
- 7.) Kata Seru (คำอุทาน)
- 8.) Kata Sandang (คำนำหน้านาม)

โครงสร้างของประโยคเรียงให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จะเป็น
ประธาน + กริยา + กรรม + (สถานที่ + วิธีการ + เวลา)

เช่น

Ali mencurikasut di bilik air

อาลีขโมยรองเท้าที่ห้องน้ำ

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy)

ประมุข คือ สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน มีซาน ไชนัล อาบิติน (พระนามเต็ม: อัล วาติกูร

บิลลาห์ตวนกู มีซาน ไชนัล อาบิตินอับนีอัลมาร์ฮุม สุลต่าน มาร์ทมัด อัลมัคตาฟี บิลลาห์ซาร์ห์ ภาษาอังกฤษ : DYMM Al-Wathiqu Billah Tuanku Mizan Zainal AbidinIbni Al-Marhum Sultan Mahmud Al-MuktafiBillah Shah) จากรัฐตรังกานู ทรงเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ 13 ของมาเลเซีย (ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2549)

นายกรัฐมนตรี คือ ดาโต๊ะ ชรี อับดุลลาห์ บิน ฮาจิ আহมัด บาดาวี (Dato' Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi)

มาเลเซียปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ การปกครองเป็นแบบสหพันธรัฐ มีรัฐบาลกลางแห่งสหพันธรัฐ และรัฐบาลของแต่ละรัฐ โดยรัฐบาลกลางตั้งอยู่ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมาเลเซีย ส่วนรัฐบาลแห่งรัฐตั้งอยู่ในแต่ละรัฐ รวมทั้งสิ้น 13 รัฐ โดยมีประมุขของรัฐเป็นสุลต่านหรือผู้ว่าการรัฐดังนี้

รัฐที่มีสุลต่านเป็นประมุขจำนวน 9 รัฐ ได้แก่ เปรัก ปาหัง เซลังงอร์ เพอร์ลิส เคดาห์ เนกรีเซมบิลัน ยะโฮร์ กลันตันและตรังกานู

รัฐที่มีผู้ว่าการรัฐเป็นประมุข จำนวน 4 รัฐ ได้แก่ ปีนัง มะละกา ซาราวัก และซาบารุ นอกจากนี้ยังมีเขตสหพันธรัฐ (Federal Territory) อีก 2 เขตคือกรุงกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศและเกาะลาบวน (อยู่ทางมาเลเซียตะวันออกใกล้กับบรูไน ดารุสซาลาม)

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://blog.eduzones.com/winny/3653>

(2) เศรษฐกิจ

ภายหลังจากที่เศรษฐกิจของมาเลเซียมีความเจริญเติบโตอยู่เป็นเวลานานหลายทศวรรษก็ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินขึ้นในภูมิภาคในปี 2540-41 อันเป็นผลให้ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของมาเลเซียต้องชะลอตัวลง ในปี 2541 รัฐบาลมาเลเซียคาดการณ์อัตราการขยายตัวของ GDP ไว้เพียงร้อยละ 4-5 ในขณะที่ภาคเอกชนคาดการณ์อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไว้เพียงร้อยละ 2 และการที่ค่าของเงินตราสกุลท้องถิ่น รวมทั้งราคาหุ้นในตลาดหุ้นตกลงเป็นอย่างมากก็ยังผลให้ทางรัฐบาลต้องออกมาตรการตัดทอนงบประมาณลงร้อยละ 20 เพื่อลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดลงให้เหลือเพียงร้อยละ 3 ของ GDP ในปี 2541 การตัดทอนงบประมาณดังกล่าว จำเป็นจะต้องลดรายการนำเข้าและชะลอโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ต่าง ๆ ลง อันยังผลให้การจ้างงานลดลงไปอีก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องทำให้รายได้ของกิจการต่างๆของภาคเอกชนลดลงไปอีก

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

มีสภาพคล้ายคลึงกับประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นหมู่เกาะ อิทธิพลของศาสนาอิสลามได้แพร่เข้ามาในแหลมมลายู ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม 55% นับถือศาสนาพุทธ 25% นับถือศาสนาคริสต์ 13% นับถือศาสนาฮินดู 7% และลัทธิศาสนาพื้นเมือง 4% แต่การหันไปนับถือศาสนาอื่นที่ไม่ใช่อิสลามเป็นปัญหาอย่างมาก เนื่องจากทางภาครัฐจะไม่เปลี่ยนข้อมูลทางราชการให้ มาเลเซียบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติและผู้ที่มีศาสนาอิสลามจะมีสิทธิพิเศษ คือ ได้รับเงินอุดหนุนทางการศึกษา สาธารณะสุข การคลอดบุตร งานแต่งงานและงานศพตามนโยบาย "ภูมิบุตร"

(2) การแต่งกาย

การแต่งกาย แตกต่างกันตามประเพณีนิยมของแต่ละเชื้อชาติ

ผู้หญิง นุ่งโจร่งปาเต๊ะสีสด มีลวดลายดอก สวมเสื้อคอกยูแขนยาวถึงข้อมือ ปลอกชายเสื้อไว้นอกโจร่ง บางคนจะมีผ้าบางๆคลุมศีรษะ คลุมไหล่ ชาวมาลายูชอบใช้เสื้อผ้าสีสดใส มีลวดลายใบไม้ ดอกไม้โตๆสลับสีกัน ชาวจีนแต่งกายแบบจีนเรียกว่า "กิ๊เพ้า" หรือ "ฉ่งซำ" ทำด้วยผ้าเป็นดอกดวงฉูดฉาด

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม ผู้ชาย นุ่งโจงกระเบนเป็นตาและสวมเสื้อแขนยาว บางคนสวมหมวกใช้ผ้าโพกศีรษะ คน

(1) การปกครอง แกมมัมมีผ้าห้อยไหล่

ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy)

ประมุข คือ รมต.จ.พระราชก.การแต่งกายของชาวมาเลเซีย บิดิน (พจนาน.

ปีศาจพิศวง มีคน โทปัล ซาปัดินชิบปีศาจ

คำศัพท์ ภาษาอังกฤษ : DRYUM - หมวกคลุม

ในสมเด็จพระราชินีนาถ

นางกฤษณาวิ คือ

วิบูลย์ ๒๓-๒๕

พาสสิพงษ์ ศวธ

บุญ การปกครอง

วิบูลย์ โสภณ พ

รัฐตั้งอยู่ในแต่ละ

วิบูลย์

รัฐที่มีจุดตามฉบับ

วิบูลย์ บิกัน ซะโอรี

รัฐที่มีผู้ว่าการ

มาจากนี้ยังมี

วิบูลย์

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.7 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.boi.go.th/thai/asean/Philippines/capt1_n_mp.html

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ประเทศฟิลิปปินส์มีการใช้การพูดมากกว่า 170 ภาษา เกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มภาษาที่เรียกว่า Western Malayo-Polynesian Language ภาษาตากาล็อกและภาษาอังกฤษ คือภาษาของทางราชการ

ภาษาถิ่นอีก 12 ภาษา อันมีการพูดที่แตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาค ภาษาเหล่านี้ได้แก่ Tagalog, Cebuano, Ilokano, Hiligaynon, Waray-Waray, Bikol, Kapampangan, Pangasinan, Kinaray-a, Maranao, Maguindanao, และ Tausug ภาษาตากาล็อก (Tagalog) เป็นภาษาถิ่นที่มีการใช้มากที่สุด

(1) ตัวอักษร

A		๒๓๒๒๒
B		๐๐๐๐๐
K		๒๒๒๒๒
D		๒๒๒๒๒๒๒๒๒
G		๒๒๒๒๒๒๒
H		๒๒๒๒๒
I-E		๒๒๒๒๒๒๒๒๒
L		๒๒๒๒๒๒๒
M		๒๒๒๒๒๒๒
N		๒๒๒๒๒๒๒
NG		๒๒๒๒๒๒๒
O-U		๒๒๒๒๒
P		๒๒๒๒๒๒๒
S		๒๒๒๒๒๒๒๒๒
T		๒๒๒๒๒๒๒
W		๒๒๒๒๒๒๒๒๒
Y		๒๒๒๒๒๒๒๒๒

Filipino Alphabet

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://tsujin79.blogspot.com/2008/07/alibata-ancient-filipino-writing.html>

	=					
A	E/I	O/U				
						
Ba	Ka	Da/Ra	Ga	Ha	La	Ma
						
Na	Nga	Pa	Sa	Ta	Wa	Ya

The Tagalog Baybayin script.

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://en.wikipedia.org/wiki/Tagalog_language

(2) ไวยากรณ์ภาษา

ไวยากรณ์ยากและซับซ้อน เช่น มีการผันคำกริยาตามกาลเวลาของอดีต ปัจจุบันและอนาคตหรือประธานของประโยคสามารถอยู่ข้างหน้า ตรงกลาง หรือข้างท้าย ของประโยคก็ได้ ไม่เรียงลำดับแบบภาษาไทย เป็นต้น

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

แต่เดิมฟิลิปปินส์มีการปกครองระบอบประธานาธิบดี ต่อมาได้ร่าง รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยกำหนดให้ฟิลิปปินส์เป็นสาธารณรัฐ มีระบบการปกครองแบบ รัฐสภา ประธานาธิบดีซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกรัฐสภา ทำหน้าที่เป็นประมุขของประเทศและต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด ๆ ในขณะดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้เป็นไปตาม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับแรกของฟิลิปปินส์ที่ร่างขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2477 และ ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2478

ต่อมาในปี พ.ศ.2515 ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส ได้ประกาศกฎ อัยการศึกตามอำนาจในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ.2478 แล้วร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ขึ้นมาแทนฉบับเดิม รัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีเพียง 17 มาตรา ประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ.2516 กำหนดให้ฟิลิปปินส์มีการปกครองแบบรัฐสภา โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล

รัฐธรรมนูญฉบับเดิมและโครงสร้างของการปกครองฟิลิปปินส์มีอุปสรรค ขัดขวางความเจริญอย่างหนึ่งคือ บรรดาเจ้าของที่ดินที่ร่ำรวยเข้ามาซื้ออสังหาริมทรัพย์ในฟิลิปปินส์ คนกลุ่มนี้จะสนใจเฉพาะผลประโยชน์และความมีอภิสิทธิ์ของพวกเขาเท่านั้น

ปัจจุบันฟิลิปปินส์ ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี เป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร (วาระ 6 ปี)

ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือนางนายเบนิกโน อากีโนที่ 3 ซึ่งได้รับการ รับรองให้เป็นผู้ชนะการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2553

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www1.mod.go.th/heritage/nation/neighbour/philippines2.htm>

(2) เศรษฐกิจ

เกษตรกรรม

- พืชเศรษฐกิจสำคัญได้แก่ มะพร้าว อ้อย ป่านอบากา และข้าวเจ้า

ป่าไม้

- มีป่าไม้หนาแน่นเป็นรายได้สำคัญคือไม้มะฮอกกานี

เหมืองแร่

- ฟิลิปปินส์ไม่มีแร่ดีบุกแร่ส่งออกสำคัญคือ เหล็ก โครไมต์ ทองแดง เงิน

อุตสาหกรรม

- ใช้วัตถุดิบในประเทศเช่นโรงงานเยื่อกระดาษแปรรูปไม้ ปูนซีเมนต์

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://goo.gl/vN2Jc>

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

ประเทศฟิลิปปินส์จัดเป็นประเทศที่มีคนนับศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก มีคนนับถือนิกายโปรเตสแตนต์มากเป็นอันดับ 13 ของโลก นับถืออิสลามมากเป็นอันดับที่ 40 เป็นพวกนับถือฮินดูมาเป็นอันดับที่ 7 และนับถือพุทธศาสนาเป็นอันดับที่ 17 ของโลก

แต่โดยส่วนใหญ่จัดว่าเป็นพวกนับถือคริสตศาสนา ร้อยละ 92 ของชาวฟิลิปปินส์เป็นชาวคริสเตียน และร้อยละ 83 เป็นโรมันแคทอลิก และร้อยละ 9 เป็นชาวโปรเตสแตนต์ แม้ชาวฟิลิปปินส์จะได้รับอิทธิพลด้านศาสนาจากตะวันตกมาก แต่ก็ยังมีพวกนับถือประเพณีท้องถิ่นเดิม

อิทธิพลวัฒนธรรมจากสเปนและเม็กซิโก เรียกว่า Hispanic Influences ที่มีมากกว่า 300 ปี ในช่วงการปกครองแบบอาณานิคม จะเห็นได้จากความเชื่อในศาสนา คาทอลิกงานประเพณีทางศาสนาในทุกปี ฟิลิปปินส์จะมีงานรื่นเริง เรียกว่า Barrio Fiesta เป็นการฉลองนักบุญของเมือง หมู่บ้านและเขตการปกครองต่างๆ มีการประกอบพิธีทางศาสนา การเดินขบวนในเมืองฉลองนักบุญ การจุดพลุไฟ การประกวดความงามและการเต้นรำ รวมทั้งมีการตีไก่

วัฒนธรรม Culture

อิทธิพลวัฒนธรรมจากสเปนและเม็กซิโก เรียกว่า Hispanic Influences ที่มีมากกว่า 300 ปี ในช่วงการปกครองแบบอาณานิคม จะเห็นได้จากความเชื่อในศาสนา คาทอลิกงานประเพณีทางศาสนาในทุกปี ฟิลิปปินส์จะมีงานรื่นเริง เรียกว่า Barrio Fiesta เป็นการฉลองนักบุญของเมือง หมู่บ้านและเขตการปกครองต่างๆ มีการประกอบพิธีทางศาสนา การเดินขบวนในเมืองฉลองนักบุญ การจุดพลุไฟ การประกวดความงามและการเต้นรำ รวมทั้งมีการตีไก่

(2) การแต่งกาย

การแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์ในยุคนั้นนิยมใช้เครื่องประดับกายชาวเกาะ วิสัยัน ชอบสักตามใบหน้าร่างกายและแขนขา ชายหญิงสวมเครื่องประดับที่ทำด้วยทองคำและเพชรพลอย ชาวพื้นเมืองนิยมใส่ปลอกแขน กำไลและสร้อยคอ ซึ่งก่อนที่สเปนเข้าครอบครองสังคมแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือขุนนาง เสรีชนและทาส

ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 14 สเปนก็พบฟิลิปปินส์เป็นชาติแรก ต่อมาเกาะทุกเกาะก็ตกอยู่ในการปกครองของสเปนและได้รับอารยธรรมต่างๆตลอดจนประเพณีศาสนาวัฒนธรรมการแต่งกายและการดำเนินชีวิต ส่วนการแต่งกายก็ไม่มีกรรมสวมเสื้อ แต่งกายแบบชาวเกาะ นิยมตกแต่งด้วยเครื่องประดับและสักตามร่างกาย ดังกล่าวแล้ว

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ฟิลิปปินส์ได้เอกราชตามสนธิสัญญา เหตุการณ์บ้านเมือง ศิลปวัฒนธรรม เครื่องแต่งกายก็มีการผสมผสานกันระหว่างชาวยุโรป เอเชียและตะวันตก เครื่องแต่งกายประจำชาติเป็นเสื้อคอกว้างแบบตะวันตก แขนยกตั้งเป็นปีกกว้าง ทำด้วยผ้าบางและแข็งอย่างไหมสับปะรด นุ่งกระโปรงติดกับเสื้อเป็นชุดเดียวกัน ส่วนตามเกาะต่างๆมีการแต่งกายแบบคล้ายชาวมลายูและอินโดนีเซีย คือนุ่งโสร่งปาเต๊ะ สวมเสื้อผ้าไหมสับปะรดหรือแพร แขนกระบอกยาวจรดข้อมือ มีผ้าพาดบ่า ส่วนผู้ชายจะสวมเสื้อแขนยาวทำจากใบสับปะรด นุ่งกางเกงแบบสากล การทอผ้าไหมสับปะรดทอง ฟิลิปปินส์ทอกันมากกว่า 400 ปีหรือมากกว่า การทอไหมสับปะรดเป็นงานที่ละเอียดอ่อนใช้เวลามาก ไหมสับปะรดเป็นเส้นใยที่มีความเหนียวดีมากโดยเฉพาะเส้นใยของสับปะรดที่ได้จากเมืองอะคลัน

การแต่งกายของชาวฟิลิปปินส์

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.8 สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://tamroiphrabuddhabat.com/xmb/viewthread.php?tid=764>

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

(1) ตัวอักษร

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
	ဟ	ဠ	အ	

Myanmar Alphabets

ที่มา:วันที่สืบค้นข้อมูล11 พฤศจิกายน2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.shwedaling.com/blog/2009/09/09/responses-to-can-you-speak-burmese-fluently/>

က ဝ ဂ ဃ င
 စ ဆ ဇ ဈ ည
 ဋ ဌ ဍ ဎ ဏ
 တ ထ ဒ ဇ န
 ပ ဖ ဖ ဘ ဘ
 ယ ရ လ ဝ သ
 ဟ ဇ အ

Myanmar Alphabets

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.tourgallerytravel.com/index.php?id=61>

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
၀	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉

Numerals & Numerical Representation

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.tourgallerytravel.com/index.php?id=61>

က	ခ	ဂ	ဃ	င
ka [ka]	kha [k'a]	ga [ga]	gha [ga]	na [na]
စ	ဆ	ဇ	ည	ဉ
ca [sa]	cha [s'a]	ja [za]	jha [za]	ña [ña]
တ	ထ	ဒ	ဗ	ဏ
ta [ta]	tha [t'a]	da [da]	ḍha [da]	ṇa [na]
တ	ထ	ဒ	ဇ	န
ta [ta]	tha [t'a]	da [da]	dha [da]	na [na]
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
pa [pa]	pha [p'a]	ba [ba]	bha [ba]	ma [ma]
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
ya [ya]	ra [ya]	la [la]	wa [wa]	sa [θa]
ဟ	ဇာ	အ		
ha [ha]	la [la]	a [a]		

Myanmar Scripts and Alphabet

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://myanmartravel.org/language.html>

(2) ไวยากรณ์ภาษา

การเรียงคำเป็นแบบ ประธาน-กรรม-กริยา ยกเว้นคำว่า ga (เป็น) ซึ่งจะวางต่อจากประธาน คำสรรพนามเปลี่ยนตามเพศและสถานะของผู้ฟัง เป็นภาษาพยางค์เดี่ยว แต่มีรากศัพท์และการเติมคำอุปสรรค การเรียงคำในประโยคไม่มีบุพบท สันธานแต่ใช้การเติมปัจจัย

คำศัพท์ส่วนใหญ่มาจากภาษาตระกูลทิเบต-พม่า ศัพท์เกี่ยวกับศาสนา การศึกษา ปรัชญา รัฐบาลและศิลปะ ได้มาจากภาษาบาลีเป็นส่วนใหญ่ คำยืมจากภาษาอังกฤษมักเกี่ยวกับธุรกิจหรือการปกครองสมัยใหม่ คำยืมจากภาษาฮินดีมักเกี่ยวกับอาหารและการปรุงอาหาร

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

เผด็จการทางทหาร ปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council – SPDC)

ประธานสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (ประมุขประเทศ) คือ พลเอกอาวุโส ตาน ช่วย (Senior General Than Shwe) (เมษายน 2535)

นายกรัฐมนตรี (หัวหน้ารัฐบาล) คือ พล.อ.เทียน เสง (Gen. Thein Sein) นายกรัฐมนตรีคนที่ 11 ของพม่า (พ.ศ. 2550)

หมายเหตุ พลเอกอาวุโส ตาน ช่วย (Senior General Than Shwe) อดีตประมุข ซึ่งยังคงดำรงยศทางทหาร แต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญเมียนมาร์

รัฐมนตรีต่างประเทศนายวันนะ หม่อง ลวิน (U Wunna Maung Lwin)

ระบอบการปกครอง รัฐสภาที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขประเทศและหัวหน้ารัฐบาล

เขตการปกครองปัจจุบันพม่าแบ่งเขตการ ปกครองออกเป็นสองประเภท คือ รัฐ (State) หมายถึงพื้นที่ที่มีประชากรของชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 7 รัฐ ประกอบด้วย รัฐคะฉิ่น รัฐฉาน รัฐคะยาห์ รัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ รัฐอาระกัน(ยะไข่) และรัฐชิน อีกประเภทหนึ่งคือ เขต หรือภาค (Division) หมายถึงพื้นที่ที่มีประชากรพม่าอาศัยอยู่หนาแน่น แบ่งออกเป็น 7 เขต ประกอบด้วย เขตตะนาวศรี เขตย่างกุ้ง เขตอิระวดี เขตพะโค เขตมะกวย เขตมณฑลชะเลย์ เขตสะกาย

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.mfa.go.th/web/479.php?id=49>

(2) เศรษฐกิจ

หน่วยเงินตราจัต อัตรแลกเปลี่ยนประมาณ 725 จัตเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 24 จัตเท่ากับประมาณ 1 บาท (ณ เดือนกันยายน 2554)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 31.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 2,858 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 3.3 (ปี 2553)

สินค้านำเข้าสำคัญเครื่องจักรกล ไยสังเคราะห์ น้ำมันสำเร็จรูป

สินค้าส่งออกสำคัญก๊าซธรรมชาติ ไม้ เมล็ดพืชและถั่ว

ที่มา:วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.mfa.go.th/web/479.php?id=49>

รัฐบาลพม่าประกาศนโยบายตั้งแต่เข้ายึดอำนาจการปกครองใหม่ ๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจพม่าจากระบบวางแผนส่วนกลาง (centrally-planned economy) เป็นระบบตลาดเปิดประเทศรองรับและส่งเสริมการลงทุนจากภายนอก ส่งเสริมการส่งออก การท่องเที่ยว และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับภูมิภาค แต่ในทางปฏิบัติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของพม่าไม่คืบหน้า รัฐบาลพม่าไม่ได้ดำเนินการในทิศทางดังกล่าวอย่างเต็มที่ รัฐบาลยังคงคุมและแทรกแซงภาคการผลิตต่าง ๆ อย่างเข้มงวด มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการค้าการลงทุนบ่อยครั้ง อาทิ เมื่อปี 2546 รัฐบาลพม่าได้ประกาศให้ทำการค้าข้าวโดยเสรี แต่ในปี 2547 ได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวเป็นเวลา 6 เดือน

ปัจจุบัน แม้ว่ารัฐบาลพม่ายังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ที่สำคัญเพื่อปฏิรูประบบเศรษฐกิจมหภาค แต่พยายามเร่งการพัฒนาภาคการเกษตร การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การนำทรัพยากรมาใช้ (โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติและพลังน้ำ) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านเกษตรกรรม รัฐบาลพม่าให้ความสำคัญต่อการผลิตและส่งออกผลผลิตถั่ว ข้าว ยางพารา ฯลฯ โดยสภาการค้า (Trade Council) ภายใต้การกำกับของรองพลเอกอาวุโส หม่อง เอ ได้ปรับระบบการส่งออกถั่วขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและจูงใจให้เกษตรกร ขยายการเพาะปลูก และรัฐบาลพม่าพยายามส่งเสริมโครงการปลูกข้าวเพื่อการส่งออก แม้ได้เปลี่ยนนโยบายในเรื่องนี้กลับไปกลับมาหลายครั้ง แต่ล่าสุดได้หันมาส่งเสริมเรื่องนี้ โดยเมื่อกลางปี 2548 ได้อนุญาตให้ภาคเอกชนทำการปลูกข้าวเพื่อการส่งออกอีก 30 บริษัท นอกจากนี้ รัฐบาลพม่ายังให้ความสำคัญต่อพืชเศรษฐกิจรายการใหม่ ๆ อาทิ ถั่วแมคคาเดเมีย โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมที่โครงการพัฒนาอดอยตุงเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548 และขอให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงส่งเมล็ดแมคคาเดเมีย 4.5 ตันไปปลูกในรัฐฉานของพม่า

การลงทุนด้านพลังงานในพม่าเป็นแหล่งรายได้จากต่างประเทศที่สำคัญที่สุดของพม่าในปี 2547 - 2548 รัฐบาลพม่าได้ลงนามการสำรวจก๊าซธรรมชาติกับบริษัทเอกชนต่างประเทศหลายราย อาทิ จีน ไทย (ปตท.สผ.) อินเดียและสาธารณรัฐเกาหลี ปัจจุบันการลงทุนด้านพลังงานในพม่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 88 ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดในพม่า มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 95 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2546 และ 128 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2547 นอกจากนี้ รัฐบาลพม่าเตรียมจะเปิดพื้นที่แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในทะเลให้เอกชนต่างชาติลงทุนสำรวจและขุดเจาะเพิ่มอีก 13 แปลง (ยังคงสงวนแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบนบกไว้สำหรับวิสาหกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของพม่า) ขณะเดียวกัน ก็เริ่มความร่วมมือด้านไฟฟ้าพลังน้ำกับไทยและจีน ซึ่งเป็นโครงการที่พลเอกอาวุโส ตาน ฉ่วย ให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://goo.gl/H0fMS>

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

Myanmar

ประเพณีการบวชลูกแก้วชาวเมืองม้ ประเทศพม่า

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.dmc.tv/page_print.php?p=latest_update/Myanmar_Novice.html

ประเพณีสงกรานต์สาดน้ำ พม่า

ที่มา:วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.photoontour.com/worldphotos/23/23_water_festival01.htm

(2) การแต่งกาย

เครื่องแต่งกายชาวพม่าทั้งหญิงและชาย นิยมนุ่งโสร่งที่เรียกว่า “ลองยี” (Longeje) ซึ่งมีทั้งผ้าฝ้ายและไหมที่มีสีสัน ของผู้หญิงจะมีลายเชิงด้านล่างและมีลวดลายเล็กๆกระจายทั่วผืนผ้า ลวดลายของแต่ละท้องถิ่นจะต่างกันผ้าที่ทอมาจากเมืองอมรปุระ เป็นลวดลายดอกไม้ เครื่องไม้หรือเป็นดอกเป็นลายตามขวาง ไม่นิยมใช้เข็มขัด สวมเสื้อตัวสั้นคอกลมผ่าอก ติดกระดุม 5 เม็ด แขนกระบอกยาวจรดข้อมือ บางครั้งเป็นแขนสั้นเลยไหล่ลงมาเล็กน้อย ผ้าตัดเสื้อนิยมใช้ผ้าเนื้อบางสีสดเช่น ผ้ามีสลิน ผ้าปาน หรือผ้าไนลอน สวมรองเท้าคิ๊บ รองเท้าแตะทั้งหญิงชาย แต่ของหญิงจะเป็นสีมีลวดลายเป็นดอกดวงปักด้วยลูกปัดหรือดินเงินดินทอง สะพายย่ามซึ่งเป็นผ้าไหมสีสวยสดทอมาจากรัฐฉาน

ผม โดยทั่วไปไว้ผมยาวเกล้าสูง บางทีก็ปล่อยชายห้อยลงมาไว้ทางซ้ายข้างขวาข้าง มีดอกไม้แซมผม

เครื่องประดับ นิยมหินและพลอยที่มีค่า เช่น ทับทิม นิลและหยก

ชาย นุ่งโสร่งเช่นเดียวกับหญิง แต่สีไม่ฉูดฉาดเป็นลายตารางโตบ้างเล็กบ้างหรือเป็นลายทางยาวบ้าง โดยทั่วไปใส่เสื้อขาว เมื่อมีพิธีจะสวมเสื้อคล้ายเสื้อจีนแขนยาวถึงข้อมือแบบหนึ่งเรียกว่า “กยูตัง” เป็นเสื้อชายสั้นๆติดกระดุมแบบจีนป้ายมาข้างๆอีกแบบเรียกว่า “กยูเฮง” ตัวยาวถึงสะโพกและติดกระดุมตั้งแต่คอตรงมาจรดชายเสื้อ ใช้สีสุภาพ

เช่น ขาว ดำหรือนวล ถ้าอากาศหนาวจะสวมเสื้อกั๊กทอสักหลาดทับอีกชั้นหนึ่ง จะสวม
รองเท้านุ่มส้นเมื่อมีพิธี

ผม ตัดผมสั้น ไม่นิยมสวมหมวกหรือโพกศีรษะตามประเพณีเดิม เมื่อมีพิธีจะมีผ้า
หรือแพรโพกศีรษะทำเป็นกระจุกปล่อยชายทิ้งไว้ทางด้านขวา นิยมใช้สีชมพู

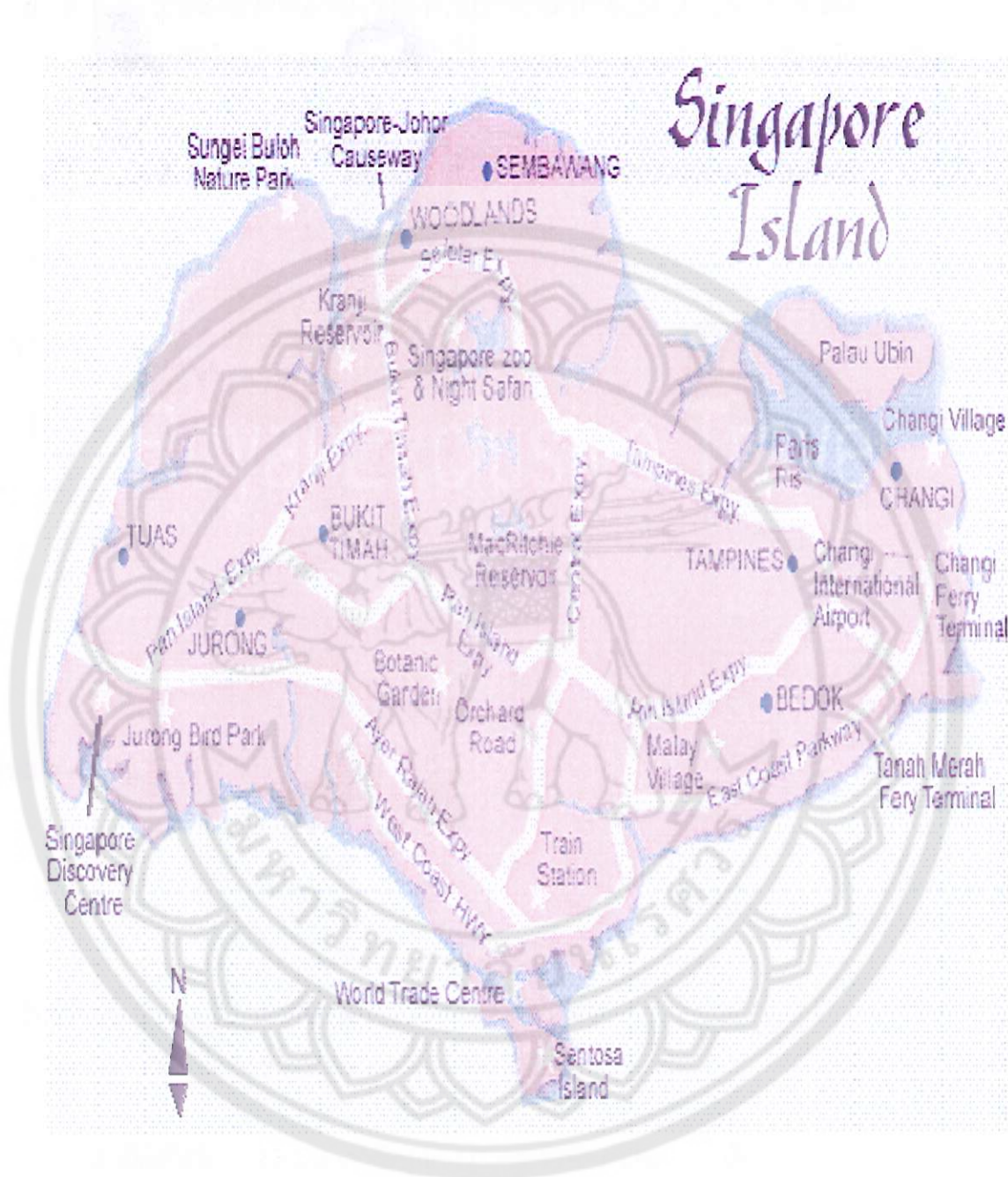
การแต่งกายของชาวพม่า

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.9 สาธารณรัฐสิงคโปร์

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
http://www.boi.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_m1.html

1) องค์ความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาประจำชาติ: คือภาษามลายู

ภาษาราชการ: ภาษามลายู, ภาษาจีนกลาง, ภาษาทมิฬ และภาษาอังกฤษ

Arabic alphabet for Malay (Jawi)

(1) ตัวอักษร

ز	ر	ذ	د	خ	ح	ج	ث	ب	ا		
zal	ra	dzal	dal	kha	ha	ca	jim	tha	ta	ba	alif
z	r	dz	d	kh	h	c	j	th	t	b	.
[z, ʒ]	[r]	[dz]	[d]	[x, k]	[h]	[ç]	[ʒ]	[tʰ]	[t]	[b]	[0]
س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	غ	ف	ق	
sa	sha	sa	sa	ta	ta	ca	ghayn	ghayn	fa	qa	
[s]	[ʃ]	[s]	[s]	[t]	[tʰ]	[z]	[ɣ]	[ɣ]	[f]	[q]	
ك	گ	ل	م	ن	و	ه	لا	ء	ي	ن	
ka	ga	la	ma	na	wa	ha	la	alif	ya	ny	
[k]	[g]	[l]	[m]	[n]	[w]	[v]	[la]	[h]	[j]	[ɲ]	

การออกเสียงของภาษามลายู

Vowels & Diphthongs

a	e	i	o	u	ai	au	ua
[a, ɔ]	[e, ɛ, ə]	[i]	[o]	[u]	[aɪ, ai]	[aʊ, au]	[ua]

Consonants

b	c	d	f	g	h	j	k	l	m	n
[b]	[ç]	[d]	[f]	[g]	[h]	[ç]	[k]	[l]	[m]	[n]
ny	ng	p	r	s	sy	t	v	w	y	z
[ɲ]	[ŋ]	[p]	[r]	[s]	[ʃ, ʒ, ç]	[t]	[v]	[w]	[j]	[z]

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.omniglot.com/writing/malay.htm>

(2) ไวยากรณ์ภาษา

ภาษามาลายูเป็นภาษารูปคำติดต่อ การสร้างคำใหม่ทำได้ 3 วิธีคือ ลงวิ
ภัติปัจจัยที่รากศัพท์ สร้างคำประสมหรือซ้ำคำ

โครงสร้างของประโยคเรียงให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จะเป็น

ประธาน + กริยา + กรรม + (สถานที่+ วิธีการ + เวลา)

เช่น

Ali mencurikasut di bilik air

อาลีขโมยรองเท้าที่ห้องน้ำ

คำในภาษามลายูก็เหมือนคำในภาษาอื่นๆ ของโลกที่ต่างมีคำหลากหลายชนิดใน
ภาษาของตนเอง ซึ่งในการสร้างประโยคหนึ่งขึ้นมาหนึ่ง ก็จะต้องอาศัยคำเหล่านี้ในการ
ประติประต่อเป็นประโยคหนึ่งเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน โดยแต่ละคำก็จะมีหน้าที่
และวิธีการใช้ที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติแต่เดิมของคำชนิดนั้นๆ
รวมถึงบริบทในการใช้อีกด้วย ซึ่งในส่วนของภาษามลายูนั้น ก็อาจจะจำแนกคำออกเป็น
ชนิดต่างๆ ได้ดังนี้

1.) Kata Nama (คำนาม)

1.1) Kata Nama Am (คำนามสามัญ)

1.2) Kata NamaKhas (คำนามวิสามัญ)

1.3) Kata GantiNama (คำสรรพนาม)

1.4) Kata Bilangan (คำชี้จำนวน)

2.) Kata Adjektif (คำคุณศัพท์)

3.) Kata Kerja (คำกริยา)

4.) Kata Sendi (คำบุพบท)

5.) Kata Keterangan (คำวิเศษณ์)

6.) Kata Hubung (คำเชื่อม)

7.) Kata Seru (คำอุทาน)

8.) Kata Sandang (คำนำหน้านาม)

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

สาธารณรัฐ (ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีสภาเดียว) โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดี คือ นายเอส อาร์ นาธาน (เซลลาปัน รามานาธาน : S R Nathan) (ดำรงตำแหน่งสองสมัยตั้งแต่ 1 กันยายน 2542)

นายกรัฐมนตรี คือ นายลี เซียน ลุง (Lee HsienLoong) (12 สิงหาคม 2547)

สิงคโปร์ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด (The Constitution) แบ่งอำนาจการปกครองเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สภาบริหาร (The Executive) ประกอบด้วยประธานาธิบดี และคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่บริหารประเทศผ่านกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานในสังกัดราชการอื่นๆ

ประธานาธิบดีสิงคโปร์มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีวาระดำรงตำแหน่ง 6 ปี โดยประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นายเซลลาปัน รามา นาธาน (Mr. Sellapan Rama Nathan) เป็นประธานาธิบดีคนที่ 6 ของสิงคโปร์ แต่เป็นคนคนที่ 2 ที่มาจากการเลือกตั้ง เข้าดำรงตำแหน่งเป็นสมัยที่ 2 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548

คณะรัฐมนตรีสิงคโปร์มาจากการเลือกตั้งทั่วไปทุก 5 ปี พรรคการเมืองสำคัญ 4 พรรค ได้แก่ People's Action Party (PAP) ของนายลี เซียน ลุง (Lee HsienLoong) ก่อตั้งในปี 2497 ซึ่งนับตั้งแต่ปี 2502 ที่เริ่มมีการเลือกตั้ง พรรค PAP ได้รับคะแนนเสียงข้างมาก และจัดตั้งรัฐบาลปกครองประเทศด้วยความมั่นคงมาตลอด Worker's Party (WP) ก่อตั้งขึ้นในปี 2500 ปัจจุบันมีนาย Low Thia Kiang เป็นหัวหน้าพรรค Singapore Democratic Party (SDP) ก่อตั้งในปี 2523 ภายใต้การนำของนาย CheeSoo Juan และ Singapore Democratic Alliance (SDA) ก่อตั้งเมื่อปี 2544 จากการรวมพรรคเล็กหลายพรรค ปัจจุบันมีนาย Chiam See Tong เป็นหัวหน้าพรรค

2. รัฐสภา (Parliament) มาจากการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งล่าสุดวันที่ 6 พฤษภาคม 2549 ได้สมาชิกสภาผู้แทนรวม 84 คน แบ่งเป็นฝ่ายรัฐบาล รวม 82 คน มาจากพรรค People's Action Party และฝ่ายค้านมี 2 คน มาจากพรรค Worker's Party และพรรค Singapore Democratic Alliance สำหรับการเลือกตั้งครั้งต่อไป กำหนดในต้นปี 2554

3. สถาตุลาการ (The Judiciary) แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ศาลชั้นต้น (Subordinate Courts) และศาลฎีกา (Supreme Court)

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.boj.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_p2n.html

(3) เศรษฐกิจ

ขนาดเศรษฐกิจของสิงคโปร์วัดจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Products : GDP) ปี 2549 ประมาณ 1.3 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สูงเป็นอันดับ 3 ในอาเซียน รองจากอินโดนีเซียและไทย แต่สิงคโปร์มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดในภูมิภาคเพียง 4.5 ล้านคน ทำให้รายได้เฉลี่ยของประชากรวัดจาก GDP ต่อหัวสูงถึง 29,474 ดอลลาร์สหรัฐฯ สูงกว่าไทยเกือบ 10 เท่า

ภาคบริการมีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสิงคโปร์ โดยมีบทบาทใน GDP ถึงร้อยละ 63.8 ภาคบริการที่สำคัญ เช่น ค้าส่ง ค้าปลีก การขนส่ง ภัตตาคาร และโรงแรม การเงินการธนาคาร เป็นต้น รองลงมา ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 26 ที่เหลือเป็นภาคอื่นๆ อาทิ ก่อสร้าง เกษตรกรรม และประมง ร้อยละ 10.2

สิงคโปร์มีโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ สิงคโปร์นับเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศมากที่สุดในโลก เป็นผู้นำด้านการต่อและซ่อมแซมเรือ ขณะที่สนามบินชางฮีของสิงคโปร์ ได้รับการยอมรับให้เป็นหนึ่งในศูนย์กลางการบินสำคัญในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังเป็นศูนย์กลางด้านการเงินแห่งหนึ่งของโลก การค้าเงินในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสิงคโปร์มีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 4 ของโลก รองจากลอนดอน นิวยอร์ก และโตเกียว ปัจจุบันบริษัทธุรกิจข้ามชาติต่างๆ ไม่น้อยกว่า 7,000 แห่ง มีสำนักงานที่สิงคโปร์

World Economic Forum (WEF) ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับชั้นนำของโลก ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จำนวน 102 ประเทศ ด้วยวิธี Growth Competitiveness Index (GCI) ซึ่งเป็นการประเมินโอกาสของการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะปานกลางและระยะยาว โดยพิจารณาจากระดับเทคโนโลยีของประเทศ ประสิทธิภาพขององค์กรรัฐ รวมถึงปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ Business Competitiveness Index (BCI) ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยพิจารณาจากโครงสร้างองค์กรธุรกิจและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศ พบว่าทั้ง GCI และ BCI ของสิงคโปร์ ในปี 2550 สูงสุดในเอเชีย โดย GCI ของสิงคโปร์ อยู่ในอันดับที่ 7 และ BCI อยู่ในอันดับที่ 9 สูงกว่าญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 10 ของทั้งโลก

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

http://www.boi.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_p2n.html

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

เชื้อชาติที่ผสมผสานอย่างลงตัวและคุณภาพชีวิตที่ดี สิงคโปร์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีคนจากหลากหลายเชื้อชาติ เช่น จีน มาเลย์ อินเดีย และลูกครึ่งระหว่างชาวเอเชียและชาวยุโรปมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบและไม่มีปัญหาขัดแย้งเรื่องชนชาติระหว่างกัน โดยที่ทุกเชื้อชาติยังดำรงไว้ซึ่งวิถีการดำเนินชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมของตนไว้อย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ในสิงคโปร์ยังมีผู้เชี่ยวชาญจากต่างชาติมากถึง 90,000 คน ที่เข้ามาอยู่อาศัยและทำงาน ซึ่งคนเหล่านี้ได้เข้ามาเผยแพร่ขนบธรรมเนียมและแลกเปลี่ยนแนวความคิดกับคนในประเทศ นับเป็นการเพิ่มสีสันให้กับชาวสิงคโปร์

(2) การแต่งกาย

การแต่งกายของชาวมลายูในสิงคโปร์

เสื้อใช้ลวดลายและดอกคล้ายโสร่งของอินโดนีเซีย แบบอาจจะเพี้ยนไปบ้าง ใช้ผ้าพื้นเข้มทำตัวเสื้อ มีลวดลายตามรอบคอสาบและปลายแขน

ส่วนชายแต่งชุดสากล สำหรับชาวจีน อินเดีย ยุโรปก็แต่งตาม การแต่งกายของแต่ละชาติ เอกลักษณ์ของชาวสิงคโปร์ ไม่มีศิลปะเป็นของตนเอง

การแต่งกายของชาวสิงคโปร์

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.2.10 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.meetawee.com/home/introduce-laos.html>

1) องค์กรความรู้ทางด้านภาษา

ภาษาลาว (ลาว: **ພາສາລາວ** พาสาลาว) เป็นภาษาราชการภาษาลาวมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาไทยในภาคอีสานของไทย นอกจากนี้คนลาวบางส่วนยังสามารถใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสได้ดี สำหรับประชาชนชาวลาวทางตอนเหนือของประเทศสำเนียงการพูดและความหมายของคำบางคำคล้ายกับภาษาพื้นเมืองในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และเลยทางตอนเหนือของประเทศไทย

(1) ตัวอักษร

ภาพอักษรลาว ปรากฏในหนังสือหลักภาษาไทยของกำชัย ทองหล่อ สันนิษฐานว่าเป็นอักษรลาวแบบที่พุทธบัณชิตสภาจันทบุรีประเทศลาวกำหนดให้ใช้ อยู่ระยะหนึ่ง โดยเพิ่มอักษรที่ใช้เขียนบาลีสันสกฤตเข้าไปในชุดอักษรลาวเดิม เพื่อให้เกิดความสะดวกในการพิมพ์หนังสือลาวทั้งเรื่องทางโลกและทางธรรม

ที่มา :วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/อักษรลาว>

ຂ	ຄ	ງ	ຈ	ສ	ຊ	ຍ	ດ	ຕ	ຖ
kh/k	kh/k	ng/ng	c/t	s/t(s)	s/t	tj/y	d/t	t/t	th/t
2	3	3	1	2	3	3	1	1	2
ຟ	ຝ	ພ	ຟ	ມ	ຍ	ວ	ຣ	ອ	ຫ
ph/p	f	ph/p	f/p(f)	m/m	y	l/n	l/n	v(w)/w	h
2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
ຫນ/ຫ		ຫມ/ຫ		ຫວ/ຫ		ຫຼວ		ຫຍ/ຫ	
n (2)		m (2)		l (2)		v(w) (2)		tj (2)	

ภาพอักษรลาว

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://goo.gl/iq5WL>

(2) ไวยากรณ์ภาษา

อักษรลาว มีพยัญชนะ 33 รูป 21 เสียง สระมี 28 รูป 27 เสียง มีเสียงวรรณยุกต์ 6 เสียงซึ่งขึ้นกับพื้นเสียงของพยัญชนะ ลักษณะของคำ (คำเป็น คำตาย) เครื่องหมายวรรณยุกต์ และความยาวของเสียงสระ การเขียนยึดสำเนียงเวียงจันทน์เป็นหลัก ไม่มีระบบการถอดเป็นอักษรโรมันที่แน่นอน นิยมใช้ระบบถ่ายเสียงของภาษาฝรั่งเศส

การเรียงประโยคเหมือนภาษาไทย คือ

ประธาน + กริยา + กรรม (+ ส่วนขยาย)

2) องค์ความรู้ทางด้านสังคม

(1) การปกครอง

สปป.ลาวปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว คือพรรคประชาชนปฏิวัติลาว มีประธานพรรคเป็นประมุขของประเทศ ตำแหน่งเรียกว่า ประธานประเทศ ส่วนนายกรัฐมนตรีเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร ทั้ง 2 ตำแหน่งได้รับแต่งตั้งจากสภาแห่งชาติ (เดิมคือสภาประชาชนสูงสุด เปรียบได้กับสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่นิติบัญญัติและเป็นผู้ควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ

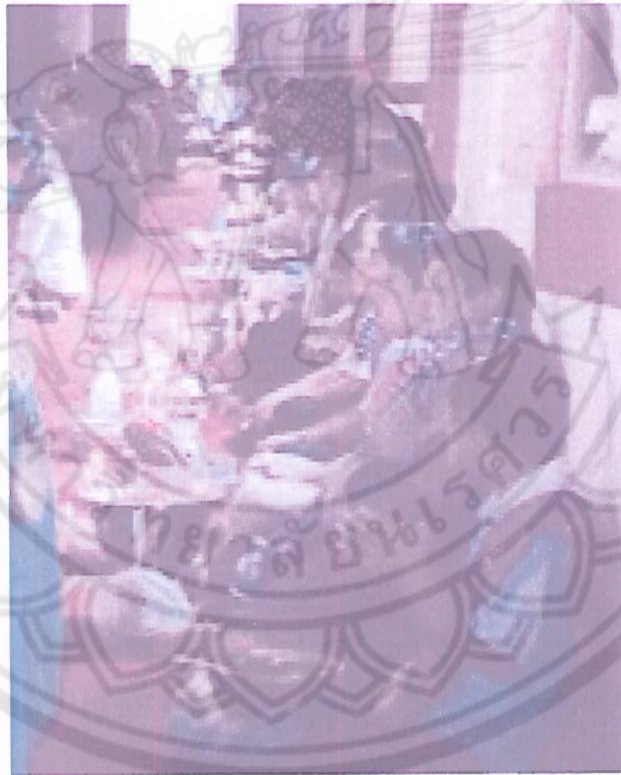

(2) เศรษฐกิจ

ลาวเป็น 1 ใน 10 ของประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก รายได้ประชาชาติต่อคนไม่ถึง 400 เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี(ประมาณ 17,000 บาท)ประชากรกว่า 80 เปอร์เซนต์ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ประมง และหาของป่า มีเพียง 10 เปอร์เซนต์ที่มีอาชีพรับราชการทหารและพลเรือน ส่วนการทำงานในภาคอุตสาหกรรมนั้นแทบจะไม่มีเลย ลาวต้องพึ่งพาเงินช่วยเหลือจากต่างชาติผ่านทางองค์กรต่างๆเช่น องค์กรสหประชาชาติ กองทุนเอดีบี และธนาคารโลก เป็นต้น

3) องค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

(1) วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ

พิธี Boun Padabdin (ข้าว) ในหลวงพระบาง

คนไปวัดในพื้นที่เพื่อเซ่นปู่ตาตายเป็นกุศลร่วมกัน

Boun Padabdin เทศกาลนี้สำหรับการไหว้ปู่ตาจะทำให้คนตายได้รับบุญ จัดขึ้นระหว่างดวงจันทร์เต็มลิบของปฏิทินจันทรคติ.

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.hotsia.com/Laos/events.shtml>

ส้มตำลาว

ที่มา: วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก
<http://www.pg.in.th/photo/view/546090>

(2) การแต่งกาย

ผู้หญิง นุ่งPatoi (มีลักษณะคล้ายผ้าถุงของไทย) นิยมทำเป็นลายทางๆ
 เชิงผ้าเป็นสีแดงแก่หรือน้ำตาลเข้ม ถ้าผ้าถุงเป็นไหม เชิงก็จะเป็นไหมด้วย มักจะทอทอง
 และเงินแทรกเข้าไป ไฉ้ผมเกล้ามวยประดับดอกไม้

ผู้ชาย นุ่งPatoi เป็นการนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อชั้นนอก กระดุมเจ็ดเม็ด

การแต่งกายของชาวลาว

ที่มา : วันที่สืบค้นข้อมูล 11 พฤศจิกายน 2554 เข้าถึงได้จาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

2.3 สรุป

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of South East Asian Nations/ASEAN) เป็นองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความมั่นคงทางการเมือง การเจริญเติบโตทางการค้าและทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมของประเทศสมาชิก ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของอาเซียนตั้งแต่แรกเริ่ม โดยในครั้งนั้นมีประเทศสมาชิกเพียง 5 ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย ในปัจจุบันอาเซียนมีประเทศสมาชิกถึง 10 ประเทศซึ่งประเทศสมาชิกใหม่ได้แก่ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา การปรับตัวของประเทศสมาชิกอาเซียนในการก้าวเข้าสู่ “ตลาดอาเซียน” หรือ “ประชาคมอาเซียน” ที่ตื้นนั้นเป็นสิ่งที่ทุกประเทศให้ความสำคัญและกำลังพัฒนาแนวนโยบายเพื่อตอบสนองความเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ ประเทศไทยก็ดำเนินนโยบายเรื่องการปรับตัวหรือการเตรียมการดังกล่าวนี้เช่นกัน เห็นได้จากนโยบายเรื่องการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมที่ทางภาครัฐได้เตรียมความพร้อมไว้ในหลายประเด็น องค์ประกอบทางสังคมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งแต่เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ประชาคมอาเซียนควรแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันคือองค์ประกอบที่เป็นความรู้ทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีประเด็นที่ต้องเรียนรู้อีกมากเพื่อให้เท่าทันประเทศอื่น ๆ ที่ได้เตรียมการและเตรียมความพร้อมในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นอย่างดีเพื่อให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนได้เรียนรู้ตนเองและเพื่อนบ้านและพัฒนาไปสู่การเป็น "One Vision, One Identity, One Community" ดังที่ปรากฏเป็นคำขวัญของอาเซียน

2.4 คำถามทบทวน

1. สัญลักษณ์อาเซียนมีที่มาอย่างไรและองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความหมายอย่างไร
2. การประชุมผู้นำอาเซียนครั้งใดที่สำคัญที่สุด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น จงอธิบายให้เข้าใจอย่างชัดเจน
3. กฎบัตรอาเซียนมีความสำคัญอย่างไร จงอธิบายให้เข้าใจอย่างชัดเจน
4. วิสัยทัศน์ของอาเซียน ปี 2020 ส่งผลอย่างไรต่อประเทศสมาชิกของอาเซียน
5. การศึกษาองค์ความรู้ทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนส่งผลดีอย่างไร จงตอบข้อดีอย่างน้อย 5 ข้อพร้อมอธิบายอย่างละเอียด
6. “ภาษาประจำชาติ ชุดประจำชาติ ธงประจำชาติ” คำเหล่านี้แสดงลักษณะของประเทศต่าง ๆ ใดอย่างไรและส่งผลกระทบต่อการรวมตัวเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
7. “ความเป็นอาเซียน” หมายความว่าอย่างไร มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบให้เห็นอย่างชัดเจน

2.5 เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. 2529. **อ่านภาษาเขมร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กลไกระบบข้อพิพาทของอาเซียน. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.moc.go.th/opscenter/cr/asean.html>
- การเมืองการปกครอง. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.maesariang.com/indonesia/2.php>
- การเมืองการปกครอง. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก http://nusantara-studies.blogspot.com/2009/02/blog-post_25.html.
- การแต่งกายของไทย. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://blog.eduzones.com/phanphama/32874>
- ชุด "อ่าว หล่่วย". สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://bob23007.exteen.com/20060907/entry>
- รูปแบบการอ้างอิงและบรรณานุกรม. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก http://www.baanjommyut.com/library_2/asean_community/brunei/02.html
- ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://mos.e-tech.ac.th/mdec/learning/s1301/unit02.html>
- ลักษณะทางวัฒนธรรมประเพณีไทย. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.thaigoodview.com/node/18397>.
- ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมเวียดนาม. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_vietnam/2010_vietnam_1_3-4.html
- เศรษฐกิจการค้า. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.maesariang.com/indonesia/2.php>

อักษรโบราณของอินโดนีเซีย. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูล
จาก

http://www.baanjomyut.com/library_2/asean_community/indonesia/07.html

The Official Website of The Association of Southeast Asian Nations.

2009. Retrieved November 12, 2011, from

http://www.asean.org/about_ASEAN.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://asean-chinasummit.fmprc.gov.cn/eng/tpbd/>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://en.wikipedia.org/wiki/Tagalog_language

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://blog.eduzones.com/winny/3653>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://downmerngnews.blogspot.com/2009/10/15_27.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://goo.gl/H0fMS>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://goo.gl/iq5WL>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน
2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=045623efc6b5889a>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://guru.truelife.com/issue/content/view/104850>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://media.thaigov.go.th/pageconfig/viewcontent/viewcontent1.asp?pageid=471&directory=1779&contents=50597>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://nikrakib.blogspot.com/2010/02/blog-post_6557.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://tamroiphhabat.com/xmb/viewthread.php?tid=764>

- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
[http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255203090274
&tb=N255203](http://thainews.prd.go.th/view.php?m_newsid=255203090274&tb=N255203)
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://th.reingex.com/Cambodia-Business-Economy.shtml>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://th.wikipedia.org/wiki/อักษรลาว>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://tsujin79.blogspot.com/2008/07/alibata-ancient-filipino-writing.html>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://women.kapook.com/view31480.html>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก <http://www.balitouring.com>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://www.boi.go.th/thai/asean/index.html>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://www.boi.go.th/thai/asean/Philippines/capt1_n_mp.html
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://www.boi.go.th/thai/asean/Singapore/capt1_p2n.html
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
<http://www.clipmass.com/story/7522>
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://www.dmc.tv/page_print.php?p=latest_update/Myanmar_Novice.html
- สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก
http://www.kantei.go.jp/foreign/koizumiphoto/2003/10/07asean3_e.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

http://www.kantei.go.jp/foreign/koizumiphoto/2004/11/29asea_n_e.html

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.hotsia.com/Laos/events.shtml>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.human.cmu.ac.th/home/hc/ebook/006216/006216-05.pdf>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

http://library.arit.rmutsv.ac.th/data/asian_summit.pdf

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1258289773&grp_id=01&catid

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.meetawee.com/home/indonesia-indo.html>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.meetawee.com/home/introduce-laos.html>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.meetawee.com/home/travel-info/asia-info/cambodia-info.html>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.mfa.go.th/web/479.php?id=49>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.mfa.go.th/web/2207.php?id=1827>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

http://www.mpi.gov.vn/portal/page/portal/mpi_en/30975/41730?p_page_id=&pers_id=417323&folder_id=&item_id=11622523&p_details=1

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.omniglot.com/writing/malay.htm>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.pg.in.th/photo/view/546090>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

http://www.photoontour.com/worldphotos/23/23_water_festival01.htm

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.shwedarling.com/blog/2009/09/09/responses-to-can-you-speak-burmese-fluently/>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.student.chula.ac.th/~52467795/musicthai.htm>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www.tourgallerytravel.com/index.php?id=61>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://www1.mod.go.th/heritage/nation/neighbour/philippines2.htm>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. เข้าดูข้อมูลจาก

<http://203.146.129.175/web/?q=node/57214>

บทที่ 3

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม: จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ผู้เรียบเรียงได้กล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมในบทที่ 1 และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิกในบทที่ 2 สำหรับเนื้อหาในบทที่ 3 นี้จะเป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับจุดร่วมและจุดต่างทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนทั้ง 10 ประเทศซึ่งได้แก่อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชาโดยจะเสนอให้ผู้อ่านได้เห็นภาพรวมของ “จุดร่วม-จุดต่าง” ของแต่ละประเทศพร้อมยกตัวอย่างประกอบการอธิบายเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.1 มองอย่างไรให้เห็นจุดร่วม-จุดต่าง

มุมมองหรือทัศนะเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น มีความน่าสนใจอยู่หลายประเด็นทั้งในแง่ของการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ เนื้อหาในตำราเล่มนี้ได้สังเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์จุดร่วม-จุดต่างในประเด็นที่เกี่ยวกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาภาษา สังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นรายวิชาที่ผู้เรียบเรียงเป็นผู้สอนและมุ่งหวังจะนำตำราเล่มนี้เป็นคู่มือเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ผู้เรียบเรียงอธิบายประเด็นเกี่ยวกับ “จุดร่วม” โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านภาษาที่มีไวยากรณ์ของแต่ละภาษาเป็นข้อมูลหลักที่นำมาวิเคราะห์ภาพรวม องค์ประกอบด้านสังคมที่มีข้อมูลด้านรูปแบบของสังคมในแต่ละประเทศและองค์ประกอบสุดท้าย คือ องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมที่ประกอบด้วยวัฒนธรรมอาหารการกิน การแต่งกายและความเชื่อประเพณีต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เรียบเรียงยังนำองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านมาวิเคราะห์ “จุดต่าง” อีกเช่นกันเพราะเชื่อว่าลักษณะทางภาษา สังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ย่อมมีความแตกต่างกันด้วยเหตุและปัจจัยจากธรรมชาติขององค์ประกอบทั้ง 3 ด้านเป็นพื้นฐาน อนึ่ง การวิเคราะห์จุดร่วม-จุดต่างดังกล่าวนี้เป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลทั่วไปเพื่อให้เห็นภาพรวมกว้าง ๆ และผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้นี้ไปสืบค้นหรือศึกษาต่อยอดในเชิงลึกต่อไปได้อีก

3.2 จุดร่วม-จุดต่างทางด้านภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

การจัดจำแนกภาษาเพื่อสังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาภาพรวมของจุดร่วม-จุดต่างนั้นสามารถทำได้หลายวิธีโดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เช่น การจัดประเภทตามการแบ่งตระกูลภาษา (Language family) ซึ่งหมายถึง การจำแนกภาษาต่าง ๆ ที่เชื่อกันว่าครั้งหนึ่งเคยมีภาษาต้นกำเนิด (Proto language) หรือภาษาแม่ (Mother language) เป็นภาษาเดียวกันเป็นต้น สำหรับตำราเล่มนี้ผู้เรียบเรียงได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียนมาจัดประเภทเป็น 2 แบบ คือ 1) Genetic classification หมายถึง การจัดแบ่งภาษาตามความสัมพันธ์ทางเชื้อสาย โดยเชื่อว่าภาษาต่าง ๆ ในตระกูลเดียวกันจะเคยมีภาษาแม่อันเป็นภาษาต้นกำเนิดเดียวกัน และ 2) Typological classification หมายถึง การจัดแบ่งภาษาตามความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันในลักษณะโครงสร้างของภาษาเป็นสำคัญ โดยไม่ได้สนใจว่าภาษาต่าง ๆ เหล่านั้นมีต้นกำเนิดมาจากภาษาแม่เดียวกันหรือไม่ (สุริยา รัตนกุล, 2531) ตัวอย่างการจัดประเภทของภาษาแบบ Genetic classification เช่น ภาษาตระกูลไท ได้แก่ ภาษาไทใหญ่ ภาษาไทลื้อ ภาษาไทคำตี้ ภาษาไทอาหม ภาษาไทอ้ายต่น เป็นต้น ตัวอย่างการจัดภาษาแบบ Typological classification เช่น กลุ่มที่มีการใช้คำลงท้าย ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาพม่า ภาษาลาว กลุ่มที่มีรูปแบบทางไวยากรณ์แบบ ประธาน+กริยา+กรรม ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาอังกฤษ กลุ่มที่มีรูปแบบทางไวยากรณ์แบบ ประธาน+กรรม+กริยา ได้แก่ ภาษาพม่า ภาษาญี่ปุ่น กลุ่มภาษาที่มีวรรณยุกต์ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาจีน และกลุ่มภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

จุดร่วมหรือความคล้ายคลึงกันทางด้านภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศซึ่งได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชานั้นสามารถกล่าวโดยภาพรวมได้ว่าภาษาในแถบนี้มี “ลักษณะร่วมจำเพาะทางภาษา” อย่างน้อย 11 ลักษณะ (สุริยา รัตนกุล, 2531) ได้แก่

1. มีการใช้คำลักษณนาม (numeral classifiers)
2. มีการใช้คำลงท้ายประโยค (Sentence-final particles)

3. ไม่มีการแบ่งแยกคำบอกจำนวนนับธรรมดา (cardinal number) ออกจากคำบอกจำนวนนับ บอกลำดับที่ (ordinal number) คำบอกจำนวนนับบอกลำดับที่มักจะสร้างขึ้นโดยนำคำที่มีความหมายว่า “ที่” นำคำบอกจำนวนนับธรรมดา

4. มีการนำคำกริยาซึ่งมีความหมายว่า “ผ่าน” หรือ “เกิน” หรือ “กว่า” ไปประกอบเป็นโครงสร้างบอกความเปรียบ (Comparative construction)

5. นิยมบ่งบอกสภาวะ (aspect) ของคำกริยาแต่ไม่ใคร่บอกกาล (tense)

6. มีการสร้างประโยคคำถามที่ตอบได้ด้วย Yes-No ด้วยการนำคำที่มีความหมายเชิงปฏิเสธไปประกอบในโครงสร้าง

7. คำบุพบทมักแยกออกจากคำนามได้ยาก

8. ประโยคกรรมวาจามักสื่อความหมายที่ไม่ดีหรือไม่พึงปรารถนา เช่น เขาถูกแม่ตี ฉันโดนเพื่อนโกง เป็นต้น

9. การสร้างคำประสมขึ้นใช้นับเป็นกลไกทางภาษาที่สำคัญ

10. กริยาวลีอาจประกอบขึ้นด้วยคำกริยาหลายคำ

11. มีการใช้คำเสริมสร้อยแบบสี่พยางค์ (four-syllable elaborate expression) เช่น ลิ่นไร่ไม้ดอก ข้าวยากหมากแพง เป็นต้น

การจัดแบ่งภาษาตามความสัมพันธ์ทางเชื้อสายภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

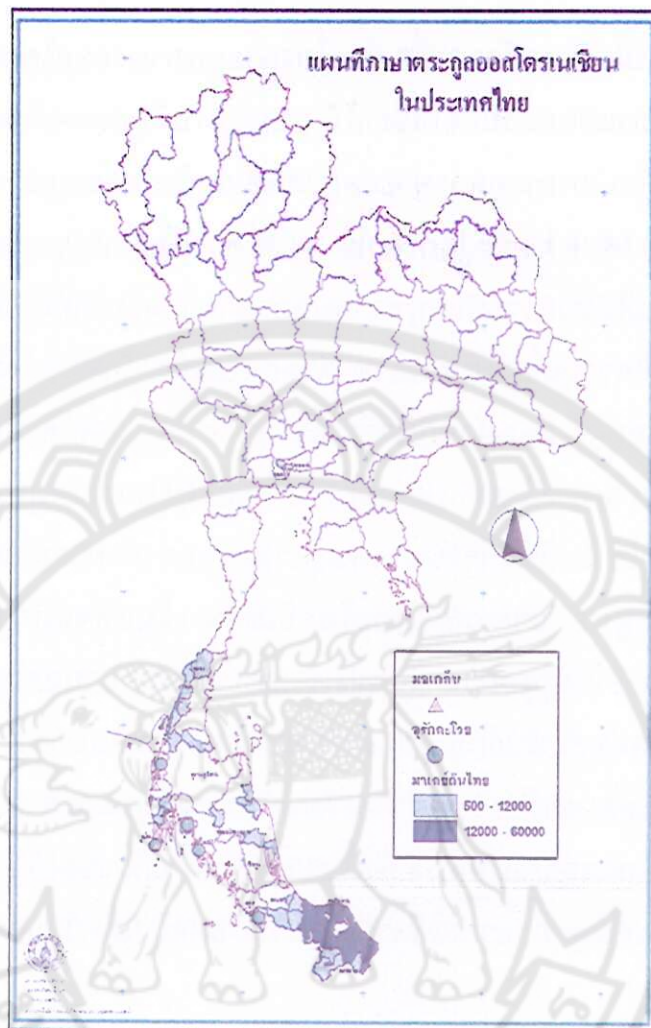
กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมีทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา ประเทศเหล่านี้มีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารซึ่งเป็นภาษาหลัก ๆ ดังนี้ ภาษาอินโดนีเซีย ภาษามลายู (ใช้ในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และบรูไน) ภาษาตากาล็อก ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษาพม่าและภาษาเขมร หากจัดแบ่งภาษาตามความสัมพันธ์ทางเชื้อสาย พบว่า ภาษาต่าง ๆ เหล่านี้จัดอยู่ในกลุ่มตระกูลภาษาทั้งหมด 4 ตระกูลภาษา ได้แก่ 1) ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน ได้แก่ภาษาอินโดนีเซีย มลายูและตากาล็อก 2) ภาษาตระกูลไท ได้แก่

ภาษาไทยและลาว 3) ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ได้แก่ ภาษาพม่า 4) ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ได้แก่ ภาษาเวียดนามและภาษาเขมร รายละเอียดของตระกูลภาษาในแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

1. ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน

ภาษากลุ่มออสโตรนีเซียนเป็นตระกูลภาษาที่มีผู้พูดกระจายไปทั่วหมู่เกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก มีจำนวนน้อยบนพื้นแผ่นดินของทวีปเอเชียอยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกับตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียนและตระกูลภาษายูราลิก คือ สามารถสืบหาภาษาดั้งเดิมของตระกูลได้

คำว่าออสโตรนีเซียนมาจากภาษาละตินaustro (ลมใต้) รวมกับคำภาษากรีกnesos (เกาะ) ตระกูลภาษานี้ได้ชื่อนี้เพราะ ส่วนมากใช้พูดในบริเวณหมู่เกาะ มีเพียงไม่กี่ภาษา เช่น ภาษามลายูและภาษาจามที่ใช้พูดบนพื้นแผ่นดิน สมาชิกของตระกูลนี้มีถึง 1,268 ภาษาหรือประมาณ 1 ใน 5 ของภาษาที่รู้จักกันทั่วโลก การแพร่กระจายจากแหล่งกำเนิดของภาษาถือว่ากว้างไกล เริ่มตั้งแต่เกาะมาดากัสการ์ไปจนถึงเกาะทางตะวันออกเฉียงของมหาสมุทรแปซิฟิก ภาษารูปานูย ภาษามาลากาซีและภาษาฮาวายเป็นภาษาที่ใช้พูดตามรอบนอกของขอบเขตที่มีการใช้ภาษาตระกูลนี้ ภาษาตระกูลนี้มีสาขามากมาย ส่วนมากพบในใต้หวัน ภาษากลุ่มเกาะฟอร์โมซาในใต้หวันเป็นสาขาหลักของภาษาในตระกูลนี้มีถึง 9 สาขาภาษาที่ใช้พูดนอกเกาะฟอร์โมซา ทั้งหมดอยู่ในภาษากลุ่มมาลาโย-โพลีเนเซียซึ่งบางครั้งเรียกว่า “ภาษานอกเกาะฟอร์โมซา”

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.g/vkN1P9>

ประวัติศาสตร์เริ่มต้นของกลุ่มคนที่พูดภาษาออสโตรนีเซียนย้อนกลับไปเมื่อครั้งยังเป็นภาษาออสโตรนีเซียนดั้งเดิม จุดเริ่มต้นของภาษานี้อยู่ในไต้หวันเพราะบนเกาะนี้มีความแตกต่างของภาษาตระกูลนี้มากโดยมีถึง 9 จากทั้งหมด 10 สาขา ทั้งนี้ นักภาษาศาสตร์ถือว่าจุดกำเนิดของภาษาจะอยู่ที่ใด ๆ มีความแตกต่างของภาษากลุ่มนั้น ๆ มาก การศึกษาจุดเริ่มต้นของกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลออสโตรนีเซียนโดยใช้หลักฐานทางพันธุศาสตร์พบว่า จุดกำเนิดนั้นน่าจะอยู่ในผืนแผ่นดินของทวีปเอเชีย หลักฐานทางโบราณคดีระบุว่าผู้พูดภาษานี้อพยพไปจากจีนตอนใต้ไปสู่อไต้หวันเมื่อราว 8,000 ปีมาแล้ว จากนั้นจึงอพยพออกทางเรือไปยังหมู่เกาะต่างๆเมื่อราว 6,000 ปีมาแล้ว กระนั้นก็ตามยังมีช่องว่างในช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ เพราะนักภาษาศาสตร์พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับภาษาออสโตรนีเซียนดั้งเดิมยุคแค่ชายฝั่งตะวันตกของไต้หวันแต่ไม่มีความเชื่อมโยงกับภาษาบนแผ่นดินใหญ่ ยกเว้นภาษากลุ่มจาม แต่ก็ยังมีหลักฐานว่าเป็นภาษาของผู้อพยพเข้าไปใหม่

นอกจากนี้ได้มีการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงตระกูลภาษาออสโตรนีเซียนเข้ากับภาษาตระกูลอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมมุติฐานที่ดูสอดคล้องที่สุดคือสมมุติฐานออสโตร-ไท ซึ่งเชื่อมโยงตระกูลภาษาออสโตรนีเซียนเข้ากับตระกูลภาษาไท-กะได Roger Blench (2004) เสนอว่าตระกูลภาษาไท-กะได อาจเป็นสาขาของภาษากลุ่มบอร์เนียว-ฟิลิปปินส์แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากนักภาษาศาสตร์มากนัก อีกทั้งยังมีข้อเสนอว่าภาษาญี่ปุ่นอาจมีความเกี่ยวข้องกับภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน โดยได้รับอิทธิพลจากภาษาตระกูลนี้ โดยผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้กล่าวว่าภาษาตระกูลออสโตรนีเซียนเคยครอบคลุมทางเหนือของเกาะฟอร์โมซา (ทางตะวันตกของญี่ปุ่นเช่นหมู่เกาะริวกิวและคีวชู) เช่นเดียวกับทางใต้ ไม่มีหลักฐานทางพันธุศาสตร์แสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่างผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกับผู้พูดภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน เว้นแต่จะมีการติดต่อในยุคก่อนประวัติศาสตร์ระหว่างผู้พูดภาษาญี่ปุ่นโบราณกับผู้พูดภาษาออสโตรนีเซียนดั้งเดิม ซึ่งน่าจะเป็นการติดต่อสัมพันธ์กันธรรมดาที่ไม่มีผลต่อการหลอมรวมทางวัฒนธรรมการวิเคราะห์ทางพันธุศาสตร์ของชาวริวกิวเทียบกับชาวญี่ปุ่นและชาวพื้นเมืองของไต้หวัน พบว่าใกล้เคียงกับชาวญี่ปุ่นมากกว่า ดังนั้นหากจะมีการเกี่ยวข้องกันจริงจะต้องเกิดในจีนแผ่นดินใหญ่ก่อนที่ผู้พูดภาษาออสโตรนีเซียนจะอพยพไปไต้หวันและผู้พูดภาษาญี่ปุ่นจะอพยพไปญี่ปุ่น

ที่มา: สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/mwz3Y>

2. ภาษาตระกูลไท

นักภาษาศาสตร์นิยมแบ่งภาษาถิ่นต่างๆโดยอาศัยลักษณะต่างๆดังต่อไปนี้

1. เชื้อชาติของเจ้าของภาษาถือความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติที่มีต่อกันเป็นหลัก
2. ตามลักษณะโครงสร้างของภาษามีโครงสร้างทางไวยากรณ์ (ระบบเสียงระบบคำ) คล้ายกันมากที่สุด
3. การปกครองของประเทศ คือ ระหว่างรัฐกับรัฐซึ่งหมายถึง สถานที่ที่ผู้พูดภาษาถิ่นนั้นๆอาศัยอยู่ เช่น ถิ่นเหนือ ถิ่นใต้ เป็นต้น

ฟิง กวย ลี (Fang Kui Li :1959) นักภาษาศาสตร์เชื้อสายจีนแห่งมหาวิทยาลัยวอชิงตันได้แบ่งภาษาตระกูลไทออกเป็น 3 กลุ่มโดยดูความสัมพันธ์ของคำและเสียงดังต่อไปนี้

1) ภาษาไทยกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (The South Western Tai) ได้แก่ ภาษาที่พูดใน

- พม่า ได้แก่ ไตใหญ่ ไตแดง เป็นต้น
- ไทย ได้แก่ ไทยสยาม ไตตากใบ เป็นต้น
- ลาว ได้แก่ ไตดำ ไตแดง เป็นต้น
- เวียดนาม ได้แก่ ไตขาว ไตดำ เป็นต้น
- จีน ได้แก่ ไตลื้อ ไตหย่า เป็นต้น
- อินเดีย ได้แก่ ไตอาหม ไตฟาเก่ ไตดำตี้ ไตอ้ายตอน เป็นต้น

2) ภาษาไทกลุ่มกลาง (The Central Tai) ได้แก่ ภาษา

- ไทและนุงในประเทศเวียดนามเหนือ
- ลุงเจาและยุงซุนในประเทศจีน
- ไตบลัง
- เทียนเป่า

3) ภาษาไทกลุ่มเหนือ (The Northern Tai) ได้แก่ ภาษา

- ไป้อ้าย - เซียนเจียง
- อุหมิง - เสเฮง
- เทียนโจว - ลิงยุน
- สี่หลิน

ในการแบ่งดังกล่าวข้างต้นถือหลักการแบ่งโดยดูความสัมพันธ์ของคำและเสียง ดังนี้

1. ในด้านคำศัพท์ มีคำศัพท์เป็นจำนวนมากที่ภาษาตระกูลไททั้ง 3 กลุ่มนี้ใช้ร่วมกัน อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันทางด้านเชื้อสายแต่ก็มีคำศัพท์บางคำที่จะพบในเพียง 2 กลุ่ม แต่ไม่พบอีกใน 1 กลุ่ม ตัวอย่าง เช่น คำว่า“ฟ้า”ภาษาไทยกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (ภาษาไทยกรุงเทพฯใช้ faa) ภาษาไทยกลุ่มกลาง (ภาษาลุงเจาใช้ faa) แต่ภาษาไทยกลุ่มเหนือ (ภาษาโป๋อ้ายใช้ min) เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีคำศัพท์บางคำที่ใช้เฉพาะ 1 กลุ่มเท่านั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงแบ่งภาษาตระกูลไทออกเป็น 3 กลุ่ม

2. ในด้านการเปลี่ยนแปลงเสียงจากรูปภาษาไทดั้งเดิม (Proto - Tai) นั้นภาษาไทยกลุ่มเหนือจะแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆในเรื่องที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างเสียงกักไม่ก้องที่เป็นเสียง Aspiration (กลุ่มลม) กับเสียง Unaspiration (ไม่มีกลุ่มลม) ส่วนภาษาไทยกลุ่มกลางนั้นจะแตกต่างไปจากกลุ่มอื่น คือยังมีการใช้พยัญชนะควบกล้ำตามแบบภาษาไทดั้งเดิมอยู่ เช่น * tr - และ * thr- และถึงแม้ว่าจะเปลี่ยนแปลงรูปคำไปจากรูปคำดั้งเดิมแล้วก็ตามแต่ ภาษาไทยกลุ่มกลางนี้ก็ยังคงแตกต่างไปจากกลุ่มอื่น ตัวอย่าง เช่น คำว่า“ตา” และ “หาง”ภาษาไทยกรุงเทพฯใช้ [taa] และ [haa ?] ภาษาไทโป๋อ้ายจะใช้ [taa] และ [lii ?] ตามลำดับ แต่ภาษาไทยกลุ่มกลางนี้จะรวมเป็นเสียงเดียวกันเช่นภาษาไทใช้ [thaa] และ [thaa ?] และภาษาลุงเจาใช้ [haa] และ [haa ?]

ที่มา: สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

http://cyberlab.lh1.ku.ac.th/elearn/faculty/human/hm19/lesson3_1_6.htm#1

อาจกล่าวได้ว่า ภาษาตระกูลไทเป็นตระกูลภาษาใหญ่ในแถบภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และเป็นตระกูลภาษาที่มีผู้สนใจศึกษาเป็นจำนวนมากไม่น้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มชาติพันธุ์ไทเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้ด้วยเช่นกัน นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาตระกูลไทได้จัดแบ่งภาษาไทยเป็นสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจง่ายและทำให้เกิดการศึกษาภาษาตระกูลนี้อย่างกว้างขวาง

1) การแบ่งภาษาไทยถิ่น

การแบ่งภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทยนั้นถ้าแบ่งตามความแตกต่างของภูมิศาสตร์หรือท้องที่ที่ผู้พูดภาษานั้น ๆ อาศัยอยู่อาจแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ภาษาไทยถิ่นกลาง ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในเมืองหลวงของประเทศไทยและจังหวัดรอบ ๆ ทางภาคกลางของประเทศไทย
2. ภาษาไทยถิ่นใต้ ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เช่น สงขลาภูเก็ต พังงา สุราษฎร์ธานี เป็นต้น
3. ภาษาไทยถิ่นอีสาน ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เช่น ชัยภูมิ อุบลราชธานี อุครธานี ร้อยเอ็ด เป็นต้น
4. ภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เป็นต้น

การแบ่งภาษาไทยถิ่นดังกล่าวนี้ เป็นการแบ่งโดยอาศัยประชากรจำนวนมากในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้ใช้ภาษาซึ่งถือว่าการแบ่งอย่างกว้าง ๆ เพราะในแต่ละท้องถิ่นยังมีภาษาถิ่นย่อยอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก แต่มีผู้ใช้พูดเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ในที่นี้ต้องการเน้นการใช้ภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 ถิ่น คือ กลาง ใต้ อีสานและเหนือ

2) สาเหตุการเกิดภาษาถิ่น

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาษาถิ่นต่างๆหรือภาษาถิ่นย่อยมานั้น เรื่องเดช ปันเขียนชัฎย์ ได้ให้เหตุผลใหญ่ ๆ อยู่ 3 ประการ คือ

1. ภูมิศาสตร์อยู่คนละท้องถิ่น ขาดการไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันเป็นเวลานานหลายชั่วอายุคน ถ้าต่างถิ่นต่างไม่ไปมาหาสู่กันเป็นเวลานาน ๆ ทำให้กลุ่มชนชาติไทยรวมทั้งภาษาของกลุ่มเขาเปลี่ยนแปลงไปกลายเป็นภาษาถิ่นอื่น ๆ ซึ่งไม่เหมือนกันกับภาษาดั้งเดิมในที่สุด

2. กาลเวลาที่ผ่านไปจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและตามเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไป กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ที่เรียกยากกว่าไปเรียกคำศัพท์ที่เรียกกาง่ายกว่า กะทัดรัดกว่า

3. อิทธิพลของภาษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งเป็นชนหมู่มากมีอิทธิพลกว่ามีการยืมคำศัพท์จากภาษาที่มีอิทธิพลกว่า

การเรียกชื่อภาษาถิ่นตระกูลไท

นักภาษาศาสตร์ (Linguist) จะเรียกชื่อภาษาถิ่นตระกูลไทโดยอาศัยหลักการเรียก ดังนี้

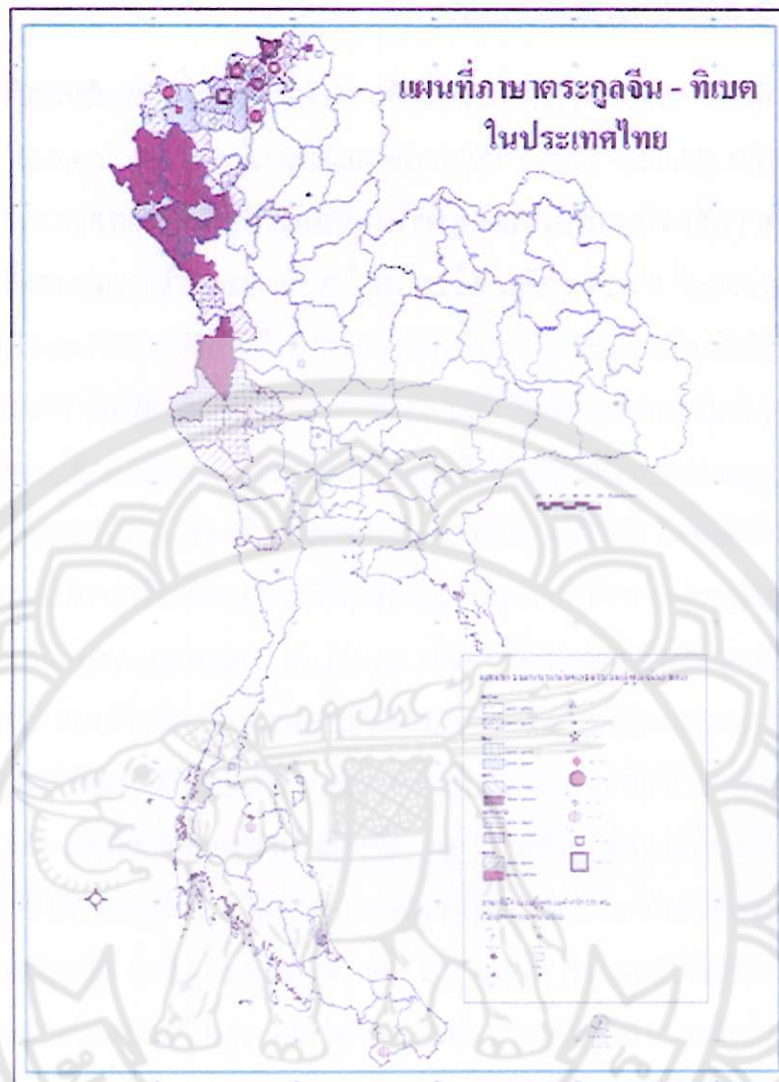
- เรียกตามเชื้อชาติ การเรียกตามเชื้อชาตินี้จะมีชื่อภาษาถิ่นของเจ้าของภาษาด้วย จะมีคำว่า “ไท” หรือ “ไต” อยู่ต้นหรือท้าย เช่น ผู้ไท ไตใหญ่ ไตอาหม เป็นต้น
- เรียกตามภูมิภาคหรือสถานที่ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย ถ้าภาษาถิ่นใดพูดอยู่ในภูมิภาคใดของประเทศ จะเรียกตามภูมิภาคนั้น ๆ เช่น ไทยเหนือ ไทยใต้ ไทยอีสาน เป็นต้น
- เรียกตามวัฒนธรรมประเพณี โดยเฉพาะวัฒนธรรมการแต่งกาย นิยมสวมเสื้อผ้าสีอะไรก็เรียกตามสีหรือลายของเสื้อผ้านั้น เช่น ไตขาว ไตดำ ไตแดง เป็นต้น
- เรียกตามการเมืองหรือการปกครอง เป็นการเรียกตามชื่อประเทศที่คนไทยอาศัยอยู่ เช่น คนลาว คนสยาม คนฉาน เป็นต้น

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

http://cyberlab.lh1.ku.ac.th/elearn/faculty/human/hm19/lesson3_1_6.htm#1

3. ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต

นักปราชญ์ชาวยุโรปเริ่มสนใจศึกษาเรื่องจีนมาตั้งแต่สมัยพ่อค้าชาวอิตาลีชื่อ มาร์โคโพล (Marco Polo) เดินทางผ่านเส้นทางไหม (Silk route) ไปถึงราชสำนักจีน และนำข่าวเรื่องจีนกลับไปเผยแพร่ในทวีปยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 13-14 ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 วงการศิลปะในทวีปยุโรปโดยเฉพาะในประเทศฝรั่งเศส มีความสนใจเรื่องศิลปะจีนเป็นอันมาก รวมทั้งนักภาษาก็สนใจศึกษาภาษาและหนังสือจีนเป็นอย่างมากด้วยเช่นกันในประเทศฝรั่งเศส ศาสตราจารย์ปอล เปลลิโอด (Paul Pelliot) ได้ศึกษาภาษาจีนและขนเอาหนังสือจีนที่เก่าแก่กลับไปไว้ในมหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ที่กรุงปารีส และมีการจัดตั้งสำนักศึกษาภาษาตะวันออกสมัยปัจจุบัน ในประเทศอังกฤษมีการศึกษาภาษาจีนในสองมหาวิทยาลัยใหญ่ที่มีชื่อเสียง คือ มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดและมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ภายหลังได้จัดตั้ง school of Oriental and African Studies หรือ สำนักศึกษาบูรพคดีและอัฟริกาโดยให้เป็นหน่วยเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยลอนดอนในสหรัฐอเมริกา ก็รับการศึกษจากประเทศอังกฤษไปและมีหน่วยศึกษาเรื่องจีนเช่นกัน เช่น ที่มหาวิทยาลัยเยลหรือที่ฮาร์วาร์ด เป็นต้น ในประเทศสวีเดนและเดนมาร์กก็ศึกษาภาษาจีนอย่างกว้างขวางและมีศาสตราจารย์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังซึ่งศึกษาภาษาจีนคือ ศาสตราจารย์เบิร์นฮาร์ด คาร์ลเกรน (Bernhard Karlgren) สำหรับภาษาทิเบตนั้น ได้มีความสนใจกันมากเมื่ออังกฤษได้ครอบครองประเทศอินเดียแล้วและนักปราชญ์อังกฤษสามารถอ่านหนังสือเทวนาครีได้และได้ศึกษาพุทธศาสนาทำให้ขยายความสนใจไปถึงพุทธศาสนานิกายตันตระจึงไปศึกษาคัมภีร์ศาสนาที่เขียนด้วยตัวหนังสือทิเบต (สุริยา รัตนกุล, 2531)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/u09Fw>

การศึกษาภาษาตระกูลจีน-ทิเบตในยุโรปและสหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 19 เป็นการศึกษาภาษาใหญ่ 2 ภาษาคือภาษาจีนกับภาษาทิเบต ซึ่งเป็นภาษาที่มีตัวหนังสือใช้ด้วยกันทั้งคู่ ต่อมาเมื่ออังกฤษสามารถผนวกเอาประเทศพม่าเป็นเมืองขึ้นจึงได้มีการศึกษาภาษาพม่าและภาษาของชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศพม่า นักปราชญ์ชาวอังกฤษผู้มีชื่อเสียงมากในเรื่องภาษาพม่า คือ ศาสตราจารย์กอร์ดอน เอช. ลูซ (Gordon H. Luce) ซึ่งเป็นผู้ค้นคว้าอ่านจารึกภาษาพม่าสมัยต่าง ๆ ได้สำเร็จและได้ถ่ายทอดวิชาให้กับนักวิชาการในประเทศพม่าและในประเทศอังกฤษ

ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต เป็นตระกูลภาษาใหญ่ มีภาษาในตระกูลนี้มากกว่า 300 ภาษา ถ้านับจำนวนคนพูดภาษาดังกล่าวก็ถือว่าเป็นตระกูลภาษาที่มีจำนวนคนพูดมากที่สุด

เรื่องชื่อตระกูลภาษานี้ ในระยะแรกเริ่มเมื่อชาวยุโรปได้มาศึกษาภาษาจีนก็เรียกว่า “ภาษาตระกูลจีน (Sinitic languages)” ซึ่งนักปราชญ์ชาวยุโรปสนใจมากเพราะเป็นภาษาที่นับว่าแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับภาษาในยุโรป กล่าวคือ เป็นภาษาที่มีระบบเสียงวรรณยุกต์เป็นนัยสำคัญทางภาษาและเป็นภาษาที่เป็นอักษรภาพแตกต่างจากภาษาในยุโรปและเอเชียที่เป็นอักษรที่แยกอักขระ

ในระยะแรก การศึกษาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบเชิงประวัติ เป็นงานที่ได้รับความนิยมมาก ดังนั้นนักปราชญ์ในยุโรปจึงมองหาภาษาที่ควรจัดไว้ในตระกูลเดียวกับภาษาจีน การศึกษาภาษาทิเบตจึงขยายตัวมากในระยะนี้

ภาษาทิเบตเป็นภาษาที่มีระบบเสียงวรรณยุกต์และมีระบบไวยากรณ์คล้ายภาษาจีน นักปราชญ์ในยุโรปเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นตระกูลเดียวกับภาษาจีน จึงสมมุติชื่อเรียกตระกูลภาษาใหญ่ซึ่งครอบคลุมทั้งภาษาจีนและภาษาทิเบตว่า “ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต” การตั้งชื่อตระกูลภาษานี้กระทำโดยหมายเอาชื่อภาษาที่อยู่ทางตะวันออกที่สุดและตะวันตกที่สุดของสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เป็นหลัก

การจำแนกสาขาของภาษาตระกูลทิเบต-พม่า

นักภาษาศาสตร์ในยุโรปโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อ็องรี มาสเปโร (Henri Maspero) ได้สนใจศึกษาภาษาตระกูลนี้อย่างจริงจัง มาสเปโรได้เขียนบรรยายภาษาตระกูลทิเบต-พม่าและตระกูลม้ง-เย้าไว้ในบทเดียวกัน ในหนังสือชื่อ “Les langues du Monde I” และต่อจากนั้นก็ได้เขียนเรื่องภาษาตระกูลไทและภาษาจีนไว้ด้วย

อ็องรี มาสเปโรคิดว่าภาษาตระกูลม้ง-เย้า ตระกูลทิเบต-พม่าภาษาจีนและภาษาตระกูลไทมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปหมด ซึ่งลักษณะร่วมที่ภาษาเหล่านี้มีเหมือนกันหมด คือ เป็นภาษาที่มีระบบเสียงวรรณยุกต์เป็นนัยสำคัญของภาษาความคิดเห็นนี้

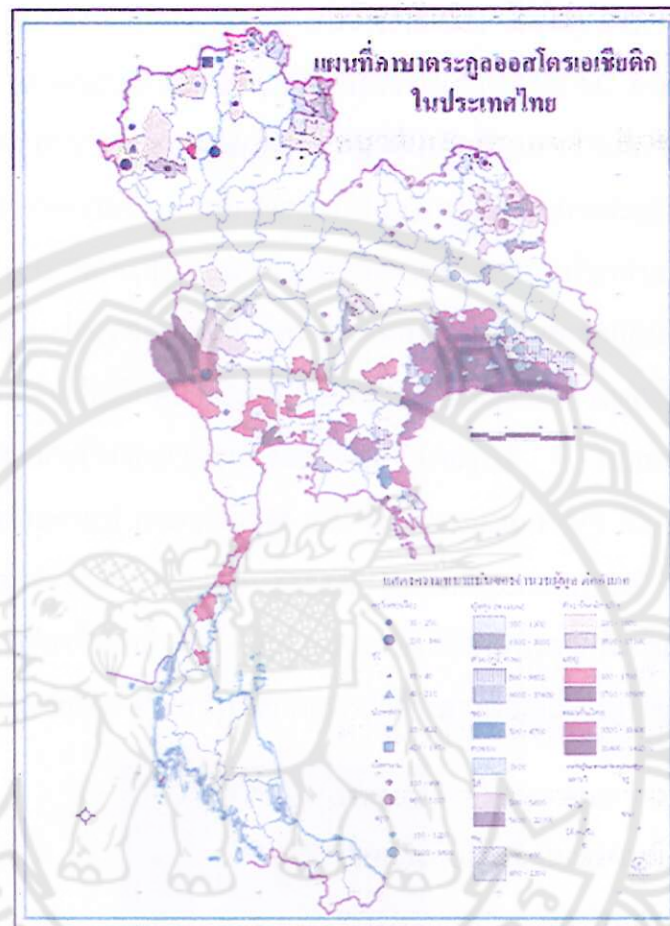
แตกต่างจากแนวคิดของโอดริกูร์ตที่ว่าภาษาที่มีระบบเสียงวรรณยุกต์เหมือนกันไม่จำเป็นต้องเป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลเดียวกันก็ได้

นักภาษาศาสตร์ในปัจจุบันยอมรับทฤษฎีของโอดริกูร์ตและเห็นว่าการกำหนดภาษาร่วมตระกูลเดียวกัน ควรพิจารณาจากหลักเกณฑ์เรื่องคำศัพท์พื้นฐาน (basic vocabulary) ว่าใช้คำศัพท์ร่วมกันเป็นคำศัพท์ร่วมเชื้อสาย (cognate) หรือไม่และถ้าใช้คำศัพท์ร่วมกันจะต้องสามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้เป็นเหตุเพราะว่าภาษาใดขอยืมจากอีกภาษาหนึ่ง ด้วยเหตุนี้นักภาษาศาสตร์ในปัจจุบันจึงจัดตระกูลภาษาม้ง-เย้าและตระกูลไทออกเป็นเอกเทศ โดยเชื่อว่าวงคำศัพท์ที่ภาษาตระกูลม้ง-เย้าและตระกูลไทใช้ร่วมกับภาษาจีนนั้นเป็นคำยืม (loan)

การศึกษาภาษาตระกูลจีน-ทิเบตได้หยุดชะงักไปเกือบสองทศวรรษในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองและปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้แนวทางการศึกษาภาษาเปลี่ยนไปคือ นักภาษาศาสตร์รุ่นใหม่นิยมศึกษาภาษาต่างๆแบบเจาะลึกลงไปทีละภาษาและทำงานทางด้านภาษาน้อยลง อีกทั้งเมื่อสิ้นอายุของเซเฟอ งานศึกษาเปรียบเทียบภาษาตระกูลจีน-ทิเบตก็ไม่มีผู้กล่าวถึงอีกเป็นเวลานาน

สมัยฟื้นฟูการศึกษาภาษาตระกูลนี้ เริ่มจากการที่เจมส์ เอมาติซอฟฟ์ไปพบกับพอล เคเบเนติก แล้วพยายามกระตุ้นให้เบเนติกตีพิมพ์ผลงานที่เขาเคยร่วมทำกับเซเฟอออกมา นอกจากนี้ทั้ง มาติซอฟฟ์และเบเนติก ยังเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนให้มีการจัดการประชุม The International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics เป็นประจำทุกปี ซึ่งนับว่าเป็นคุณประโยชน์ที่ท่านทั้งสองได้สืบต่องานในภาษาตระกูลจีน-ทิเบตเป็นอย่างดี

4. ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก

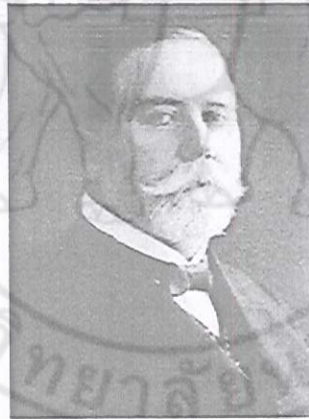
ที่มา: สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/vckx>

ออสโตรเอเชียติก หมายถึงภาษาใหญ่อย่างน้อยจำนวนประมาณ 150 ภาษาซึ่งใช้พูดกระจัดกระจายกันทั่วไปในเอเชียอาคเนย์บนภาคพื้นทวีป (Mainland Southeast Asia) และมีผู้พูดประปรายอยู่ในบริเวณทางตะวันออกของประเทศอินเดีย แถบแนวภูเขาเกาซี (Khasi Hills) และบนเกาะนิโคบาร์ (Nicobar Island) ในมหาสมุทรอินเดียและทางตอนใต้ของประเทศจีนในมณฑลยูนนาน เป็นต้น

นักภาษาศาสตร์เชื่อว่าภาษาที่มีผู้พูดประมาณ 150 ภาษาในแถบเอเชียอาคเนย์นี้ น่าจะมีภาษาต้นกำเนิด (Proto language) หรือแม่ภาษา (Mother language) เป็นภาษาเดียวกันเพราะมีความคล้ายคลึงกันมากทั้งในเรื่องเสียงและลักษณะคำร่วมเชื้อสาย (cognate) จึงสมมุติเรียกภาษาโบราณซึ่งเป็นภาษาต้นกำเนิดนั้นว่า “ภาษาออสโตรเอเชีย

ติก” และเรียกภาษาต่าง ๆ จำนวน 150 ภาษาที่พูดกันอยู่ในปัจจุบันว่า “ลูกภาษา” (ที่กล่าวว่ภาษาตระกูลนี้มี 150 ภาษานั้น อ้างจากงานของศาสตราจารย์เจราร์ด กิฟโฟลธ์– Gerard Diffloth ที่สอนไว้ในบทความใน Encyclopedia Britannica ในปีค.ศ. 1974) ภาษาออสโตรเอเชียติกที่มีผู้สนใจศึกษามาก คือ ภาษาเขมร ภาษามอญและภาษาเวียดนามเพราะภาษาเขมรและภาษาเวียดนามเป็นภาษาประจำชาติของประเทศเขมรและประเทศเวียดนามและภาษามอญก็เคยใช้เป็นภาษาประจำชาติของอาณาจักรมอญ ก่อนที่มอญจะสูญเสียดิสภาพตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของภาษาต่างๆในตระกูลออสโตรเอเชียติกเริ่มขึ้นจากนักปราชญ์ที่ชื่อ เจมส์อาร์โลกัน (James R. Logan) ซึ่งได้เขียนบทความทางวิชาการชื่อ A Comparative vocabulary of the numerals of the Mon-Anam formation และ Comparative vocabulary of miscellaneous words of the Mon-Anam formation เป็นการศึกษาคำศัพท์ประเภทค่านับจำนวนและคำศัพท์เบ็ดเตล็ดต่างๆแล้วแสดงสมมุติฐานว่าภาษามอญกับภาษาเวียดนาม (ซึ่งLogan เรียกว่าภาษานัม) คงจะมีความสัมพันธ์กัน

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

http://www.heiligenlexikon.de/Fotos/Wilhelm_Schmidt.jpg

วิลเฮล์ม ชมิดท์ (Wilhelm Schmidt) คือผู้ที่ตั้งชื่อให้แก่ภาษาต้นกำเนิดของภาษาทั้งหลาย ทั้งหมด 150 ภาษาข้างต้น ชมิดท์เป็นนักบวชอยู่ในสำนัก St. Gabriel ที่กรุงเวียนนา ท่านเป็นทั้งนักมานุษยวิทยาและนักภาษาศาสตร์ ผลงานที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาตระกูลนี้มีมากถึง 6 เรื่อง ตั้งแต่ปีค.ศ.1901-1930 ต่อเนื่องไม่ขาดระยะโดยผลงานที่มีชื่อเสียงนั้น เขียนในภาษาเยอรมันและต่อมาได้ถูกนำมาแปลเป็นภาษาฝรั่งเศส ชมิดท์

ได้กล่าวไว้ว่า “ข้าพเจ้าขอรวมภาษาที่อยู่กระจัดกระจายไว้เป็นพวกเดียวกัน และขอตั้งชื่อว่าเป็นภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก” ชมิดท์ได้เสนอแนวคิดเรื่องตระกูลภาษาใหญ่ ออสตริก (Austic superfamily) ว่าประกอบด้วยภาษาที่ใช้พูดอยู่บนภาคพื้นทวีป คือ ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกและภาษาที่ใช้พูดบนคาบสมุทรและหมู่เกาะคือภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน ความคิดนี้ถ้าหากพิสูจน์ได้สำเร็จตระกูลภาษาใหญ่ออสตริกก็จะมี ความสำคัญระดับเดียวกับตระกูลภาษาใหญ่อินโด-ยูโรเปียนในยุโรปและเอเชียที่เดียว แต่จนกระทั่งปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีผู้ที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ว่าเคยมีภาษาใหญ่ออสตริก อยู่จริง อาจเป็นเพราะในเอเชียมีผู้พบหลักฐานตัวเขียนที่ใช้สับสนุนทฤษฎีนี้น้อยไม่ เหมือนกับภาษาตระกูลอินโด-ยูโรเปียนซึ่งมีหลักฐานตัวเขียนไว้อ้างอิงเป็นพยานมากกว่า

แนวความคิดของชมิดท์ เรื่องตระกูลภาษาใหญ่ออสตริกยังเป็นเรื่อง ที่โต้แย้งกันอยู่ แต่แนวความคิดรองของชมิดท์ คือ แนวความคิดที่ว่าแม่ภาษาProto Austroasiatic Language เป็นภาษาที่คงเคยมีอยู่จริงนั้น ในปัจจุบันนี้เริ่มเป็นที่ยอมรับ กันมากขึ้นในหมู่นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาในเอเชียอาคเนย์และในอินเดีย นักภาษาศาสตร์เหล่านี้ในปัจจุบันก็พยายามสืบสร้าง (reconstruct) ภาษานี้ที่อยู่ เช่นที่ Gerard Diffloth สืบสร้างหาต้นกำเนิดของภาษาว่าในปี 1980 และRobert K. Headley Jr. สืบสร้างหาภาษาต้นกำเนิดของภาษาที่พูดอยู่ในประเทศไทย เรียกว่า ภาษาของในปี 1985 เป็นต้น (สุริยา รัตนกุล, 2531)

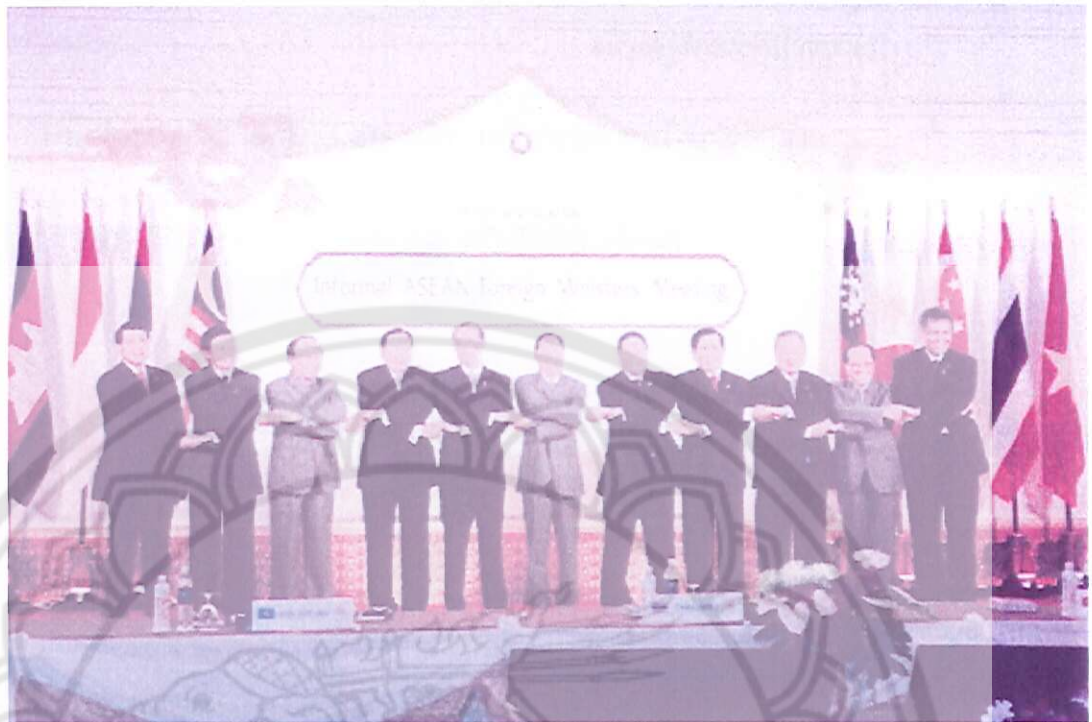
กล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวความคิดที่ชมิดท์เสนอว่าเคยมีภาษาต้นกำเนิดที่ เรียกว่า Proto Austroasiatic นั้นไม่มีใครมีผู้โต้แย้งมากนัก ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเป็นข้อ โต้แย้งในเรื่องการแบ่งสาขาย่อยในภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกมากกว่า ข้อโต้แย้ง ดังกล่าวมี 2 แห่ง คือ

1. ชมิดท์จัดภาษาจามระแดและจระรายไว้ในตระกูลออสโตรเอเชียติก แต่ ในปัจจุบันนักภาษาศาสตร์จัดไว้ในตระกูลออสโตรเนเซียน

2. ชมิดท์ไม่จัดภาษาเวียดนามไว้ในตระกูลออสโตรเอเชียติกแต่ นักภาษาศาสตร์ในปัจจุบันคิดตรงกันข้ามเพราะเชื่อตามแนวความคิดของอ็องเดร-จอร์ช โอดริกูร์ต์ (Andre-George Haudricourt) ซึ่งเขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในค.ศ. 1953 และ 1954 และในที่อื่น ๆ อีกหลายที่

สรุปได้ว่า คำว่าออสโตรเอเชียติกเป็นศัพท์บัญญัติทางวิชาการที่วิลเฮล์ม ชมิดท์คิดขึ้น เพื่อใช้เป็นสมุหนาม คือ เป็นชื่อรวมสำหรับเรียกภาษาทั้งหลายที่จัดว่าอยู่ในตระกูลภาษานี้ ชมิดท์นำคำศัพท์ละติน คือคำว่า australis ซึ่งแปลว่า“ใต้, ทิศใต้” มาสมาสกับคำว่า Asia คือชื่อทวีป หมายความว่า บรรดาภาษาที่ใช้พูดจากันอยู่ในดินแดนตอนใต้ของทวีปเอเชียซึ่งก็ได้แก่คำว่า austroasiatischer Sprachstamm นั้นเอง ศัพท์คำนี้เป็นภาษาเยอรมันและตรงกับภาษาอังกฤษว่า Austroasiatic language family ต่อมามีการใช้คำนี้เรียกแทนภาษากลุ่มนี้มากขึ้น เพราะเป็นคำกลางๆและไม่มีภาษาใดในตระกูลนี้ที่ชื่อภาษา Austroasiatic ต่างจากคำว่าภาษาตระกูลมอญ-เขมร ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายแคบกว่าและบัดนี้ไม่นิยมใช้แล้ว (สุริยา รัตนกุล, 2531)

จากการจัดแบ่งตระกูลภาษาดังได้กล่าวไปข้างต้นแล้วนั้น ทำให้เห็นว่า ภาษาแต่ละภาษามีลักษณะเฉพาะของตนที่ถือว่าเป็น “จุดต่าง” หรืออัตลักษณ์ของแต่ละภาษานั้น แต่เมื่อนำมาจัดรวมเป็นตระกูลเดียวกันก็จะทำให้เห็นภาพรวมของภาษาที่มีความคล้ายคลึงกันมากกว่าสองภาษาขึ้นไป ความคล้ายคลึงดังกล่าวนี้เรียกว่า “จุดเหมือน” หรือลักษณะร่วมที่มีประโยชน์อย่างมากในการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมหรือการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสังคมผู้อื่นเช่นเดียวกับที่เราเข้าใจตนเอง อาจกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทางภาษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งสมาชิกในกลุ่มอาเซียนควรตระหนักในคุณค่าและควรมุ่งส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางด้านภาษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนต่อไป

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/p4v15>

3.3 จุดร่วม-จุดต่างทางด้านสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียน

สมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชาเป็นกลุ่มที่มีลักษณะทางสังคมบางประการที่คล้ายคลึงกันและบางส่วนของที่แตกต่างกันเพื่อให้เห็นภาพรวมเกี่ยวกับองค์ประกอบทางสังคมที่มีจุดร่วม-จุดต่างระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้เรียบเรียงได้นำเสนอบทวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนของประเทศต่าง ๆ เปรียบเทียบไว้เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานก่อนการวิเคราะห์ให้เห็นภาพรวมในตอนท้ายขององค์ประกอบนี้ (ที่มา :บทวิเคราะห์ประเทศต่างๆสืบค้นเมื่อวันที่ 13 .2554พฤศจิกายน เข้าถึงได้จาก <http://www.tisccm.moc.go.th/>) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) บทวิเคราะห์จุดแข็ง

1. เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://kanchanapisek.or.th/kp8/cem/cem71002.gif>

- บรูไนเป็นประเทศที่มีกำลังซื้อสูงและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการเติบโตของภาคที่มีใช้น้ำมัน โดยเฉพาะภาคการค้าปลีกและการค้าส่ง การก่อสร้างและการขนส่งคมนาคมจะเป็นตัวส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไปและรัฐบาลพยายามที่จะผลักดันให้มีโครงการต่างๆเกิดขึ้น
- รัฐบาลบรูไนส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมั่นคง โดยเฉพาะตามแผนพัฒนาฉบับที่8เน้นการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- ประเทศบรูไนให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5

2. ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://www.thai-buri.co.th/Pictrip/Thumb_71_1.jpg

- รัฐบาลกัมพูชาพยายามส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในโครงการพัฒนาถนนได้ค่อนข้างเสรี
- รัฐบาลกัมพูชาส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย
- ชาวกัมพูชาในบางจังหวัดเช่นจังหวัดเกาะกงสามารถพูดภาษาไทยได้และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนไทย
- ค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำเอื้อต่อการทำธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเป็นธุรกิจที่ใช้แรงงานเป็นหลัก
- มีระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีและเปิดกว้างเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกันในภูมิภาค

3. สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://www.chaoprayanews.com/wp-content/uploads/2011/04/9sep52-4.jpg>

- นโยบายการค้าตลาดเสรีไม่มีการเรียกเก็บภาษีนำเข้า (ยกเว้นสินค้า4รายการคือ เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์บุหรี่และยาสูบ น้ำมันปิโตรเลียมและรถยนต์/รถจักรยานยนต์) มีแต่การเก็บภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax : GST) ร้อยละ5
  - เป็นแหล่งกระจายสินค้าไทยไปสู่ประเทศต่างๆทั่วโลก
  - มีระบบLogistics ที่มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี
- สารสนเทศ
- ผู้ประกอบการของสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นTrading Firm ที่นำเข้าสินค้าจากทั่วโลกสามารถเป็นฐานกระจายสินค้าไทยไปในภูมิภาคและทั่วโลก

4. สหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/xBOLA>

- อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอุตสาหกรรม Bio-diesel เป็นอุตสาหกรรมที่มีระดับการผลิตเพื่อการส่งออกที่สูงจนทำให้คลังสำรองปาล์มน้ำมันมีจำนวนลดลง เนื่องจากปริมาณความต้องการสูงกว่ากำลังการผลิตและยังมีการส่งเสริมด้านวิจัยและพัฒนาตัวสินค้าให้เกิดความหลากหลาย เช่น การผลิตน้ำมันปาล์มชนิดผง เป็นต้น
- อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆที่มีส่วนในการปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมี platform ที่สำคัญคือ Cyber jaya

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://www.zungzung.com/wp-content/uploads/2009/05/dscn0553.jpg>

- การยกระดับของมาเลเซียในการเป็นศูนย์กลางด้านฮาลาลของโลกและการวางมาตรฐานสากลสำหรับการกำหนดตราฮาลาล MS 1500 :2004 ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่ดีสำหรับมาเลเซีย รวมทั้งความน่าเชื่อถือของการเป็นประเทศมุสลิมสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศ

- การจัดการด้าน Logistics แบบครบวงจรช่วยสร้างความสะดวกสบายแก่ผู้นำเข้าและส่งออก มาเลเซียพยายามลดขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบสินค้าและการกำหนดคุณภาพเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ลูกค้าในการใช้บริการ Logistics ของตน

5. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.marinerthai.com/Pic-News2/2008-06-05-003.jpg>

- เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนด้วยกัน โดยมีประชากรมากถึง 240 ล้านคนหรือเกือบร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมดในอาเซียน ที่มีประชากรรวม 560 ล้านคน
- มีท่าเรือขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปและการขนส่งสินค้าทางเรือใช้เวลา 5-7 วันจากประเทศไทย

6. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of Philippines)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/5LULN>

- มีแรงงานที่มีความรู้ด้าน IT จำนวนมาก ทำให้ฟิลิปปินส์สามารถพัฒนาและส่งออกสินค้า IT ในระยะเวลาอันสั้น
- ประชากรก่อนประเทศมีความรู้ภาษาอังกฤษ แต่จุดแข็งนี้เริ่มลดลงในปัจจุบัน คนที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษมีเพิ่มขึ้นและผู้ที่ใช้ก็ไม่ถูกต้องนัก ทำให้มีการส่งคนออกไปทำงานต่างประเทศและนำรายได้เข้าประเทศปีละกว่า 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้อัตราความเป็นอยู่ของคนในประเทศดีขึ้นและมีกำลังซื้อมากขึ้นและเป็นสิ่งดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ หากมีการพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอาจจะดึงดูดลงทุนไปจากไทยได้
- ทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น สัตว์น้ำ ทรัพยากรแร่ พื้นที่การเกษตรทางภาคใต้
- เป็นตลาดที่มีศักยภาพในด้านปริมาณ เนื่องจากมีประชากรจำนวนมาก

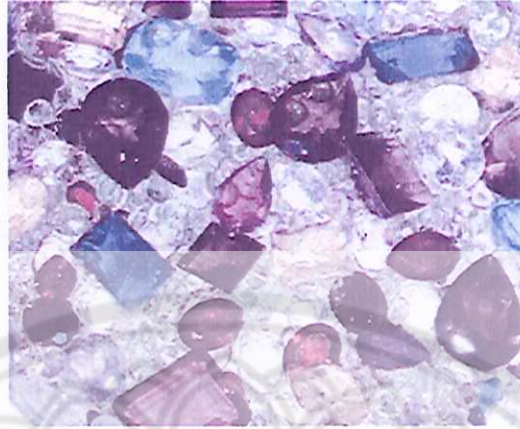
7. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/kwGyA>

- ท่าเลที่ตั้งของประเทศลาว ตั้งอยู่ท่ามกลางประเทศเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัวและมีพรมแดนติดกับจีน (1,500 ล้านคน) ไทย (65 ล้านคน) เวียดนาม (83 ล้านคน) และกัมพูชา (13 ล้านคน) เฉพาะรอยตะเข็บบริเวณชายแดนมีประชากรประมาณ 200 ล้านคน เป็นตลาดขนาดใหญ่จึงมีความได้เปรียบเป็นประตูสู่จีนเวียดนามและไทย
- เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ทางด้านชีวภาพด้านพลังงานไฟฟ้าและทรัพยากรธรรมชาติเหมาะแก่การเป็นฐานการผลิตด้านอุตสาหกรรมในอนาคต
- เนื่องจากลาวเป็น 1 ใน 10 ประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก จึงทำให้ลาวได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศในหลายๆด้าน
- เป็นแหล่งแรงงานราคาถูกจึงเหมาะสำหรับเป็นฐานการผลิตให้แก่ประเทศอื่นๆ

8. สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/nXlex>

- ประเทศพม่ามีทรัพยากรจำนวนมากและมีคุณภาพ เช่น แร่โลหะ อัญมณี ทรัพยากรทางทะเล ไม้เนื้อแข็งและไม้สัก ส่งผลให้พม่ามีความได้เปรียบด้านปัจจัยการผลิต

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://www.dailynews.co.th/content/images/1006/22/10/ka2.jpg>

- สภาพภูมิประเทศและอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเกษตรกรรม หากได้รับการพัฒนาที่ดีจะสามารถให้ผลผลิตต่อพื้นที่ในปริมาณที่สูง
- พม่ามีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการขนส่งกับต่างประเทศได้สะดวก
- แรงงานภายในประเทศมีค่าจ้างแรงงานต่ำเหมาะสำหรับการลงทุนอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน

9. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/wmTzO>

- การเมืองมีเสถียรภาพ นโยบายต่างๆได้รับการสานต่ออย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การส่งเสริมและการลงทุนจากต่างประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นรัฐบาลยังรับฟังความคิดเห็นของ ภาคเอกชนและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และหากกฎหมายใหม่ ทำ ให้นักลงทุนได้สิทธิประโยชน์ที่ลดลงจากที่เคยได้รับ แล้วนักลงทุนยังสามารถที่จะเลือกใช้ สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิมได้

- ประชากรมีคุณภาพและกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ค่าจ้างแรงงานต่ำ และประชากรที่อยู่ในวัยทำงานสูงถึงร้อยละ 54 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/sAByl>

- มีทรัพยากรธรรมชาติมากมายฝั่งทะเลระยะทางยาวถึง 3,260 กิโลเมตรอุดมไปด้วยอาหารทะเลน้ำมันดิบก๊าซธรรมชาติ
- นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเป็นเวลา 4 ปี นับจากปีที่มีกำไรและเสียภาษีในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตรากาซีที่ได้รับการส่งเสริมเป็นเวลา 7 ปี หลังจากนั้นเสียภาษีในอัตรากาซีที่ได้รับการส่งเสริมจนถึงปีที่ 15 แล้วจึงเสียภาษีในอัตรากาซีร้อยละ 25 ตั้งแต่ปีที่ 16 เป็นต้นไป

10. ราชอาณาจักรไทย (The Kingdom of Thailand)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.rd1677.com/backoffice/PicUpdate/54537.jpg>

- ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี
- เป็นฐานการส่งออกในภูมิภาค
- ค่าจ้างแรงงานต่ำ
- มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากBOI
- มีFDI อยู่ก่อนหน้านี้แล้ว
- มีระบบสถาบันการเงินที่ดี
- มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์

2) บทวิเคราะห์จุดอ่อน

1. เนการา บรูไน ดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://www.thairath.co.th/media/content/2010/04/19/420/77739.jpg>

- ขั้นตอนและกระบวนการสั่งซื้อและขนส่งสินค้าของบรูไนมีความไม่คล่องตัว โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ที่มีชาวสิงคโปร์ร่วมลงทุนอยู่ด้วย การนำเข้ามักจะขึ้นอยู่กับนักธุรกิจสิงคโปร์ซึ่งต้องมีการขนส่งผ่านทางสิงคโปร์ก่อน
- ข้อจำกัดทางการค้าที่เคร่งครัดมากเกี่ยวกับการกำหนดข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าประเภทอาหารซึ่งจะต้องเป็นอาหารฮาลาลเท่านั้น โดยเฉพาะเนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อโค กระบือ แพะ แกะและไก่ ซึ่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบของบรูไน คือ กระทรวงศาสนา

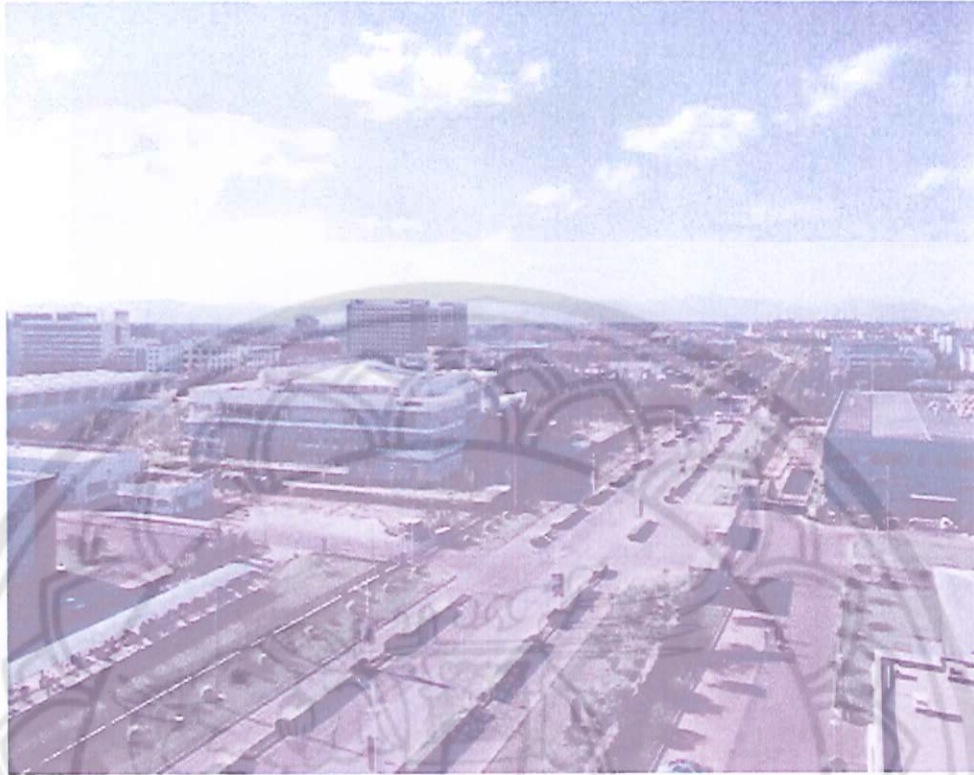
2. ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/a74Jq>

- การขาดแคลนระบบสาธารณสุขปโภค เส้นทางคมนาคมที่มีอยู่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพทรุดโทรม
- การค้าระหว่างผู้ส่งออกไทยกับกัมพูชาบริเวณชายแดนส่วนใหญ่เป็นการทำการค้าที่ไม่มีการทำสัญญาและไม่นิยมผ่านระบบธนาคาร
- มีกฎหมายจำนวนมากที่ยังขาดความชัดเจน เช่น รัฐบาลกัมพูชายังขาดการออกกฎหมายสำคัญเพื่อควบคุมและตรวจสอบการลงทุนและยังมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อยครั้ง
- การนำเข้าสินค้าทุกประเภทของกัมพูชาจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 ในทันทีและไม่สามารถชดเชยในภายหลังจากการจำหน่ายสินค้าและการปล่อยผ่านสินค้าแต่ละด่านชายแดนไทยเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ผู้นำเข้าต้องเสียค่าใช้จ่ายนอกระบบค่อนข้างสูงซึ่งเป็นการสร้างภาระให้กับนักลงทุนหรือผู้ค้า
- ระเบียบและขั้นตอนการนำเข้าสินค้าในกัมพูชาที่ยุ่งยาก โดยสินค้าที่จะนำเข้ากัมพูชาต้องผ่านการตรวจสอบจากกระทรวงพาณิชย์กัมพูชา เพื่อตรวจสอบคุณภาพสินค้าและทำการประเมินพิกัตศุลกากร

3. สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/ZMz1K>

- ตลาดผู้บริโภคมีขนาดเล็กเพียง 4.48 ล้านคน ทำให้ส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยต้องแข่งขันกับประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ อาทิ มาเลเซีย จีน อินโดนีเซียและไต้หวัน คือ อินเดี๋ยและจีน

4. สหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/0qJhA>

- มาเลเซียเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยธรรมชาติและวัตถุดิบ แต่จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าบางรายการที่มีการผลิตไม่เพียงพอต่อปริมาณความต้องการของตลาดภายในประเทศ เช่น ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก เป็นต้น

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.tca.or.th/manage/news/pic3206.jpg>

- การลงทุนในมาเลเซียต้องใช้ต้นทุนที่สูงกว่าประเทศอื่น ๆ เมื่อเทียบกับประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน จึงส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติเปลี่ยนมาลงทุนในประเทศที่ต้นทุนต่ำไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุดิบและแรงงาน อาทิ เวียดนาม ไทยและอินโดนีเซีย
- สินค้าอาหารที่ผลิตในมาเลเซียยังมีจำกัดและน้อยมาก จำเป็นที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อเกิดความหลากหลายและสร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้ผลิตภายในประเทศ
- ธุรกิจการท่องเที่ยวของมาเลเซียยังคงจำกัดในวงแคบ เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศไทย

5. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
http://www.rakbankerd.com/kaset/Rice/651_1.jpg

- การให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของอินโดนีเซียยังคงค่อนข้างน้อย
- ประเทศอินโดนีเซียมีห้องเย็นเพื่อเก็บรักษาสินค้ามีจำนวนน้อยและคุณภาพไม่ดีมากนัก ทำให้สินค้าเกิดความเสียหายได้โดยเฉพาะสินค้าประเภทผักและผลไม้ เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศในเขตร้อน

6. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of Philippines)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
http://www.siamsport.co.th/_ImagesColumn/B100702E3N7.jpg

- มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบราชการอยู่เสมอกฎระเบียบเข้มงวดและหลายขั้นตอน
- มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงสูงในทุกระดับ แม้แต่การเสนอขายสินค้าให้กับบริษัทห้างร้านใหญ่ ๆ ก็ต้องจ่ายเบี้ยบำนาญรายทาง
- สภาพแรงงานแข็งแกร่งและมีบทบาทมาก ทำให้ค่าจ้างแรงงานสูงและมีการเรียกร้องค่าแรงเพิ่มเสมอ ผู้ประกอบการหลบเลี่ยงปัญหาโดยจ้างคนงานต่ำกว่า 6 เดือนเพื่อมิให้สามารถเข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานได้ ทำให้คนงานไม่มีความชำนาญ

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/3X3pX>

- ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการจับตัวเรียกค่าไถ่ แม้รัฐบาลกำลังปราบปรามโจรก่อการร้ายอยู่ แต่ยังไม่หมดสิ้นลงทำให้นักท่องเที่ยวจากต่างชาติไม่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยทั้ง ๆ ที่มีธรรมชาติสวยงาม โดยเฉพาะทะเลทางตอนใต้ของประเทศซึ่งเป็นที่ยอดนิยมของผู้ก่อการร้าย
- สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมีไม่เพียงพอ ไฟฟ้าดับบ่อย เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก ไม่สามารถรองรับการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรมได้เต็มที่
- ประชากรโดยทั่วไปมีลักษณะนิสัยค่อนข้างเฉื่อยชา ทำงานไม่ละเอียดรอบคอบ และไม่ซื่อสัตย์ ธรรมเนียมการให้ / รับเงินทิป ทำให้ทุกคนหวังว่าจะต้องได้รับสิ่งตอบแทนทุกครั้งที่ทำอะไรสักอย่าง แม้จะเป็นงานในหน้าที่

7. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.khaoko.com/images/1129629411/1138689482.jpg>

- พื้นที่ของ สปป. ลาวส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูงและเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล (Land Lock) จึงทำให้การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/9ZpkL>

- เงินกีบของลาวขาดเสถียรภาพ (แกว่งขึ้น- ลง) ทำให้ยากต่อการวางแผนด้านการตลาดและการลงทุน
- ข้อกฎหมายต่างๆของ สปป. ลาวเป็นกฎหมายเชิงคุ้มครองมากกว่าเชิงส่งเสริมและขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย จึงทำให้ไม่คล่องตัวต่อการลงทุน
- ขาดระบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนและขาดระบบการจัดการที่ดี
- ขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐานและไม่มีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- แรงงานส่วนใหญ่ของลาวเป็นแรงงานไร้ฝีมือ

8. สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://canhyong.com/images/1481206_C4TKx54nJs5955.jpg

- พม่ามีมาตรการกีดกันทางการค้า เช่น การจำกัดการนำเข้า เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้า
- ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภคยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดแคลนทำให้การติดต่อสื่อสารและการคมนาคมเป็นไปอย่างล่าช้า
- แรงงานในประเทศยังไร้ฝีมือถูกจำกัดด้วยระเบียบทางการค้าถูกคว่ำบาตรด้านการค้า
- ระบบราชการพม่ามีการคอร์รัปชันสูง
- ประชากรจำนวนมากแต่ยังมีกำลังซื้อต่ำ

9. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
http://farm6.static.flickr.com/5097/5450328580_1a12fd23a6.jpg

- กฎหมายฉบับต่างๆของประเทศเวียดนาม ยังขาดความชัดเจนและต้องอาศัยการตีความทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเองใน
- ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ยังไม่พร้อมและเพียงพอโดยเฉพาะกระแสไฟฟ้าที่ปรากฏว่าในปัจจุบันมีการขาดแคลนอยู่บ่อยครั้ง
- ต้นทุนการลงทุนทั้งที่ดินและค่าเช่าสำนักงานอยู่ในอัตราที่สูงมากโดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่และเมืองใหม่
- ประเทศเวียดนามมีลักษณะที่แคบและยาว ประกอบกับการคมนาคมขนส่งยังไม่สะดวกอาจจะเป็นผลทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์สูงและใช้เวลานาน รวมทั้งทำให้เกิดความแตกต่างกันมากในด้านสังคม วิถีชีวิตระหว่างภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะทางเหนือและทางใต้

10. ราชอาณาจักรไทย (The Kingdom of Thailand)

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/KwNEL>

- ความไม่แน่นอนทางการเมือง
- สถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ
- ข้อจำกัดเกี่ยวกับการถือครองสินทรัพย์ของNR

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
http://www.skoolbuz.com/content_images/201106/images/sompong3.jpg

- ขาดแรงงานที่มีทักษะหลายสาขาทั้งด้านอาชีวะและภาษา
- อ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจโลกเพราะพึ่งพิงการส่งออกเป็นหลัก

จากข้อมูลแสดงจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ของประเทศในกลุ่มอาเซียนทำให้เห็นภาพรวมอย่างชัดเจนว่าประเทศใดมีจุดแข็งด้านใดและประเทศใดมีจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไขในด้านใดบ้าง อนึ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้มองภาพรวมในประเด็นดังกล่าวได้ชัดเจนขึ้นอีก ผู้เรียบเรียงจึงได้ทำตารางเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อแสดงไว้ด้วยดังนี้

ตารางเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อนของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

	จุดแข็ง	จุดอ่อน
บรูไน	<ul style="list-style-type: none"> - บรูไนเป็นประเทศที่มีกำลังซื้อสูงและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ - รัฐบาลบรูไนส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน - ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการลดอัตราภาษีนำเข้าเหลือร้อยละ 0-5 	<ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนและกระบวนการสั่งซื้อและขนส่งสินค้าของบรูไนมีความไม่คล่องตัว - ข้อจำกัดทางการค้าที่เคร่งครัดมาก
พม่า	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศพม่ามีทรัพยากรจำนวนมากและมีคุณภาพ เช่น แร่ โลหะ อัญมณี ทรัพยากรทางทะเล ไม้เนื้อแข็งและไม้สัก - สถาปนามิประเทศและอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเกษตรกรรม - พม่ามีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการขนส่งกับต่างประเทศได้สะดวก - แรงงานภายในประเทศมีค่าจ้างแรงงานต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - พม่ามีมาตรการกีดกันทางการค้า - ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภคยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดแคลน - แรงงานในประเทศยังไร้ฝีมือ - มีการคอร์รัปชันสูง - ประชากรจำนวนมากแต่ยังมีกำลังซื้อต่ำ

<p>ลาว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเลที่ตั้งของประเทศลาวตั้งอยู่ท่ามกลางประเทศเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัวและมีพรมแดนติดกับจีนไทยและเวียดนาม - เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ทางด้านชีวภาพด้านพลังงานไฟฟ้าและทรัพยากรธรรมชาติ - เนื่องจากลาวเป็น1ใน10ประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก - เป็นแหล่งแรงงานราคาถูก 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล - เงินก๊ีบของลาวขาดเสถียรภาพ - ข้อกฎหมายต่างๆของสปป. ลาวเป็นกฎหมายเชิงคุ้มครองมากกว่าเชิงส่งเสริม - ขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐานและไม่มี การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - แรงงานส่วนใหญ่ของลาวเป็นแรงงานไร้ฝีมือ
<p>กัมพูชา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลกัมพูชาพยายามส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ค่อนข้างเสรี - รัฐบาลกัมพูชาส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย - ชาวกัมพูชาในบางจังหวัดเช่นจังหวัดเกาะกงสามารถพูดภาษาไทยได้ - ค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับต่ำ - มีระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีและเปิดกว้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - การขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคเส้นทางคมนาคม - มีกฎหมายจำนวนมากที่ยังขาดความชัดเจน - การนำเข้าสินค้าทุกประเภทของกัมพูชาจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 10 ในทันที - ระเบียบและขั้นตอนการนำเข้าสินค้าในกัมพูชาที่ยุ่งยาก

<p>เวียดนาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเมืองมีเสถียรภาพ - ประชากรมีคุณภาพและกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ค่าจ้างแรงงานต่ำ - มีทรัพยากรธรรมชาติมากอุดมไปด้วยอาหารทะเล น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ - นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเป็นเวลา 4 ปี 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายฉบับต่างๆ ของประเทศเวียดนามยังขาดความชัดเจน - ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ยังไม่พร้อม - ต้นทุนการลงทุนทั้งที่ดินและค่าเช่าสำนักงานอยู่ในอัตราที่สูงมาก - ประเทศเวียดนามมีลักษณะที่แคบและยาว อาจจะเป็นผลทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์สูง
<p>มาเลเซีย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเป็นอุตสาหกรรมที่มีระดับการผลิตเพื่อการส่งออกที่สูง - อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆที่มีส่วนในการปรับปรุงและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมีplatformที่สำคัญคือ Cyber jaya - การยกระดับของมาเลเซียในการเป็นศูนย์กลางด้านฮาลาลของโลกและการวางมาตรฐานสากลสำหรับการกำหนดตราฮาลาล MS 1500 :2004 - การจัดการด้าน Logistics แบบครบวงจร 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องนำเข้าสินค้าบางรายการที่มีการผลิตไม่เพียงพอต่อปริมาณความต้องการของตลาดภายในประเทศ - การลงทุนในมาเลเซียต้องใช้ต้นทุนที่สูงกว่าประเทศอื่นๆ - สินค้าอาหารที่ผลิตในมาเลเซียยังมีจำกัดและน้อยมากจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ - ธุรกิจการท่องเที่ยวของมาเลเซียยังคงจำกัดในวงแคบ

<p>สิงคโปร์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การค้าตลาดเสรี ไม่มีการเรียกเก็บภาษีนำเข้า - เป็นแหล่งกระจายสินค้าไทยไปสู่ประเทศต่างๆทั่วโลก - มีระบบ Logistics ที่มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - ผู้ประกอบการของสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็น Trading Firm ที่นำเข้าสินค้าจากทั่วโลก 	<ul style="list-style-type: none"> - ตลาดผู้บริโภคมีขนาดเล็กเพียง 4.48 ล้านคนทำให้ส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยต้องแข่งขันกับ ประเทศคู่แข่งสำคัญๆ อาทิ มาเลเซีย จีน อินโดนีเซีย และในอนาคตก็คือ อินเดีย
<p>อินโดนีเซีย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนด้วยกัน - มีท่าเรือขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วไป และการขนส่งสินค้าทางเรือใช้เวลา 5-7 วันจากประเทศไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของอินโดนีเซียยังค่อนข้างน้อย - ประเทศอินโดนีเซียมีห้องเย็นเพื่อเก็บรักษาสินค้ามีจำนวนน้อย
<p>ฟิลิปปินส์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีแรงงานที่มีความรู้ด้าน IT จำนวนมาก - ประชากรค่อนข้างประเทศมีความรู้ภาษาอังกฤษ - ทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ - เป็นตลาดที่มีศักยภาพในด้านปริมาณเนื่องจากมีประชากรจำนวนมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบราชการอยู่เสมอ กฎระเบียบเข้มงวดและหลายขั้นตอน - มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงสูง - สหภาพแรงงานแข็งแกร่งและมีบทบาทมาก - ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

		<ul style="list-style-type: none"> - สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมีไม่เพียงพอ - ประชากรโดยทั่วไปมีลักษณะนิสัยค่อนข้างเฉื่อยชา
ไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี - เป็นฐานการส่งออกในภูมิภาค - ค่าจ้างแรงงานต่ำ - มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากBOI - มีFDI อยู่ก่อนหน้านี้แล้ว - มีระบบสถาบันการเงินที่ดี - มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่แน่นอนทางการเมือง - สถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ - ข้อจำกัดเกี่ยวกับการถือครองสินทรัพย์ของNR - ขาดแรงงานที่มีทักษะหลายสาขาทั้งด้านอาชีพและภาษา - อ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจโลก เพราะพึ่งพิงการส่งออกเป็นหลัก

3.4 จุดร่วม-จุดต่างทางด้านวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน

สมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา เป็นกลุ่มที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมบางประการที่คล้ายคลึงกันและบางส่วนที่แตกต่างกันดังที่ สุจิตต์ วงศ์เทศ (2554) กล่าวถึงจุดร่วมทางวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนในหนังสือพิมพ์มติชนรายสัปดาห์ว่าวัฒนธรรมร่วมของผู้คนในอุษาคเนย์ ซึ่งรวมประเทศในกลุ่มอาเซียนไว้ด้วยนั้นมีความคล้ายคลึงกันในหลายประการ โดยเฉพาะวัฒนธรรมข้าว หมายถึง ข้าวเหนียว(เมล็ดป้อม) และข้าวเจ้า(เมล็ดเรียวยาว) มีหลักฐานประวัติศาสตร์โบราณคดีพบในประเทศไทย ที่ จ. แม่ฮ่องสอน มีอายุไม่น้อยกว่า 7,000 ปีมาแล้ว คนในอุษาคเนย์ล้วนกินข้าวเป็นอาหารหลักเหมือนกัน โดยเฉพาะบริเวณผืนแผ่นดินใหญ่ที่เรียกสุวรรณภูมิกินข้าว

เหนียวเหมือนกันหมดทุกแห่งก่อนรับพันธุ์ข้าวเจ้าจากอินเดีย นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมไม้ไผ่ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมร่วมของผู้คนในดินแดนแถบนี้เช่นกัน เห็นได้จากเครื่องมือเครื่องใช้ที่มนุษย์ทำจากไม้ไผ่มีหลายอย่าง เช่น เครื่องจักสาน, เครื่องดนตรี (เกราะ, โกร่ง, กรับ, อังกะลุง, ระนาด, แคน, ฯลฯ จนถึงฟ้อนต้นกระต๊อบไม้), บ้านเรือนที่อยู่อาศัย, ฯลฯ วัฒนธรรมเรือนเสาสูง ทำจากไม้ไผ่ มีไต้ถุนใช้ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (ไม่ได้มีไต้ถุนเอาไว้หนีน้ำท่วม เพราะเรือนที่ปลูกบนเทือกเขาก็มีไต้ถุน) เรือนไทย คือ เรือนเสาสูงเหมือนกับเรือนอื่น ๆ ในอุษาคเนย์ เป็นต้น

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/rwmYs>

การแสดงโขนซึ่งเป็นวัฒนธรรมในแถบนี้ ก็นับว่าเป็นจุดร่วมทางวัฒนธรรมของอาเซียนด้วยเช่นกัน โขนของเขมรลาวและไทยมีท่าเต้นฟ้อนเป็นวัฒนธรรมร่วมของสุวรรณภูมิที่ต่างจากอินเดียมาก เพราะไม่มีในอินเดียแต่เป็นท่าพื้นเมืองดั้งเดิมมีหลักฐานว่าเก่าแก่ราว 3,000 ปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีประเด็นทางวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ อีกหลายด้านที่แสดงให้เห็นทั้งจุดร่วมและจุดต่างในประเทศสมาชิกของอาเซียนเช่นกัน หากกล่าวโดยภาพรวมแล้วสามารถจำแนกและอธิบายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.rd1677.com/backoffice/PicUpdate/47317.jpg>

1. วัฒนธรรมทางศาสนา ศาสนาที่เป็นจุดร่วมของประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ได้แก่ พุทธศาสนาซึ่งนับถือกันมากในประเทศไทย พม่า ลาวและกัมพูชาซึ่งส่งผลต่อความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมของผู้คนในประเทศเหล่านี้ ความเชื่อทางศาสนาสะท้อนออกมาให้เห็นในรูปของพิธีกรรมและประเพณีนิยม เช่น การสวดมนต์ การตักบาตร การบวช เป็นต้น ส่วนประเทศอื่น ๆ นั้นพบว่ามีการนับถือศาสนาอื่นดังนี้ ประเทศมาเลเซีย บรูไนและอินโดนีเซีย ซึ่งมีประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือศาสนาตามลัทธิต่าง ๆ และพบว่านับถือหลายศาสนาและประเทศฟิลิปปินส์นับถือศาสนาคริสต์และได้รับอิทธิพลความคิดความเชื่อจากทางคริสต์ศาสนา อันส่งผลต่อประเพณีและพิธีกรรมรวมถึงการดำรงชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมด้วย

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/tXwS8>

2. วัฒนธรรมการแต่งกาย ในอดีตวัฒนธรรมการแต่งกายของผู้คนในประเทศที่เป็นสมาชิกของอาเซียนมีรูปแบบที่แสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มชนมากกว่าในปัจจุบันนี้เห็นได้จาก ผู้ชายมักสวมกางเกงประจำเผ่าและผู้หญิงมักสวมใส่ผ้าถุงหรือผ้าซิ่นที่มีลวดลายแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มตนในปัจจุบันอันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่เศรษฐกิจระบบทุนนิยมเข้ามามีบทบาทกับผู้คนมากยิ่งขึ้นปัจจัยนี้ส่งผลให้ผู้คนต้องมีการติดต่อระหว่างประเทศหรือติดต่อกับผู้คนนอกชุมชนมากขึ้นจึงทำให้วัฒนธรรมการแต่งกายสากลเข้ามาครอบงำวัฒนธรรมการแต่งกายแบบดั้งเดิม จนทำให้การแต่งกายของแต่ละประเทศที่เคยเป็น “จุดต่าง” ได้พัฒนามาเป็นวัฒนธรรมการแต่งกายแบบที่มี “จุดร่วม” หรือมีความเป็นสากลมากขึ้น

ที่มา : สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.igetweb.com/www/foodlp/gallery/705449.jpg>

3. วัฒนธรรมทางอาหาร การปรุงอาหารและวัฒนธรรมการกินในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่จะประกอบด้วยข้าวและพืชพันธุ์ตามท้องถิ่น การปรุงอาหารก็จะเป็นการใช้เครื่องเทศในการประกอบอาหารเพื่อให้มีรสจัดจ้านรวม ทั้งมีการปรุงอาหารให้มีสีสันท่ากิน กะทิเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการปรุงอาหารของผู้คนในแถบนี้เช่นกัน เมื่อกินอาหารคาวแล้วก็มักจะตักตามด้วยอาหารรสหวานหรือขนมหวานเสมอ ประเทศส่วนใหญ่ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนจะนิยมใช้กะทิในการปรุงขนมหวานซึ่งจัดว่าเป็นจุดร่วมทางวัฒนธรรมอาหารที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าอย่างอื่น

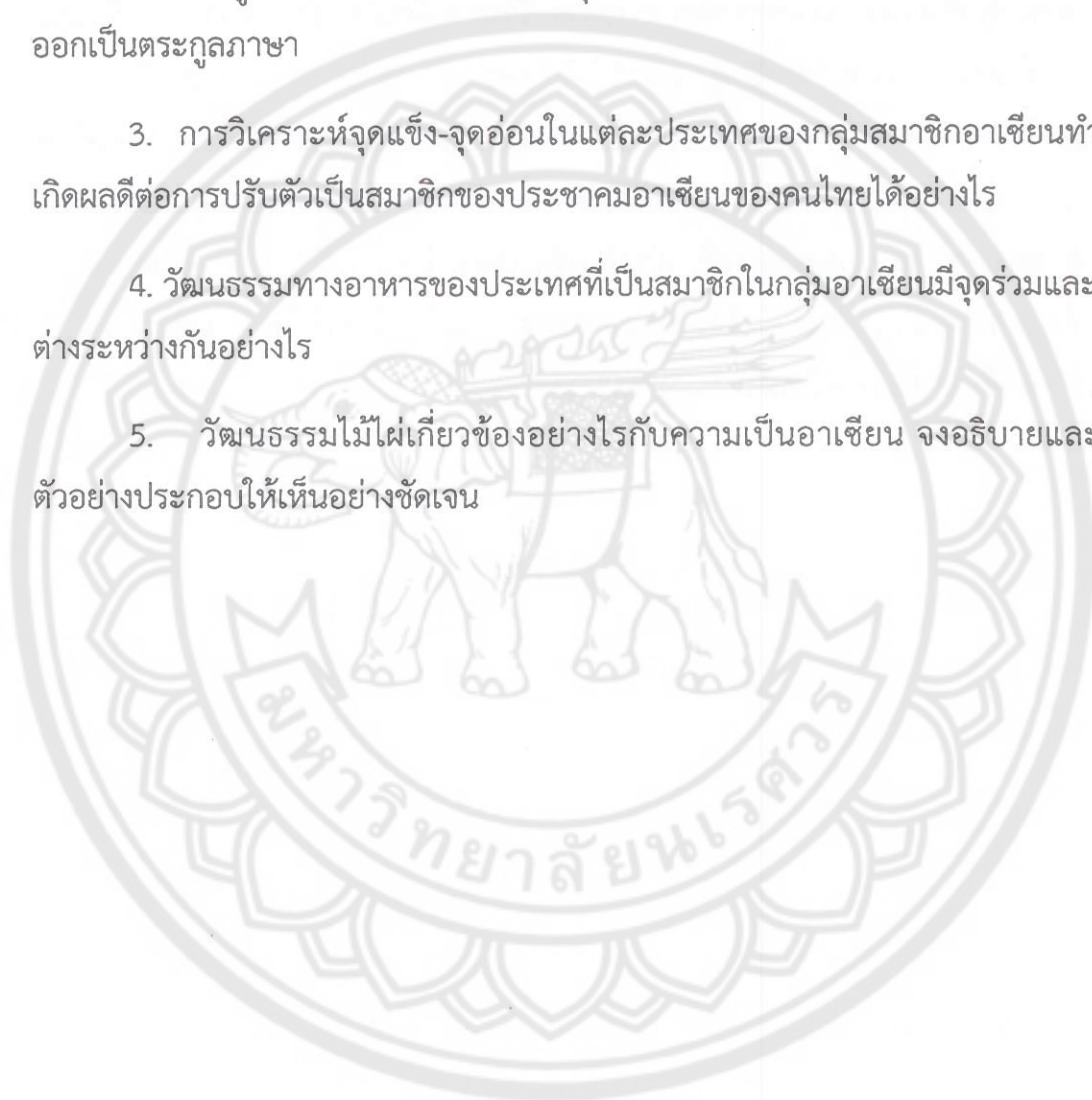
3.5 สรุป

มุมมองหรือทัศนะเกี่ยวกับอาเซียนและประเทศอาเซียนนั้นมีความน่าสนใจอยู่หลายประเด็นทั้งในแง่ของการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม การวิเคราะห์จุดร่วม-จุดต่างในประเด็นที่เกี่ยวกับภาษา สังคมและวัฒนธรรมจะทำให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างของการดำรงชีวิตของผู้คนได้อย่างชัดเจน การเรียนรู้ในความเป็นตัวเราและความเป็นผู้อื่นจะทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันและเป็นการลดปัญหาในการทำงานร่วมกันหรือประสานงานกันได้เป็นอย่างดี องค์ประกอบที่เน้นศึกษาทั้ง 3 ด้านอันได้แก่ องค์ประกอบทางด้านภาษา องค์ประกอบทางด้านสังคมและองค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจให้เข้าใจถึงแก่นขององค์ประกอบทุกด้านเพราะเมื่อใดที่เราเข้าใจเรื่องราวดังกล่าวนี้แล้ว ก็จะทำให้สามารถนำไปปรับประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ต่อไปได้

3.6 คำถามทบทวน

1. การวิเคราะห์จุดร่วม-จุดร่วมทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียนมีประโยชน์อย่างไร จงอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านได้รับอย่างน้อย 3 ข้อ
2. ตระกูลภาษา หมายถึงอะไร เหตุใดนักภาษาศาสตร์จึงได้จัดแบ่งภาษาต่าง ๆ ออกเป็นตระกูลภาษา
3. การวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนในแต่ละประเทศของกลุ่มสมาชิกอาเซียนทำให้เกิดผลดีต่อการปรับตัวเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนของคนไทยได้อย่างไร
4. วัฒนธรรมทางอาหารของประเทศที่เป็นสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีจุดร่วมและจุดต่างระหว่างกันอย่างไร
5. วัฒนธรรมไม่ว่าจะเกี่ยวข้องอย่างไรกับความเป็นอาเซียน จงอธิบายและจงตัวอย่างประกอบให้เห็นอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2554. วัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน. หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 7 มกราคม 2554

สุรียา รัตน์กุล, 2531 . นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ ภาคที่ 1 ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก และตระกูลจีน-ทิเบต. มหาวิทยาลัยมหิดล. พิมพ์ที่บริษัทสหธรรมิก จำกัด.

อ้างอิงจากเว็บไซต์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://goo.gl/mwz3Y>.

แผนที่ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://goo.gl/u09Fw>.

แผนที่ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://goo.gl/kN1P9>.

แผนที่ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://goo.gl/fVckx>

สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

http://cyberlab.lh1.ku.ac.th/elearn/faculty/human/hm19/lesson3_1_6.htm#1.

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

<http://www.dailynews.co.th/content/images/1006/22/10/ka2.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก

http://farm6.static.flickr.com/5097/5450328580_1a12fd23a6.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/a74Jq>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/kwGyA>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/KwNEL>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/nXlex>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/p4v15>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/rwmYs>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/sAByl>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/tXwS8>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/wmTzO>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/xBOLA>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/3X3pX>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/5LULN>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก<http://goo.gl/9Zpkl>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจากhttp://canhyong.com/images/1481206_C4TKx54nJs5955.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://kanchanapisek.or.th/kp8/cem/cem71002.gif>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.khaoko.com/images/1129629411/1138689482.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.chaoprayanews.com/wp-content/uploads/2011/04/9sep52-4.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
http://www.heiligenlexikon.de/Fotos/Wilhelm_Schmidt.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก
<http://www.igetweb.com/www/foodlp/gallery/705449.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.marinerthai.com/Pic-News2/2008-06-05-003.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.rd1677.com/backoffice/PicUpdate/47317.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://www.thai-buri.co.th/Pictrip/Thumb_71_1.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.tisccm.moc.go.th>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.rd1677.com/backoffice/PicUpdate/54537.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://www.skoolbuz.com/content_images/201106/images/sompong3.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://www.siamsport.co.th/_ImagesColumn/B100702E3N7.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.thairath.co.th/media/content/2010/04/19/420/77739.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/ZMz1K>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://goo.gl/0qJhA>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก http://www.rakbankerd.com/kaset/Rice/651_1.jpg

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.tca.or.th/manage/news/pic3206.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2554. สืบค้นจาก <http://www.zungzung.com/wp-content/uploads/2009/05/dscn0553.jpg>

บรรณานุกรม

- กรองแก้ว วัฒนะมงคลรักษ์. 2545. การสื่อสารกับอัตลักษณ์ถนนข้าวสาร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกพร สังวรประเสริฐ. 2548. ความร่วมมือระหว่างประเทศ โลกาภิวัตน์ กับ โรค
ระบาดรุนแรงในยุคโลกาภิวัตน์ : ศึกษากรณีโรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน
รุนแรง (ซาร์ส). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. 2542. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม : สถาบัน
ราชภัฏนครปฐม.
- เจือจันทร์ วงศ์พลกานันท์. 2549. กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของสตรีชายแดนกลุ่ม
ชาติพันธุ์มอญและปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มพม่าและไทย : กรณีศึกษาชุมชน
มอญในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาสหวิทยาการ
วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพีไล เลิศวิชา. 2537. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
. 2538. วัฒนธรรมหมู่บ้านกับโลกาภิวัตน์. ในสังสิต พิริยะรังสรรค์ และ
ผาสุก พงษ์ ไพจิตร (บรรณาธิการ), โลกาภิวัตน์กับสังคมเศรษฐกิจไทย
, หน้า 167-180 . กรุงเทพมหานคร : 179 การพิมพ์.
- ไฉน สนสกุล. 2535. การอ้างชาติพันธุ์และการผสมกลมกลืนของชาวมอญ :
ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญบางชั้นหมาก ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลธิชา สัตยาวัฒนา, และคณะ. 2547. สิทธิชุมชนท้องถิ่นมอญ: กรณีการสร้างท่อ
ก๊าซที่มีผลกระทบต่อชุมชนมอญพื้นเมืองและชุมชนมอญอพยพที่อำเภอ
สังขละบุรี. ชุดโครงการสิทธิชุมชนท้องถิ่นจากจารีตประเพณีสู่สถานการณ์
ปัจจุบัน : การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางนโยบายสิทธิชุมชนท้องถิ่นใน
ประเทศไทย. ชุดโครงการวิจัยสิทธิชุมชนท้องถิ่นฯ สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : แชนท์โพธิ์
พรินติ้ง.

- ไชยา อุชนะภัย. 2537. การจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบพื้นบ้าน : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาในเขตภาคเหนือของประเทศไทย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชิญขวัญ ภุชงค์. 2549. การสื่อสารของกลุ่มชาโกที่ย้ายถิ่นฐานมาสู่ชุมชนเมืองในการปรับตัวและการแสดงอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ดุจฤดี คงสุวรรณ และ วรณะ รัตนพงษ์ .2546. ประชาคมโลก (Global Community), คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทวิช จตุรพฤกษ์. 2541. เสียงจากคนชายขอบ : ศักดิ์ศรีความเป็นคนของชาวลีซอ. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : เครือข่ายชาติพันธุ์ศึกษา ศูนย์ภูมิภาค เพื่อการศึกษาสังคมศาสตร์และการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สาระกุล. 2538. ภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพตนเองของชุมชนชาวเขา. รายงานการวิจัย นครสวรรค์ : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ.
- ธีรยุทธ บุญมี. 2546. ชาตินิยมและหลังชาตินิยม. กรุงเทพฯ : เดือนตุลาคม. บุญมี. 2547. ประชาสังคม. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- บุญยัง หมั่นดี. 2540. วัฒนธรรมกับการพัฒนา. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “ราชภัฏสุรินทร์” ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนพฤษภาคม 2540, 281-283.
- บุษบา สุธีธร. 2531. พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคล. เอกสารชุดวิชา หน่วยที่ 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์.
- บัณฑิต ไกรวิจิตร. 2549. ชีวิตพลัดถิ่น : คนคาเร็นนี่ที่เข้ามาอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรวพรรณ ทรงบัณฑิตย. 2549. นิตยสารต้าเจียห่าวกับการนำเสนออัตลักษณ์จีน-สยาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะนุสรณ์ ศิริสุข. 2541. การยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในบุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต จิตวิทยา (จิตวิทยาสังคม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประยง ลีมิตรสกุลและคณะ. 2536. ความเชื่อแผนโบราณและพฤติกรรมการ
เยียวยารักษาแบบพื้นบ้านของชาวบ้านห้วยสะแพท อ.จอมทอง
จ.เชียงใหม่. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราณี เกษมสันต์. 2550. ความหมายของสังคม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- ปรารธนา มงคลธวัช. 2541. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทาง
วัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าม้งบ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัด
พิษณุโลก. วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา) จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,
- เมฆม สอดส่องฤช. 2554. คำเสริมสร้อยสองพยางค์ภาษาอีสานที่สันนิษฐานว่า
เป็นคำศัพท์ร่วมเชื้อสายไท,จีน .
- ยศ สันตสมบัติ. 2551. อำนาจ พื้นที่และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ : การเมือง
วัฒนธรรมของรัฐชาติในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
(องค์การมหาชน).
- ลลนา ศักดิ์ชูวงศ์. 2548. การให้ความหมายและเหตุผลการดำรงอยู่ของประเพณีบั้ง
ไฟพญานาคในยุคโลกาภิวัตน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโทเศรษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภัทรานุก แสงจันทร์. 2542. สถานภาพการศึกษาวิจัยทางการสื่อสารระดับ
วัฒนธรรมในไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาชาวทวิทยา
และสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ, กรม. 2546. ความหมายของชาติพันธุ์. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ
เล่มที่23.กรุงเทพมหานคร.
- วันดี สันติวุฒิเมธี. 2545. กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทย
ใหญ่ชายแดนไทย-พม่า : กรณีศึกษาหมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วสุ เขียวสะอาด. 2545. การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมชาวไทยและชาวมอญที่
ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาตำบลตลาด อำเภอพระ
ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศรีปาน รัตติกาลชลาธร. 2537. บทบาทของสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญใน
อำเภอพระประแดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สกลกานต์ อินทร์ไทร. 2542. การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มเด็กป๋มใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สลิลทิพย์ ชีระภากร และวิเชียร เปรมชัยสวัสดิ์. 2553. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ร่วมกับฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สายฝน ควรรณ. 2537. การศึกษาสถานะทางเอกลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมสุข หินวิมาน. 2548. ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรัตน์ วรารัตน์. 2541. การศึกษาเปรียบเทียบประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทย - ชาวโซ่ ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพรหมานิคมและอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. 2550. แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย (Ethno linguistic Maps of Thailand). สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- _____ เปรมศรีรัตน์. 2550. ความหลากหลายของภาษาและชาติพันธุ์ในประเทศไทย. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- เสรี ชาเหลาและคณะ. 2545. รายงานการวิจัย กลุ่มชาติพันธุ์ : วัฒนธรรมและประเพณี จังหวัดนครสวรรค์. สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- อคิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว..2551. 2475-วัฒนธรรมคือความหมาย: ทฤษฎีและวิธีการของคลิฟฟอร์ด เกียร์ซ / อคิน รพีพัฒน์. — กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), 2551. 262 หน้า (เอกสารวิชาการลำดับที่ 70).
- องค์ อภิญา บรรจุน. 2550. “หญิงมอญ, อำนาจและราชสำนัก.” กรุงเทพฯ : มติชน.
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. 2546. อัตลักษณ์. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

- อมรา พงศาพิชญ์. 2538. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษา ศรีจินดารัตน์. 2539. สรุปรายงานการวิจัยฉบับที่ 60 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีวินัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อรัญญา ศิริผล. 2548. เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมนุษยวิทยา ครั้งที่ 4 เรื่องวัฒนธรรมไร้อคติ ชีวิตไร้ความรุนแรง “ระหว่างเส้นทางชีวิตพลัดถิ่น” : ชุมชนไทใหญ่กับการค้าแรงงานในมิติทางสังคมวัฒนธรรม บริเวณพรมแดนไทย-พม่า. : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- Giddens, A. 2003. “The Globalizing of Modernity,” In D.Held; and McGrew (eds.), The Global Transformation Reader, Oxford : Blackwell publishing.
- Gupta, A. and el. 1999. Culture,Power,Place : Explorations in Critical Antropology. Durham : Duke University Press.
- Hall Stuart. 1992. The Question of Cultural Identity, in Modernity and Its Futures. Edited by Stuart Hall,David Held and Tony McGrew. Cambridge : Polity Press.
- Hall Stuart. 1990. Cultural Identity and Diaspora.” Identity : Community,Culture, Difference. Jonathan Rutherford,ed. London : Lawrence & Wishart.
- Hoult, T.Ford. 1969. Dictionary of modern sociology. 1st edition. Totowa,NJ : Littlefield,Adams.
- Sorensen, B. 1997. The experience of Displacement : Reconstructing Place and Identities in Sri Lanka. In Olwig, K.F. and K. Hastrup, (eds) Sitting Culture : The Shifting Antropological Object. Newyork: Routledge.
- Wahlbeck, osten. 2002. The Concept of Diaspora as an Analytical Tool in the Study of Refugee Communities.Journal of Ethnic and Migration Studies. Vol.28 no. 2.